

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Ελλάδα Μπροστά

09.2020-08.2021

Προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις ανά Υπουργείο

Προεδρία της Κυβέρνησης

Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Γραφείο Συντονισμού Πολιτικών

ΑΘΗΝΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

Περιεχόμενα

Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων – 2ο έτος διακυβέρνησης: Επιτελική σύνοψη	2
Οι μεταρρυθμίσεις ανά Υπουργείο	8
Υπουργείο Οικονομικών	9
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων	19
Υπουργείο Εξωτερικών	22
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	25
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	28
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων	30
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων	35
Υπουργείο Υγείας	43
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	48
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	51
Υπουργείο Δικαιοσύνης	54
Υπουργείο Εσωτερικών	58
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	60
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	62
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	65
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	67
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	70
Υπουργείο Τουρισμού	73

*Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων – 2ο έτος διακυβέρνησης:
Επιτελική σύνοψη*

Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους διακυβέρνησης, παρά την αναστολή λειτουργιών που επέφερε η πανδημία, η Κυβέρνηση υλοποίησε σημαντικό μέρος του εμπροσθοβαρούς προγράμματός της προχωρώντας σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Μπαίνοντας στο δεύτερο χρόνο πλέον, πολλές από τις ψηφισμένες αλλά και αρκετές επικείμενες μεταρρυθμίσεις αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή, στο πλαίσιο του συνολικού μετασχηματισμού που έχει σχεδιαστεί. Το Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων «Ελλάδα Μπροστά» των επόμενων 12 μηνών χαρακτηρίζεται από έντονη επένδυση στις πολιτικές που αμβλύνουν τις ανισότητες, στον εκσυγχρονισμό των υποδομών, των διαδικασιών και λειτουργιών της δημόσιας διοίκησης, στη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη και, σε αρκετά μεγάλο βαθμό, στην εξωστρέφεια.

Ακολουθώντας τις επιταγές της σύγχρονης διακυβέρνησης και σε συμμόρφωση με την αναγκαιότητα άμεσης και γρήγορης μετάβασης σε ένα ψηφιακό περιβάλλον, προάγεται μια σειρά μεταρρυθμίσεων που αφορούν στον ψηφιακό μετασχηματισμό φορέων και την ψηφιοποίηση διαδικασιών. Η πανδημία αποτέλεσε επιταχυντή μιας πολιτικής επιλογής που ήδη είχε ληφθεί. Έτσι, διαρκώς περισσότερες κομβικές υπηρεσίες παρέχονται πλέον μέσα από την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Δημόσιας Διοίκησης «gov.gr». Παράλληλα, δράσεις και παρεμβάσεις ψηφιακής αναβάθμισης προωθούνται για τη φορολογική διαδικασία, τον τραπεζικό τομέα, τα ΑΕΙ, τη λειτουργία των δικαστηρίων, τη λειτουργία του ενιαίου ασφαλιστικού φορέα (ΕΦΚΑ), την παροχή υπηρεσιών υγείας, την εξυπηρέτηση ομογενών, τις διαδικασίες υποδοχής και υποβολής αιτημάτων ασύλου από υπηκόους τρίτων χωρών, τη λειτουργία της ΕΜΥ, τη λειτουργία της λιμενικής αστυνομίας, την παιδεία, τη διαχείριση ακτοπλοϊκού δικτύου και άγονων γραμμών, την έκδοση προσωρινής άδειας οδήγησης. Ως λογική συνέχεια, αυτές ακολουθούνται από την ψηφιακή εκπαίδευση παιδιών, ενηλίκων και Ατόμων με Αναπηρία.

Επίσης, υιοθετείται μια σειρά παρεμβάσεων σε πεδία που θα διευκολύνουν και ενθαρρύνουν το επιχειρείν προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική ανάκαμψη. Τέτοιες παρεμβάσεις προωθούνται μέσα από την απλοποίηση της αδειοδότησης επενδύσεων, την απλούστευση διαδικασιών του ΓΕΜΗ και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης αλλά και την απλοποίηση αδειοδοτήσεων σε κρίσιμους τομείς όπως η πράσινη οικονομία, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) και ο τουρισμός, με την απλοποίηση της χωροθέτησης και αδειοδότησης των τουριστικών λιμένων (Μαρίνες). Η λογική της προτεραιοποίησης της αδειοδότησης έναντι του ελέγχου ευνοεί τόσο την οικονομική δραστηριότητα όσο και τους ίδιους τους ελέγχους που μπορούν να εκτελούνται σε καλύτερο πλαίσιο.

Μια νέα οπτική επιχειρείται να εφαρμοστεί στην πράξη και στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας και υποδομών. Συμπληρωματικά στη μεταρρύθμιση του πλαισίου για τη δημόσια περιουσία και την αξιολόγηση φορέων ακίνητης περιουσίας και με στόχο την βέλτιστη αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου, προωθούνται δράσεις όπως η αξιοποίηση της

ακίνητης περιουσίας του eΕΦΚΑ, αλλά και δράσεις για τη μείωση του λειτουργικού κόστους των υποδομών των Ενόπλων Δυνάμεων και τη βελτιστοποίηση διαχείρισης υποδομών πανεπιστημίων και νοσοκομείων.

Ο τομέας των κοινωνικών πολιτικών χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στις υπηρεσίες με τη συνεπικύρωση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού. Πολλές υπηρεσίες που προσφέρονται στον πολίτη επί δεκαετίες, έχουν φτάσει ή ξεπεράσει τα όριά τους με αποτέλεσμα ακόμα και να θέτουν σε κίνδυνο βασικά ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Ενδεικτικά, μια άρτια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας έχει από καιρό ξεπεράσει το στάδιο της αναγκαιότητας και η πανδημία μας το υπενθύμισε με έντονο τρόπο: τώρα συγκροτείται για πρώτη φορά ένα ενιαίο και δίκαιο πλαίσιο πρόσβασης για κάθε πολίτη. Η κοινωνική ασφάλιση, που ακόμα προσπαθεί να βρει το βηματισμό της για την απονομή των συντάξεων, ετοιμάζεται να κάνει τις μεγάλες καθυστερήσεις παρελθόν. Τα σχολεία, προετοιμάζονται για να μεταδίδουν αφομοιώσιμη γνώση που πραγματικά μορφώνει τους μαθητές, σε κλασικά αλλά και νέα θέματα. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση συνδέεται με την αγορά εργασίας και αναδιαρθρώνεται ριζικά. Η ψυχική υγεία πλησιάζει την κοινότητα. Οι συνθήκες διαβίωσης κρατουμένων και επανένταξης τους μετά την αποφυλάκιση οργανώνονται και εκσυγχρονίζονται. Η απονομή της δικαιοσύνης επιταχύνεται. Αξιοσημείωτες, σε περιβάλλον οικονομικής επισφάλειας, είναι και μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες των υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας που οδηγούν σε αύξηση του εισοδήματος των πολιτών.

Ανά υπουργείο θα μπορούσαμε να επισημάνουμε, επιγραμματικά, τις εξής κατευθύνσεις:

Το Υπουργείο **Οικονομικών** συνεχίζει τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τόσο στο δημοσιονομικό επίπεδο, όσο και στο χρηματοοικονομικό, κάνοντας και τα πρώτα βήματα για τη ψηφιακή και πράσινη μετάβαση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της κεφαλαιαγοράς. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια εξυγίανσης, εξορθολογισμού και παρακολούθησης των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών καθώς και συνολικής αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας. Στόχο αποτελεί και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω νέων κινήτρων καθώς και ο δίκαιος διαμοιρασμός των φορολογικών βαρών, μέσω μείωσης της φορολόγησης της εργασίας, μεταρρύθμισης των αντικειμενικών αξιών, αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής αλλά και μεγέθυνσης των επιχειρήσεων σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Τέλος, ιδιαίτερη σημασία δίνεται και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους και των κόκκινων δανείων με νέα εργαλεία καθώς και στην παροχή μιας πραγματικής «δεύτερης ευκαιρίας» σε όσους θέλουν να ξαναπροσπαθήσουν επιχειρηματικά μέσα από το νέο πτωχευτικό κώδικα.

Άμεσοι στόχοι του Υπουργείου **Ανάπτυξης και Επενδύσεων** είναι η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για απλοποίηση και επίσπευση των διαδικασιών αδειοδότησης επενδύσεων και κατάρτισης δημοσίων συμβάσεων, βελτίωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των επιχειρήσεων, μείωση της γραφειοκρατίας για το ΓΕΜΗ και προσέλκυση νέων στρατηγικών επενδύσεων. Οι σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της έρευνας και η ανάδειξη, ύστερα

από καιρό, πολιτικών που ενισχύουν τη βιομηχανία στη χώρα, λειτουργούν επιταχυντικά για την υπέρβαση της κρίσης.

Η τοποθέτηση της σύγχρονης Ελλάδας στον παγκόσμιο χάρτη μέσω της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδιασμού “Repositioning Greece”, τη διάχυση του εμπορικού σήματος και την αναβάθμιση του φορέα εξωστρέφειας “Enterprise Greece”, αποτελούν το επίκεντρο των μεταρρυθμίσεων του Υπουργείου **Εξωτερικών**. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα συνδράμει ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και ψηφιοποίηση δομών και φορέων του Υπουργείου μέσα και από έναν νέο Οργανισμό.

Οι προωθούμενες μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου **Προστασίας του Πολίτη** δίνουν έμφαση στον ανθρώπινο, αλλά και επιχειρησιακό-οργανωτικό-συντονιστικό παράγοντα, για αποτελεσματική ασφάλεια των πολιτών. Προωθούνται οι αρχές ενός σύγχρονου κράτους δικαίου, διατηρείται η κοινωνική συνοχή και ενισχύονται οι σχέσεις εμπιστοσύνης με την κοινωνία. Υποδομές και διαδικασίες αναβαθμίζονται και η πολιτική προστασία μεταρρυθμίζεται σύμφωνα με τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής.

Ψηφιακός μετασχηματισμός, βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, ενίσχυση του ρόλου των ενόπλων δυνάμεων στο κοινωνικό σύνολο και παρεμβάσεις θεσμικού και οργανωτικού χαρακτήρα διατρέχουν τις προτεραιότητες του Υπουργείου **Εθνικής Άμυνας**. Γνώμονας όλων παραμένει η προάσπιση των εθνικών συμφερόντων και η απαίτηση εδραίωσης του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών.

Με τις εισαγόμενες μεταρρυθμίσεις, το Υπουργείο **Παιδείας** επενδύει στην καινοτομία, την αυτονομία, την εξωστρέφεια και την αξιολόγηση σε όλες τις βαθμίδες της σύμφωνα και με τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής. Διαμορφώνονται νέες μορφές διακυβέρνησης και έμφαση δίνεται στην αφομοίωση της γνώσης, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ουσιαστική διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Οι μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου **Εργασίας** επικεντρώνονται στον εκσυγχρονισμό του ασφαλιστικού συστήματος με χρήση νέων τεχνολογιών και υιοθέτηση μίας νέας προσέγγισης για την επικουρική ασφάλιση, τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας με βάση εισηγήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας αλλά και την προώθηση πολιτικών ισότητας και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο αυτό, ψηφιοποιούνται διαδικασίες, καθιερώνονται νέα δικαιώματα που διασφαλίζουν το μέλλον της εργασίας, προωθούνται δράσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματικότερη διασύνδεση αγοράς και εργασίας, διευκολύνεται η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και επεκτείνονται τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας. Σημαντική είναι και η εκκίνηση προγραμμάτων κοινωνικής στέγης για επισφαλείς κοινωνικές ομάδες. Ταυτόχρονα, σχεδιάζονται και θα υλοποιηθούν κομβικές παρεμβάσεις για την αποϊδρυματοποίηση και τον εξορθολογισμό αλλά και την επιτάχυνση της παρέμβασης ενός κράτους πρόνοιας.

Οι μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις του Υπουργείου **Υγείας** εντάσσονται σε 3 άξονες: την αναβάθμιση της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών δημόσιας και πρωτοβάθμιας υγείας και ψηφιοποίησή τους, την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος πρόληψης, την κατάρτιση και υλοποίηση, για πρώτη φορά, συνεκτικής στρατηγικής για την ψυχική υγεία. Παράλληλα, προχωρά ο εκσυγχρονισμός της φαρμακευτικής πολιτικής και πραγματοποιείται μια συντεταγμένη προσπάθεια για τον εξορθολογισμό νοσοκομειακής και φαρμακευτικής δαπάνης.

Μέσα από ένα πλέγμα νομοθετικών παρεμβάσεων, επιχειρείται να διαμορφωθεί ένα ελκυστικό πεδίο για επενδύσεις με ταυτόχρονη μέριμνα για την προστασία και αποκατάσταση του **περιβάλλοντος** και την δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη. Αίρονται γραφειοκρατικοί περιορισμοί και απλοποιούνται και ψηφιοποιούνται διαδικασίες προς όφελος του πολίτη και των επιχειρήσεων. Αντιμετωπίζεται το χρόνιο ζήτημα των χρήσεων γης και προωθείται η κυκλική οικονομία και η μείωση εκπομπών ρύπων στις μεταφορές.

Το Υπουργείο **Πολιτισμού** σχεδιάζει προσεκτικά, σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία, το φορολογικό και ασφαλιστικό πλαίσιο που αφορά τους ανθρώπους τους πολιτισμού και της τέχνης ενώ ταυτόχρονα επενδύει στη νέα δημιουργία. Επίσης, αλλάζει το μοντέλο λειτουργίας των μεγάλων μουσείων της χώρας, ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν περισσότερες δράσεις και πρωτοβουλίες. Αναμορφώνει το θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας, προωθεί σημαντικές τομές στο θεσμικό πλαίσιο της οπτικοακουστικής και κινηματογραφικής παραγωγής, στην ενίσχυση του χώρου του βιβλίου και της βιβλιοπαραγωγής. Στον τομέα του **Αθλητισμού**, οι κύριοι άξονες είναι η δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών και πλατφορμών, η ψηφιακή αθλητική κάρτα και το μητρώο αθλητικών φορέων, προπονητών και αθλητών.

Οι μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου **Δικαιοσύνης** συγκροτούν ένα δυναμικό πλέγμα δράσεων με σαφή στόχευση που υπηρετεί την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης προς όφελος πολιτών, επιχειρήσεων και της εθνικής μας οικονομίας, μέσα από την ψηφιοποίηση υπηρεσιών, την αναβάθμιση της λειτουργίας των δικαστηρίων και των τεχνολογικών υποδομών τους, τον εκσυγχρονισμό του κώδικα των δικαστικών λειτουργιών και της εκπαίδευσης που παρέχεται από την ΕΣΔΙ. Περαιτέρω, επιδιώκεται η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ενίσχυση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από το Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, την ολοκληρωμένη στρατηγική κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους και την επαναλειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Χρηματοδοτικό πρόγραμμα για τους Δήμους και Περιφέρειες με έντονα αναπτυξιακό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόσημο, σε συνδυασμό με την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων τους, εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων και ολοκληρωμένη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν μερικές από τις βασικές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου **Εσωτερικών**. Σε όλες αυτές της κομβικής σημασίας δράσης ο τεχνολογικός παράγοντας είναι παρών μέσα από διαδικασίες όπως η υιοθέτηση στοιχείων Artificial Intelligence στο ηλεκτρονικό

σύστημα κινητικότητας καθώς και η προώθηση της τηλεργασίας ως σύγχρονου τρόπου εργασίας για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Ψηφιοποίηση δεδομένων και διαδικασιών, διαλειτουργικότητα και εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ασφάλειας και πληροφόρησης χαρακτηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις που εισάγει το Υπουργείο **Μετανάστευσης και Ασύλου**. Καινοτόμες κλειστές δομές, εθνικό μητρώο ασυνόδευτων ανηλίκων και δράσεις για την επιμόρφωση και εργασιακή ένταξη μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας αντανακλούν επιμέρους προτεραιότητες του Υπουργείου.

Οι μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου **Ψηφιακής Διακυβέρνησης** συνδέονται πρωτίστως με την απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών με απώτερο στόχο την ταχύτερη και ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις καθώς και την εν γένει μείωση των διοικητικών βαρών στην χώρα. Επιπλέον, η ψηφιακή αναβάθμιση τίθεται υψηλά στην ατζέντα του Υπουργείου τόσο μέσω της βελτίωσης της θέσης της χώρας στην κατάταξη των ευρυζωνικών συνδέσεων όσο και μέσω της υιοθέτησης προγραμμάτων ενίσχυσης των ψηφιακών δεξιοτήτων που βελτιώνουν την απόδοση της Ελλάδας στον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κεντρικό μεταρρυθμιστικό στόχο για το Υπουργείο **Υποδομών και Μεταφορών** αποτελεί η διευκόλυνση της κατασκευής, διαχείρισης και συντήρησης υποδομών, μέσα από την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων και τη δημιουργία ενός μητρώου για τον έλεγχο και συντήρηση υποδομών. Παράλληλα, απλουστεύεται η διαδικασία αδειοδότησης και λειτουργίας υδατοδρομίων, τόσο για ιδιωτικούς φορείς όσο και μέσω ΣΔΙΤ.

Οι βασικοί μεταρρυθμιστικοί άξονες του Υπουργείου **Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής** εστιάζουν στην στήριξη της ελληνικής ναυτιλίας και ναυτοσύνης, την ενίσχυση της ασφάλειας στο θαλάσσιο χώρο, την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής προοπτικής των ελληνικών λιμένων και την ανάδειξη του νησιωτικού και θαλάσσιου χώρου ως βασικό τμήμα του παραγωγικού ιστού της χώρας.

Το Υπουργείο **Αγροτικής Ανάπτυξης** προκρίνει μια σειρά μεταρρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση του αγρότη και τη διευκόλυνση δραστηριοποίησης στο αγροτικό επάγγελμα. Περιλαμβάνεται η δημιουργία και αναβάθμιση οργάνων, όπως το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, το Αγροτικό Επιμελητήριο, το εθνικό σύστημα γεωργικών συμβούλων, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και ο ΕΛΓΑ, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για την ανάπτυξη της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και των υδατοκαλλιεργειών.

Στο κέντρο των επικείμενων μεταρρυθμίσεων του Υπουργείου **Τουρισμού** βρίσκεται η διαχείριση και προβολή σημαντικών προορισμών μέσω της νομοθετικής πρωτοβουλίας για την ίδρυση αντίστοιχων φορέων, η ενίσχυση των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η ανάδειξη του θαλάσσιου τουρισμού. Κρίσιμης σημασίας ζητήματα για τον τουριστικό

κλάδο στην Ελλάδα είναι η ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και η δημιουργία δορυφόρου λογαριασμού τουρισμού για την πληρέστερη παροχή στατιστικών στοιχείων.

Οι μεταρρυθμίσεις ανά Υπουργείο

Το Υπουργείο Οικονομικών συνεχίζει τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τόσο στο δημοσιονομικό επίπεδο, όσο και στο χρηματοοικονομικό, κάνοντας και τα πρώτα βήματα για τη ψηφιακή και πράσινη μετάβαση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της κεφαλαιαγοράς. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια εξυγίανσης, εξορθολογισμού και παρακολούθησης των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών καθώς και συνολικής αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας. Στόχο αποτελεί και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω νέων κινήτρων καθώς και ο δίκαιος διαμοιρασμός των φορολογικών βαρών, μέσω μείωσης της φορολόγησης της εργασίας, μεταρρύθμισης των αντικειμενικών αξιών και αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής. Τέλος, ιδιαίτερη σημασία δίνεται και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους και των κόκκινων δανείων με νέα εργαλεία.

1. Επισκόπηση Δαπανών στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης - Κατάρτιση Προϋπολογισμού Επιδόσεων των Υπουργείων και ορθή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (spending review).

Η πρωτοβουλία αφορά οριζόντιες δράσεις για τη Γενική Κυβέρνηση, αλλά και δράσεις επικεντρωμένες σε συγκεκριμένα Υπουργεία και τομείς προτεραιότητας με έμφαση στην αξιολόγηση και τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων των Υπουργείων. Συνεχίζεται η επισκόπηση δαπανών για όλη τη γενική κυβέρνηση προσθέτοντας δύο ειδικές δράσεις.

Η πρώτη αφορά την εξέταση των αδυναμιών του συστήματος προνοιακής πολιτικής της χώρας και ο επανασχεδιασμός του, εξασφαλίζοντας πόρους ώστε να μπορεί να ενισχύσει και να υποστηρίξει με δικαιοσύνη όσους πραγματικά το έχουν ανάγκη. Βασικές δράσεις προς αυτή την κατεύθυνση αποτελούν:

- η επανεξέταση των προνοιακών παροχών σε αλλοδαπούς που εμφανίζονται χωρίς να είναι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας,
- η διενέργεια διασταυρώσεων στα επιδόματα που καταβάλλονται από διαφορετικούς φορείς μέσα από διασταύρωση των στοιχείων της ΑΑΔΕ και λοιπών αρμόδιων φορέων, όπως ο ΟΠΕΚΑ και ο ΟΑΕΔ και
- η επέκταση της χορήγησης των προνοιακών επιδομάτων με προπληρωμένη προσωπική κάρτα και σε λοιπά επιδόματα, πέραν του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΚΕΑ) - που ήδη μέρος του καταβάλλεται κατά το ήμισυ με αυτό τον τρόπο.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αναμένεται να συμβάλουν στη θωράκιση του συστήματος με δικλείδες και προϋποθέσεις που δεν θα επιτρέπουν την εκμετάλλευσή του εις βάρος της κοινωνικής αλληλεγγύης και ανταποδοτικότητας.

Η δεύτερη δράση αφορά την βελτίωση εισπραξιμότητας των εσόδων των ΟΤΑ. Στο επίκεντρο βρίσκεται η υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπου δίνεται έμφαση στην απλούστευση των διαδικασιών είσπραξης κύριων κατηγοριών εσόδων των ΟΤΑ (πρόστιμα, τέλος διαμονής παρεπιδημούντων, τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων κέντρων διασκέδασης, εστιατορίων, καφετεριών κλπ), με ανάληψη της είσπραξης αυτών από την ΑΑΔΕ.

Πέραν των ανωτέρω, δίνεται έμφαση σε μεταρρυθμιστικές δράσεις που επικεντρώνονται στη μείωση του διοικητικού βάρους και αφορούν στην προώθηση της ψηφιοποίησης των διαδικασιών και την εισαγωγή πρακτικών καλύτερης διαχείρισης των παγίων και των προμηθειών του Δημοσίου. Οι επισκοπήσεις αυτές θα υποστηρίζονται από ένα σύστημα κύριων δεικτών επίδοσης για τη μέτρηση και αξιολόγηση της επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

2. Λογιστική Μεταρρύθμιση: Εφαρμογή του ενιαίου Λογιστικού Πλαισίου σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Βελτίωση της διαχείρισης του δημοσίου πλούτου. Η σταδιακή μετάβαση του συνόλου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε ενιαίο λογιστικό πλαίσιο δεδουλευμένης βάσης (accrual basis) θα επιτρέψει, για πρώτη φορά, τη συστηματική απεικόνιση και παρακολούθηση της καθαρής θέσης του εθνικού πλούτου της χώρας, καθώς και των χρηματοοικονομικών της επιδόσεων. Η χώρα αποκτά έτσι ένα αποτελεσματικό εργαλείο λήψης χρηματοοικονομικών αποφάσεων, απολογισμού και λογοδοσίας για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ανάλογο με αυτό του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης εισάγεται και το ηλεκτρονικό τιμολόγιο για τις συναλλαγές του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα (B2G), που ξεκινά να εφαρμόζεται πιλοτικά εντός του έτους και αναμένεται να μειώσει τον χρόνο και το κόστος των σχετικών συναλλαγών, οδηγώντας σε εξοικονόμηση δημοσίων και ιδιωτικών πόρων.

Παράλληλα, ξεκινά η υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος GOV-ERP (Government Enterprise Resource Planning), το οποίο θα υποστηρίζει τις ανάγκες δημοσιονομικής διαχείρισης της Κεντρικής Διοίκησης και θα παρέχει πληροφορίες για συναλλαγές φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καταγράφοντας και στοιχεία που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, όπως περιουσιακά στοιχεία, δείκτες απόδοσης κλπ. Το νέο σύστημα θα υποστηρίζει τον προϋπολογισμό επιδόσεων, την επισκόπηση δαπανών και όλα τα στάδια εκκαθάρισης/πληρωμών, παρέχοντας έναν μηχανισμό παρακολούθησης και πρόβλεψης ταμειακών ροών. Το πληροφοριακό σύστημα θα παρακολουθεί ακόμα όλα τα χρηματοοικονομικά στάδια εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων και προμηθειών μέσω των ηλεκτρονικών τιμολογίων, και θα ενημερώνει σε πραγματικό χρόνο όλα τα εμπλεκόμενα συστήματα.

Στο πλαίσιο αυτό απαραίτητος θεωρείται και ο εκσυγχρονισμός της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, δηλαδή της εθνικής αρχής ελέγχου και εποπτείας του ελεγκτικού και λογιστικού επαγγέλματος και του επιστημονικού συμβούλου του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Δημιουργία νέας εφαρμογής του ΠΔΕ για την υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης

Προκειμένου να παρακολουθείται η πορεία υλοποίησης των έργων των οποίων η χρηματοδότηση θα ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης, θα δημιουργηθεί, στα πλαίσια του πληροφοριακού συστήματος το e-PDE, ειδική εφαρμογή παρακολούθησης κάθε έργου. Πιο συγκεκριμένα, η ειδική εφαρμογή θα καταγράφει και θα παρακολουθεί το χρονοδιάγραμμα

ολοκλήρωσης των σταδίων κάθε έργου, ενδεικτικά αναφέρουμε προκήρυξη έργου, συμβασιοποίηση, επιμέρους φάσεις υλοποίησης, προγραμματισμός πληρωμών κ.α. Το χρονοδιάγραμμα θα δημιουργείται και θα επικαιροποιείται από τους υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών. Επίσης στην ίδια εφαρμογή θα υπάρχει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των οροσήμων και των στόχων και μέσω αυτού θα παρακολουθείται η επίτευξή τους και ο εξαμηνιαίος προγραμματισμός των καταβολών. Αντίστοιχη εφαρμογή θα αναπτυχθεί προκειμένου να παρακολουθούνται τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και θα ενταχθούν στο Τακτικό Προϋπολογισμό.

4. Μηχανισμός επιλογής και ωρίμασης δημοσίων έργων

Στο πλαίσιο μιας εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής και συντονισμού όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων σχεδιάζεται η αναβάθμιση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής σε όργανο κεντρικού σχεδιασμού και συντονισμού των μεγάλων έργων καθώς και η αξιοποίηση του ΤΑΙΠΕΔ και της πείρας που αυτό ήδη έχει στην αξιολόγηση, τεχνική ωρίμαση, στον προσδιορισμό του τιμήματος και τη διαγωνιστική διαδικασία των έργων αυτών.

5. Εκκαθάριση και αποπληρωμή καταπτώσεων δανείων με κρατική εγγύηση

Έργο που αφορά την διαχείριση του θέματος της κατάρπτωσης Κρατικών Εγγυήσεων. Το κράτος παλαιότερα για λόγους κοινωνικούς είχε αναλάβει εγγυητής σε δάνεια που χορηγήθηκαν σε ευπαθείς ομάδες, αλλά και σε επιχειρήσεις. Πολλά από τα δάνεια αυτά κατέστησαν ληξιπρόθεσμα, με αποτέλεσμα την γεωμετρική συσσώρευση αιτημάτων πληρωμής. Η Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής καλείται να αντιμετωπίσει την απαίτηση των Τραπεζών έναντι του ελληνικού δημοσίου και να διαχειριστεί την διαδικασία σε βάθος τριετίας μέσα από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την εκκαθάριση των υποθέσεων αυτών.

6. Μεταρρύθμιση του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας της ακίνητης περιουσίας

Η μεταρρύθμιση για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου αντικειμενικού προσδιορισμού των αξιών ακινήτων έχει σαν στόχο να καταστεί η φορολόγηση στην ακίνητη περιουσία, οικονομικά πιο αποτελεσματική και κοινωνικά πιο δίκαιη, μέσω της επέκτασης του συστήματος των ζωνών αντικειμενικού προσδιορισμού, της επικαιροποίησης των τιμών ζώνης από πιστοποιημένους εκτιμητές, ακολουθώντας τυποποιημένη μεθοδολογία και ευρωπαϊκά και διεθνή εκτιμητικά πρότυπα, καθώς και της ηλεκτρονικής σχεδίασης και απεικόνισης σε ψηφιοποιημένο γεωγραφικό υπόβαθρο, των ζωνών και των συντελεστών που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων. **Πρώτη φάση μεταρρύθμισης: Βελτίωση τρέχοντος καθεστώτος.** Κατά την πρώτη φάση της μεταρρύθμισης για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου αντικειμενικού προσδιορισμού των αξιών ακινήτων ολοκληρώνεται: (α) η επέκταση του συστήματος των ζωνών αντικειμενικού προσδιορισμού στην επικράτεια, (β) η επικαιροποίηση πανελλαδικά όλων των τιμών ζώνης από πιστοποιημένους εκτιμητές σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα και (γ) η ηλεκτρονική σχεδίαση όλων των ζωνών μέσα σε ένα ψηφιοποιημένο γεωγραφικό υπόβαθρο.

Δεύτερη φάση μεταρρύθμισης: Αλλαγή καθεστώτος. Η δεύτερη φάση της μεταρρύθμισης στοχεύει στη διαμόρφωση ενός συστήματος που θα παρακολουθεί τις τάσεις στην αγορά ακινήτων, εξασφαλίζοντας ότι η αντικειμενική αξία δεν θα αποκλίνει από την αγοραία. Τα δύο επόμενα βήματα είναι:

- Η αυτόματη επικαιροποίηση ενός πλήρως ψηφιοποιημένου συστήματος απεικόνισης των ζωνών του αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών ακινήτων ανά τακτά διαστήματα, ακολουθώντας τις τάσεις στην αγορά ακινήτων και τις εξελίξεις στις περιοχές των ζωνών.
- Η δημιουργία πλατφόρμας για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας ενός ακινήτου, ώστε να εξορθολογιστούν - μετά από δεκαετίες - τα απαιτούμενα συστατικά και στοιχεία. Ο υπολογισμός θα είναι απλός και προσβάσιμος προς όλους τους πολίτες. Πέραν της απλούστευσης της διαδικασίας, στόχος θα είναι, επίσης, η εξάλειψη του όρου της αντικειμενικής αξίας και η αντικατάστασή του με την εμπορική.

7. Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου παρακολούθησης και λειτουργίας των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών

Η μεταρρύθμιση έχει ως στόχο τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες επιχειρήσεις, που θα ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας, αλλά και στις συνθήκες ενός ανθεκτικού δημοσιονομικού περιβάλλοντος, εξασφαλίζοντας ισορροπία μεταξύ οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Προς αυτή την κατεύθυνση, επιδιώκεται η κωδικοποίηση, η βελτίωση, ο εξορθολογισμός και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εδράζεται στον ν. 3429/2005 («Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί»).

8. Δημιουργία καθεστώτος κινήτρων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων της χώρας (οι οποίες χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος), προκειμένου -μεταξύ άλλων- να αυξηθεί η παραγωγική δυνατότητα, να ενισχυθεί η διεξόδευση σε ξένες αγορές, να αξιοποιηθούν οικονομίες κλίμακας και να μειωθεί η φοροδιαφυγή και η μαύρη εργασία. Προς αυτή την κατεύθυνση, θα εξεταστούν παράμετροι όπως η δημιουργία μιας νέας εκδοχής αστικής επιχειρηματικής σύμπραξης, η προώθηση μετασχηματισμού σε ανώτερη μορφή εταιρικού σχήματος, η δημιουργία πλαισίου προώθησης συγχωνεύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η διαμόρφωση κινήτρων για εξωστρεφή clusters και η δημιουργία σχημάτων mentoring.

9. Αξιολόγηση φορέων ακίνητης περιουσίας και αναδιάρθρωση υπηρεσιών δημοσίων ακινήτων του Υπ.Οικονομικών - Μητρώο δημόσιας ακίνητης περιουσίας

Με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου, προωθούνται δράσεις για την αξιολόγηση φορέων ακίνητης περιουσίας και την αναδιάρθρωση της διοικητικής δομής και του ανθρώπινου δυναμικού των σχετικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών. Στο πλαίσιο της βέλτιστης αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου, εντάσσεται και η δημιουργία Μητρώου δημόσιας ακίνητης περιουσίας, με το οποίο θα διενεργείται διαλειτουργικότητα με άλλα Υπουργεία, φορείς του Δημοσίου, την Κτηματολόγιο Α.Ε. και την ΕΤΑΔ Α.Ε.

10. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και ολοκληρωμένου πλαισίου για τη Δημόσια Περιουσία

Πρωθείται η θέσπιση ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για την ορθολογική και αποδοτική αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Ειδικότερα, αφορά διατάξεις που εξορθολογίζουν το θεσμικό πλαίσιο για τα δημόσια κτήματα, τον αιγιαλό - παραλία και για το θαλάσσιο χώρο για την υλοποίηση έργων.

11. Κωδικοποίηση Φορολογικής Νομοθεσίας

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πολυνομίας και της απλοποίησης των διοικητικών διαδικασιών, επιδιώκεται η Κωδικοποίηση της νομοθεσίας φορολογίας Εισοδήματος, ΦΠΑ και Τελών Χαρτοσήμου προκειμένου πολίτες, επιχειρήσεις αλλά και κάθε επαγγελματίας και επιστήμονας να έχει γνώση και να είναι αντιμέτωπος με ένα εύληπτο και κατανοητό φορολογικό πλαίσιο.

12. Μείωση της φοροδιαφυγής μέσω αύξησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικοποίησης συναλλαγών

Επιδιώκεται η προώθηση μέτρων και κινήτρων για την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, με σκοπό την αύξηση της εισπραξιμότητας των φόρων, τη μείωση του κενού ΦΠΑ, την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και τη μείωση της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής. Ηλεκτρονικοποίηση συναλλαγών: Ολοκλήρωση της ψηφιακής παρακολούθησης συναλλαγών των επιχειρήσεων [myDATA (ηλεκτρονικά βιβλία)] και διασύνδεσης ταμειακών και ψηφιακών ταμειακών μηχανών με την ΑΑΔΕ.

Ψηφιακή εξυπηρέτηση

- Πλατφόρμα για αιτήματα και ραντεβού
- Ψηφιακή εξυπηρέτηση για το 90% των συναλλαγών Φορολογικού Μητρώου
- Ψηφιακή ακινησία οχημάτων: Τέλος στην κατάθεση πινακίδων στην Εφορία
- **myAADElive**: Εκτός από τον κλειδάριθμο, που εξυπηρετείται ήδη, θα είναι δυνατή μέσω βιντεοκλήσης:
  - απόδοση ΑΦΜ
  - έναρξη ατομικής επιχείρησης
  - ορισμός φορολογικού εκπροσώπου (χρήσιμο ιδίως για κατοίκους και ομογενείς στο εξωτερικό).

- Ψηφιακή υποβολή δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου και ενιαίος ψηφιακός τρόπος υπολογισμού των αξιών για όλους τους φόρους κεφαλαίου.

13. Καταπολέμηση λαθρεμπορίου

Νέο πλαίσιο για την περιστολή του λαθρεμπορίου, κυρίως σε προϊόντα υποκείμενα σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (καπνικά, αλκοολούχα και ενεργειακά), με απώτερο σκοπό την αύξηση των δημοσίων εσόδων. Επιχειρούνται σημαντικές παρεμβάσεις σε επίπεδο στρατηγικής, ενώ εισάγονται και νέα μέσα για την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής δράσης στον κρίσιμο τομέα της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου καυσίμων, αλκοολούχων και καπνικών προϊόντων. Προς αυτήν την κατεύθυνση προβλέπεται η σύσταση σχετικής Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακής Εποπτείας, αναδιαρθρώνεται το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (ΣΕΚ) για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, και ενισχύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητές του. Επιπλέον, με τις εν λόγω ρυθμίσεις παρέχονται νέα, σύγχρονα εργαλεία για την ενίσχυση του έργου των δικτυικών αρχών και αυστηροποιείται το πλαίσιο των προβλεπόμενων κυρώσεων για το λαθρεμπόριο.

14. Μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας

Η δράση αυτή αφορά τη θέσπιση μέτρων με σκοπό την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, καθώς και την ενίσχυση των επενδύσεων και της απασχόλησης. Η εκπόνηση ενός ολιστικού σχεδίου για την ενίσχυση της μισθωτής εργασίας εκτείνεται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και θα απαιτήσει εκτενή διαβούλευση και συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία αλλά και φορείς.

15. Ψηφιακή και Πράσινη μετάβαση του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος

Στα πλαίσια των συζητήσεων στις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου της ΕΕ, προβλέπονται δράσεις για τη βελτίωση της λειτουργικής ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του χρηματοπιστωτικού συστήματος από επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, καθώς και ρυθμίσεις για την ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού του τραπεζικού τομέα, με προβλέψεις για τους τρίτους παρόχους υπηρεσιών. Παράλληλα, με στόχο την παροχή κινήτρων για την ενίσχυση επενδύσεων προς την κατεύθυνση της βιώσιμης χρηματοδότησης, εξετάζεται η διαμόρφωση πλαισίου δημιουργίας εταιρικών πράσινων ομολόγων, στη βάση ευρωπαϊκών προτύπων και προδιαγραφών.

16. Νέα στρατηγική για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων, μετά την ολοκλήρωση των τιτλοποιήσεων που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του «Ηρακλής»

Σκοπός του έργου είναι η σταδιακή εξάλειψη των κόκκινων δανείων που θα έχουν απομείνει έπειτα από την ολοκλήρωση των τιτλοποιήσεων των συστημικών τραπεζών, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ηρακλής». Εξετάζεται η δυνατότητα επέκτασης του προγράμματος «Ηρακλής» μετά τη λήξη του, ενώ παράλληλα διερευνάται η δυνατότητα εξεύρεσης περαιτέρω λύσεων, σε

ευρωπαϊκό επίπεδο, όσον αφορά τα νέα κόκκινα δάνεια, τα οποία πιθανόν να προκύψουν λόγω της πανδημίας. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε εξέλιξη και μια αποτίμηση της λειτουργίας των μη συστημικών τραπεζών, ώστε να διερευνηθεί εάν μπορούν να ακολουθήσουν μοντέλα άλλων ευρωπαϊκών χωρών, τα οποία διασφαλίζουν έναν καλύτερο εποπτικό έλεγχο και την αποφυγή δημιουργίας νέων κόκκινων δανείων.

17. Σχεδιασμός στρατηγικής για την ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς με δημιουργία νέων εργαλείων, εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών (fintech) και προσανατολισμό στην πράσινη-βιώσιμη ανάπτυξη (sustainable finance)

Σκοπός του έργου είναι ο εκσυγχρονισμός της κεφαλαιαγοράς. Βασικό στοιχείο αποτελεί ο σχεδιασμός του πλαισίου για την έκδοση πράσινων ομολόγων στη βάση ευρωπαϊκών προτάσεων και προδιαγραφών και η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών fintech), ενώ διερευνώνται και περαιτέρω προτάσεις για ζητήματα σχετικά την κεφαλαιαγορά.

18. Διαμόρφωση στρατηγικής για το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και την αποεπένδυση του Δημοσίου από τις τράπεζες (ζήτημα DTC)

Στόχος του έργου, που αποτελεί και δέσμευση στο Eurogroup (Ιούνιος 2018), είναι η διαμόρφωση μιας στρατηγικής αποεπένδυσης του Δημοσίου από τις τράπεζες, στο κεφάλαιο των οποίων μετέχει μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), είτε στο κεφάλαιο των οποίων ενδέχεται να μετάσχει, σε περίπτωση μετατροπής του DTC (αναβαλλόμενου φόρου τραπεζών) σε κοινές μετοχές.

19. Αναμόρφωση πλαισίου ειδικών εκκαθαρίσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και αποτίμηση λειτουργίας ενιαίας εκκαθάρισης

Σκοπός είναι η αναμόρφωση του πλαισίου με την εισαγωγή νέων εργαλείων εκκαθάρισης στο εθνικό πλαίσιο (αντίστοιχα με αυτά που υπάρχουν στα εθνικά πλαίσια άλλων ευρωπαϊκών χωρών), ώστε να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η μέγιστη δυνατή προστασία των καταθετών και των επενδυτών στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα τεθεί σε εκκαθάριση.

20. Ενίσχυση της καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η μεταρρύθμιση έχει στόχο την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, αφενός μέσω της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στο σχετικό ευρωπαϊκό πλαίσιο (5η Οδηγία, άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177, 6η Οδηγία (2018/1673), Οδηγία 2019/1153 ΕΕ), αφετέρου μέσω της ενίσχυσης της διαφάνειας των εταιρικών δομών και βελτιωμένης πρόσβασης σε ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τον

πραγματικό δικαιούχο, της θέσπισης ενός ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου για τα κρυπτοστοιχεία, της σύστασης Ευρωπαϊού επόπτη, της δημιουργίας ασφαλών διαύλων για την προστασία πληροφοριοδοτών και τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής για το νέο Κανονισμό που θα συμπληρώσει τις Οδηγίες.

21. Αναμόρφωση της νομοθεσίας για το Συνεγγυητικό κεφάλαιο

Σκοπός είναι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου που διέπει το Συνεγγυητικό κεφάλαιο, με έμφαση σε θέματα κεφαλαίου, διοίκησης, τρόπου αποζημιώσεων και εποπτείας.

22. Εφαρμογή νέου κώδικα διευθέτησης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας για Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Το έργο στοχεύει στην εφαρμογή του νέου κώδικα για τη διαχείριση οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων, την πτώχευση και την απαλλαγή από όλα τα χρέη. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη μηχανισμού προληπτικής αναδιάρθρωσης προκειμένου να ρυθμίζουν τις οφειλές τους εξωδικαστικά επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1023/2019. Ενσωματώνουμε πρώτοι στην Ευρώπη, το σχετικό Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο (Ευρωπαϊκή Οδηγία 2019/1023). Δίνουμε τη δυνατότητα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, που έχουν οφειλές προς τράπεζες και δημόσιο, να λάβουν μια συνολική ρύθμιση για όλα τα χρέη τους. Να πληρώνουν αυτό που πραγματικά μπορούν, όπως προκύπτει από τα εισοδήματα και την περιουσία τους. Το νομοσχέδιο αυτό θα δώσει σημαντική ανάσα και στους οφειλέτες που έχουν πληγεί οικονομικά από την πανδημία του κορωνοϊού και αδυνατούν να αποπληρώσουν τις οφειλές τους.

Επίσης, δίνουμε μια δεύτερη ευκαιρία, δηλαδή τη δυνατότητα να διαγράψει κανείς όλα τα χρέη του και να κάνει ένα νέο ξεκίνημα. Να ξέρουν και οι επιχειρηματίες ότι η αποτυχία είναι μέρος της ζωής και αν σκοντάψουν, τότε δεν ήρθε το τέλος, αλλά μπορούν να κάνουν μια νέα αρχή. Όμως δεν χαρίζουμε τη δεύτερη ευκαιρία απλόχερα: τίθενται αυστηροί έλεγχοι και διασταυρώσεις, έτσι ώστε να μη γίνει κατάχρηση του νέου πλαισίου από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Παράλληλα, θέτουμε πρόνοιες κοινωνικής προστασίας για τα ευάλωτα νοικοκυριά, έτσι ώστε να παραμείνουν στην πρώτη κατοικία τους και να αποφευχθούν οι εξώσεις από τους πιστωτές, όπως έγινε σε άλλες χώρες.

Ψηφιοποιούμε όλες τις διαδικασίες ρύθμισης και πτώχευσης, μειώνοντας έτσι σημαντικά τη γραφειοκρατία και καταργώντας την ανάγκη συγκέντρωσης δικαιολογητικών και πληροφοριών, που ήδη υπάρχουν σε βάσεις δεδομένων του κράτους ή/και των τραπεζών.

Παράλληλα, συνεχίζουμε να δίνουμε κίνητρα στους πολίτες που είναι συνεπείς, όπως κάναμε με το πρόγραμμα ΓΕΦΥΡΑ, όπου για πρώτη φορά στην Ελλάδα επιβραβεύσαμε τους συνεπείς δανειολήπτες, δίνοντας κρατική επιδότηση στο στεγαστικό τους δάνειο

23. Σχεδιασμός και εφαρμογή Μηχανισμού Έγκαιρης Προειδοποίησης για το ιδιωτικό χρέος, σε επίπεδο οφειλέτη

Ανάπτυξη μηχανισμού, προκειμένου να εντοπίζονται έγκαιρα επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, να ενημερώνονται και να ενθαρρύνονται, ώστε να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα, με βάση την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1023/2019.

24. Εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής για το Χρηματοοικονομικό Αλφαριθμητισμό

Σχεδιασμός Εθνικής Στρατηγικής για το Χρηματοοικονομικό Αλφαριθμητισμό, με σκοπό την ενημέρωση και εκπαίδευση πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση της υπερχρέωσης.

25. Ίδρυση Δημόσιου Φορέα Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας ("PublicCreditBureau") και ανάπτυξη σχετικού πληροφοριακού συστήματος

Το έργο αφορά τη συλλογή και οργάνωση πληροφοριών σχετικά με τη συμπεριφορά πληρωμών των οφειλετών (φυσικών και νομικών προσώπων) προς το κράτος, τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και τους λοιπούς φορείς ή εταιρείες του δημοσίου τομέα, μέσω της δημιουργίας συστήματος που θα περιλαμβάνει μια κεντρική βάση δεδομένων και μία ενιαία κλίμακα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Το σύστημα αυτό θα διαλειτουργεί με άλλα ηλεκτρονικά συστήματα (δημόσια και ιδιωτικά, όπως της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.), με σκοπό την παραγωγή ενός ενιαίου σκορ αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας πολιτών και επιχειρήσεων.

26.Υπεραποσβέσεις για τις επιχειρήσεις στην πράσινη οικονομία και στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι μεταρρυθμίσεις στη φορολογία των νομικών προσώπων στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων και στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στους συγκεκριμένους δύο κλάδους. Μετά την πρόβλεψη της υπεραπόσβεσης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας στον πρόσφατο φορολογικό νόμο, οι νέες ρυθμίσεις θα προβλέπουν υπεραποσβέσεις και επιταχυνόμενες αποσβέσεις για δαπάνες αγοράς καινούριων παγίων στοιχείων του ενεργητικού, όπως κτίρια, κατασκευές, μηχανήματα, εξοπλισμό Η/Υ (κύριος και περιφερειακός και λογισμικό), εξοπλισμό και όργανα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

27.Ενίσχυση της σταθερότητας και της διαφάνειας και τον εκσυγχρονισμό του τραπεζικού συστήματος. Η μεταρρύθμιση έχει τρεις άξονες. Προτείνονται:

- Η δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος στο οποίο τα πιστωτικά ιδρύματα, οι εταιρείες διαχείρισης του ν.4354/2015, ο Ενιαίος Ειδικός Εκκαθαριστής, αλλά και κάθε χρηματοδοτικό ίδρυμα που παρέχει πιστώσεις, θα υποβάλλει στοιχεία προς το Υπουργείο Οικονομικών για κάθε είδους δάνειο, αναδιάρθρωση δανείου, ρύθμιση, κλπ. από την έναρξη της πανδημίας και εντεύθεν.
- Η ίδρυση ενός Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων, το οποίο θα είναι ένα σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα χρέη των πελατών όλων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ).

- Η δημιουργία ενός ψηφιακού συστήματος πληροφοριών για την παροχή διαδικτυακών δεδομένων από τον Ενιαίο Ειδικό Εκκαθαριστή προς το Υπουργείο Οικονομικών σχετικά με συναλλαγές, ποσοστά ανάκτησης, δικαστικές διαδικασίες (διάρκεια, κόστος), ιεραρχία πιστωτών, είδη αναδιάρθρωσης δανείων, πιστοληπτική ικανότητα οφειλετών κ.λπ. του Ενιαίου Ειδικού Εκκαθαριστή.

Σε όλες τις περιπτώσεις θα ισχύουν οι διατάξεις της προστασίας προσωπικών δεδομένων της Ευρωπαϊκής και ελληνικής νομοθεσίας.

28.Ίδρυση Παρατηρητηρίου Πιστωτικής Επέκτασης για την παρακολούθηση της ρευστότητας στην οικονομία. Είναι ένα σημαντικό αναπτυξιακό έργο υπέρ της οικονομίας, διότι η πιστωτική επέκταση επηρεάζει δραστικά την ανάπτυξη. Ίδρύουμε ένα Παρατηρητήριο Πιστωτικής Επέκτασης, ώστε να παρακολουθούμε την πορεία και πρόοδο των νέων δανείων και ευρύτερα των χρηματοδοτήσεων. Θέλουμε να ξέρουμε πόσα χρήματα δίνονται και πού δίνονται αυτά, δηλαδή σε ποιους κλάδους δραστηριότητας και σε ποιες γεωγραφικές περιοχές. Αυτό μας επιτρέπει να παρεμβαίνουμε εκεί που πραγματικά έχει ανάγκη η αγορά. Να προλαμβάνουμε και να αντιμετωπίζουμε άμεσα τα προβλήματα έλλειψης ρευστότητας των επιχειρήσεων, ειδικά εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Παρότι έχουμε διεκδικήσει πολλούς πόρους από την ΕΕ, οι πόροι δεν κατευθύνονται αφειδώς σε όλους. Πρέπει να γίνει προτεραιοποίηση και επιλογή, έτσι ώστε οι πόροι να κατευθύνονται εκεί που πρέπει, εκεί που η χώρα μας έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, σε κλάδους βιώσιμους και αναπτυσσόμενους και όχι για να συντηρούν παθογένειες του παρελθόντος.

Δημιουργία σταθερού Μηχανισμού καταβολής αποζημιώσεων από φυσικές καταστροφές – θεομηνίες προκειμένου να μην παρουσιάζονται αλληλεπικαλύψεις, διαφορετικές ταχύτητες στην καταβολή αποζημιώσεων, θέματα καταγραφής κ.ο.κ.

Άμεσοι στόχοι του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για απλοποίηση και επίσπευση των διαδικασιών αδειοδότησης επενδύσεων και κατάρτισης δημοσίων συμβάσεων, βελτίωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των επιχειρήσεων, μείωση της γραφειοκρατίας για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο και προσέλκυση νέων στρατηγικών επενδύσεων.

1. Απλοποίηση αδειοδότησης επενδύσεων

Η φιλοσοφία της μεταρρύθμισης συμπυκνώνεται στη μετατόπιση από τον εκ των προτέρων έλεγχο και την αδειοδότηση, στην καταρχήν ελεύθερη άσκηση δραστηριότητας και στον εκ των υστέρων έλεγχο, σε τρία πεδία : Ασφάλεια Τροφίμου, Προστασία Περιβάλλοντος, Ασφάλεια και Συμμόρφωση Προϊόντων, με βάση την εκτίμηση κινδύνου και την εισαγωγή και αξιοποίηση νέων διοικητικών εργαλείων και ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ΟΠΣ) καθώς και στην απλούστευση υφιστάμενων αδειοδοτήσεων. Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλει και η βελτίωση θεσμικού πλαισίου ανάπτυξης και λειτουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων.

2. Απλούστευση διαδικασιών ΓΕΜΗ

Απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών και μείωση της γραφειοκρατίας μέσω της εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και διασύνδεσης με άλλα δημόσια μητρώα. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Επιμελητηρίων.

3. Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου λειτουργίας επιχειρήσεων, έναρξη ηλεκτρονικών υποκαταστημάτων και διασυνοριακοί μετασχηματισμοί

Απλούστευση και ενοποίηση των διαδικασιών του εταιρικού δικαίου με προτεινόμενη κατάργηση της ΕΠΕ. Το 2021 θα καταστεί εφικτή τόσο η ηλεκτρονική έναρξη εργασιών των υποκαταστημάτων αλλοδαπής στη χώρα μας, όσο και η απλούστευση του πλαισίου των διασυνοριακών μετασχηματισμών όλων των ειδών (μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση), καθώς μέχρι σήμερα επιτρέπονται μόνο οι διασυνοριακοί μετασχηματισμοί.

4. Νέο θεσμικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων

Τροποποίηση του ν. 4412/2016 προς την κατεύθυνση επιτάχυνσης και απλοποίησης -εφαρμογή του αναθεωρημένου πλαισίου. Εκπόνηση Νέας Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις για την περίοδο 2021 – 2025, η οποία θα κατατεθεί τον Μάρτιο 2021. Στόχος είναι η επιτάχυνση

των διαδικασιών, η απαγκίστρωση από άσκοπες γραφειοκρατικές διαδικασίες και η ενίσχυση της διαφάνειας.

5.Αναμόρφωση και Εφαρμογή Θεσμικού Πλαισίου Προσέλκυσης Επενδύσεων. Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά την προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων (Μέρος Β Ν4608/2019) με σκοπό την υλοποίηση επενδύσεων στη Χώρα μας, πέρα από τους κλάδους της ενέργειας και του τουρισμού όπου διαπιστώθηκε πράγματι έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον μετά την ψήφιση του νόμου. Στόχος είναι η παροχή και διεύρυνση κατάλληλων κινήτρων για την ενίσχυση του κλάδου κυρίως της μεταποίησης σε τομείς που συνάδουν με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές, όπως η πράσινη ανάπτυξη και η ψηφιακή ανάπτυξη και η δημιουργία πολλών θέσεων απασχόλησης.

Επικαιροποίηση του αναπτυξιακού νόμου με στόχο την σημαντική επιτάχυνση της διαδικασίας υπαγωγής, τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, τη διασύνδεση έρευνας και παραγωγής, την αύξηση της εξωστρέφειας και την ανάπτυξη συνεργειών για τη μεγέθυνση των επιχειρήσεων και για τη δημιουργία αλυσίδων αξίας. Θα λαμβάνεται επίσης υπόψη η περιφερειακή διάσταση, με έμφαση στις περιοχές με κρίση, η ενίσχυση της μεταποίησης και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση της ολοκλήρωσης και αναβάθμισης των παραγωγικών υποδομών με ιδιωτικές επενδύσεις και ΣΔΙΤ (επιχειρηματικά πάρκα, μαρίνες, υδατοδρόμια, logistics, δίκτυα ηλεκτροπαραγωγής, ΑΠΕ, τεχνολογικά πάρκα, θερμοκοιτίδες, εργαστήρια, συμβουλευτικοί και ελεγκτικοί φορείς, κέντρα σύνδεσης έρευνας-παραγωγής, οργανισμοί πιστοποίησης, δομές ανάπτυξης δεξιοτήτων).

Τέλος και προκειμένου να μην υπάρξει διπλή χρηματοδότηση ή αλληλοεπικαλύψεις, προωθείται η διασύνδεση χρηματοδοτικών εργαλείων ενίσχυσης ιδιωτικών επενδύσεων (Αναπτυξιακός Νόμος, ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης, Αναπτυξιακή Τράπεζα, Φορολογικά Κίνητρα).

6. Μεταρρύθμιση του πλαισίου για ωρίμανση και παρακολούθηση Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Η χώρα έχει ένα ευρύ πρόγραμμα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ για την δημιουργία σημαντικών υποδομών και την παροχή υπηρεσιών. Δεδομένης της σημασίας των έργων ΣΔΙΤ για την ανάπτυξη της οικονομίας, με τον πρόσφατο νόμο του Ιουλίου 2020 του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ν. 4712/2020 (Α' 146), μεταρρυθμίζεται το πλαίσιο και τα εργαλεία για την προετοιμασία και ωρίμανση των ΣΔΙΤ. Ειδικότερα, προβλέπεται η σύναψη συμφωνίας πλαίσιο με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (E.B.R.D.) για την υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους Δημόσιους Φορείς για την ωρίμανση έργων ΣΔΙΤ.

7.Αναμόρφωση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ)

Παράλληλα και συμπληρωματικά με τους κοινοτικούς πόρους, ενεργοποιείται η πρώτη προγραμματική περίοδος του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025 συνολικού

προϋπολογισμού 10δισ ευρώ, εισάγοντας και στους εθνικούς πόρους του ΠΔΕ την μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και επιτυγχάνεται η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες. Παράλληλα, εντός του 2021 ολοκληρώνεται η σύνδεση του ΠΔΕ με το πληροφοριακό σύστημα του ΓΛΚ που στόχο έχει την επίτευξη καλύτερων δημοσιονομικών προβλέψεων.

8.Αξιοποίηση του φορολογικού κινήτρου για Δαπάνες σε Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A)

Σύμφωνα με πρόσφατη νομοθέτηση για τις επιχειρήσεις που επενδύουν σε E&A, από 1.9.2020 προβλέπεται υπερτριπλασιασμός του ποσοστού των υπερεκπτώσεων δαπανών, από +30% σε 100%. Παράλληλα, σκοπεύουμε να επεκτείνουμε τη δυνατότητα συμψηφισμού της υπερέκπτωσης με εργοδοτικές και ασφαλιστικές εισφορές (π.χ. εταιρείες με έντονη δραστηριότητα R&D χωρίς κερδοφορία).

9.Ενεργοποίηση της πλατφόρμας ELEVATE Greece για την κατάρτιση του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων για την παρακολούθηση και την υποστήριξη του οικοσυστήματος καινοτομίας

Η πλατφόρμα ELEVATE Greece αποτελεί την ηλεκτρονική πύλη μέσω της οποίας πιστοποιείται ότι οι εγγεγραμμένες επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται από την Πολιτεία ως νεοφυείς, εφόσον πληρούν 2 βασικά χαρακτηριστικά: α) καινοτομίας και β) δυνατότητα κλιμάκωσης του εγχειρήματος (scalability).

10.Σύγχρονο πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας

Ολοκληρώνεται η κωδικοποίηση και βελτίωση του υφιστάμενου νομικού-θεσμικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Τεχνοβλαστών (Spin-offs). Στόχος είναι να αρθούν τα εμπόδια και να αυξηθούν οι βαθμοί ελευθερίας ώστε να διευκολυνθούν οι ερευνητές στην προσπάθειά τους, επιχειρηματική και ερευνητική. Παράλληλα, δρομολογείται η δημιουργία σύγχρονων Κέντρων Μεταφοράς Τεχνολογίας με τη μορφή Συνεργατικών Σχημάτων ανάμεσα σε Έρευνα-Καινοτομία και ΑΕΙ.

Η τοποθέτηση της σύγχρονης Ελλάδας στον παγκόσμιο χάρτη μέσω της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδιασμού “*Repositioning Greece*”, τη διάχυση του εμπορικού σήματος και την αναβάθμιση του φορέα εξωστρέφειας “*Enterprise Greece*”, αποτελούν το επίκεντρο των μεταρρυθμίσεων του Υπουργείου Εξωτερικών. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα συνδράμει ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και ψηφιοποίηση δομών και φορέων του Υπουργείου.

1. Μεταρρύθμιση Δομών και Φορέων ΥΠΕΞ

Αναβάθμιση της λειτουργίας των αρχών εξωτερικού, καθώς και εκσυγχρονισμός δομής, λειτουργιών και προσωπικού ΥΠΕΞ, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης της διπλωματικής ακαδημίας και της μεταφραστικής υπηρεσίας για την αποτελεσματικότερη και σύγχρονη λειτουργία τους. Εκσυγχρονισμός οργανωτικού σχήματος Υπουργείου (νέος Οργανισμός ΥΠΕΞ-Σεπτέμβριος 2020) Συγκεκριμένα, ενσωματώνονται στον κύριο κορμό της αποστολής του Υπουργείου η Οικονομική Διπλωματία και η Δημόσια Διπλωματία, ενώ, παράλληλα, ενισχύεται ο Απόδημος Ελληνισμός. Ταυτόχρονα, εξορθολογίζεται η οργανωτική δομή με σύγχρονο και ευέλικτο σχήμα, με εξοικονόμηση ανθρωπίνων πόρων, με αναδιάρθρωση του μηχανισμού διοικητικής υποστήριξης, με εισαγωγή θεσμών εκπαίδευσης και διαρκούς μετεκπαίδευσης, με ενεργοποίηση των εργαλείων ανθρωπιστικής αρωγής. Επίσης, δημιουργείται νέος ενιαίος Κλάδος Διπλωματών, με εκπαίδευση και στις 3 κατευθύνσεις (Πολιτικής, Οικονομικής, Δημόσιας Διπλωματίας), με προγράμματα διαρκούς κατάρτισης, πιστοποίηση δεξιοτήτων, καθηκοντολόγιο και προσοντολόγιο βάσει δεξιοτήτων ενώ αναδιαρθρώνονται οι Αρχές Εξωτερικού επί τη βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους λειτουργίας κάθε Αρχής.

Επίσης, προωθείται ή ολοκλήρωση μεταρρύθμισης σε θεσμικό επίπεδο της “*EnterpriseGreece A.E.*” και υλοποίηση διοικητικής και λειτουργικής μεταρρύθμισης του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) για την προώθηση των εξαγωγών.

Τέλος, απλοποιείται η διαδικασία μετάφρασης-πιστοποίησης εγγράφων, με κατάργηση της Μεταφραστικής Υπηρεσίας και αντικατάστασης από πιστοποιημένους μεταφραστές κατά τα πρότυπα των περισσότερων κρατών-μελών της ΕΕ. Εξαλείφεται η γραφειοκρατία, καθώς οι πολίτες θα μπορούν να επιλέγουν μεταφραστή από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Πιστοποιημένων Μεταφραστών και θα συναλλάσσονται απευθείας μαζί του. Επιπλέον, μέσω διαδικασιών πιστοποίησης από τον ΑΣΕΠ ανοίγει το επάγγελμα του πιστοποιημένου-επίσημου μεταφραστή.

2. Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της Οικονομικής Διπλωματίας

Δημιουργία ενός ενιαίου και ενισχυμένου δικτύου υποστήριξης της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων και προσέλκυσης επενδύσεων.

- Ολοκλήρωση θεσμικής μεταρρύθμισης οικονομικής διπλωματίας (Ενοποίηση δομών εξωστρέφειας, εξορθολογισμός λειτουργιών, ενδυνάμωση ανθρώπινου δυναμικού)
- Ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού των φορέων εξωστρέφειας σύμφωνα με τις διεθνείς καλές πρακτικές για την προσέλκυση άμεσων επενδύσεων και την προώθηση των ελληνικών εξαγωγών (νέο σχήμα του οργανισμού Enterprise Greece, ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης εξωστρέφειας, νέων υπηρεσιών προς επενδυτές, κλπ).
- Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ): αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός λειτουργίας βάσει βέλτιστων διεθνών πρακτικών και ανάπτυξη νέων σύγχρονων πιστωτικών προϊόντων για την ενίσχυση των εξαγωγικών επιχειρήσεων.

3. Ψηφιοποίηση εργαλείων και υπηρεσιών

Λειτουργία δικτύων και δημιουργία κεντρικής υποδομής ελέγχου ροών πολιτών τρίτων χωρών, ανακαίνιση τμημάτων θεώρησης Αρχών Εξωτερικού και αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ομογενών από τις Προξενικές Αρχές. Συγκεκριμένα, προωθείται η απευθείας καταχώριση ληξιαρχικών πράξεων σε Μητρώο Πολιτών από προξενικούς υπαλλήλους απευθείας διασύνδεση του πληροφοριακού συστήματος «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών με τις Προξενικές Αρχές και διεκπεραίωση των σχετικών αιτημάτων (π.χ. γεννήσεις, γάμοι, θάνατοι) με ψηφιακό τρόπο. Κατάργηση της χρονοβόρας διαδικασίας της ταχυδρομικής αποστολής των αιτήσεων στο Ειδικό Ληξιαρχείο, το οποίο εφεξής θα επιλαμβάνεται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις.

- **Δημιουργία κινητής μονάδας παραλαβής διαβατηρίων** αποτελούμενης από δύο προξενικούς υπαλλήλους, εφοδιασμένης με τον κατάλληλο εξοπλισμό που θα μεταβαίνει σε απομακρυσμένες περιοχές αρμοδιότητας της Προξενικής Αρχής προκειμένου να συλλέγει αιτήσεις διαβατηρίων των ενδιαφερόμενων Ελλήνων πολιτών. Οικονομία χρόνου και χρημάτων για τους πολίτες, οι οποίοι δεν θα χρειάζεται να μεταβαίνουν στην Προξενική Αρχή.
- **Σύσταση υπηρεσίας εικονικής υποβοήθησης με χρήση τεχνητής νοημοσύνης.** Βελτιστοποίηση της επικοινωνίας των Ελλήνων πολιτών με τις Προξενικές Αρχές μέσω της εγκατάστασης ηλεκτρονικής εφαρμογής (chat) δια της οποίας θα παρέχονται διευκρινίσεις σε συνήθη ερωτήματα που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι στους προξενικούς υπαλλήλους. Εξοικονόμηση χρόνου για τους υπαλλήλους των Προξενείων και επιτάχυνση της εξυπηρέτησης του πολίτη.
- **Τέλος, στόχος είναι η εξυπηρέτηση πολιτών εξ αποστάσεως, μέσω βιντεοκλήσης, από προξενικούς υπαλλήλους** Στα πρότυπα των εφαρμογών *myAADElive* και *myKEPlive*, οι ενδιαφερόμενοι πολίτες θα εξυπηρετούνται εξ αποστάσεως από προξενικό υπάλληλο μέσω βιντεοκλήσης σε προκαθορισμένη ημέρα και ώρα. Ο πολίτης επιδεικνύει την ταυτότητά του για την εξακρίβωση της ταυτοπροσωπίας και στη συνέχεια θα υποβάλει το αίτημά του. Εφόσον η αιτούμενη υπηρεσία δεν απαιτεί αυτοπρόσωπη παρουσία (π.χ. έκδοση διαβατηρίου / πληρεξούσιο), το έγγραφο θα αποστέλλεται στον πολίτη ηλεκτρονικά ή ταχυδρομικώς. Αποφυγή άσκοπων μετακινήσεων από τους ενδιαφερόμενους, εξοικονόμηση χρόνου, αποφυγή συγχρωτισμού εντός των Προξενικών Αρχών.

4. Εξορθολογισμός του συστήματος χορήγησης θεωρήσεων εισόδου

Πρωθείται η **ηλεκτρονικοποίηση** της διαδικασίας μέσα από τη σύσταση και θέση σε λειτουργία της Εθνικής Μονάδας Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού («Εθνική Μονάδα ETIAS») για πολίτες τρίτων χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης Schengen.

Οι προωθούμενες μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη δίνουν έμφαση στον ανθρώπινο, αλλά και επιχειρησιακό-οργανωτικό-συντονιστικό παράγοντα, για την αποτελεσματική ασφάλεια των πολιτών. Προωθούνται οι αρχές ενός σύγχρονου κράτους δικαίου, διατηρείται η κοινωνική συνοχή και ενισχύονται οι σχέσεις εμπιστοσύνης με την κοινωνία. Υποδομές και διαδικασίες αναβαθμίζονται και η πολιτική προστασία μεταρρυθμίζεται σύμφωνα με τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής.

1. Εκσυγχρονισμός της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας

Στόχος του σχεδίου μεταρρύθμισης της Ελληνικής Αστυνομίας είναι η αναδιάρθρωση της οργανωτικής δομής, η βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η μεγαλύτερη χρήση νέων τεχνολογιών και εργαλείων. Οι βασικοί άξονες αυτές της παρέμβασης αφορούν στη διαμόρφωση μιας νέας επιτελικής δομής, η οποία θα χαρακτηρίζεται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα νέα δεδομένα καθώς και η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών, ώστε να αποφευχθούν οι αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων και η λειτουργία υπηρεσιών που δεν έχουν ουσιαστικές αρμοδιότητες. Σημαντικό ρόλο θα παίξει η αξιολόγηση και οι νέοι τρόποι διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας θα είναι η δημιουργία ενός νέου οργανωτικού μοντέλου, το οποίο θα υποστηρίζει και θα κατευθύνει το νέο επιχειρησιακό σχεδιασμό, αξιοποιώντας στο μέγιστο δυνατό βαθμό το ανθρώπινο δυναμικό.

2. Μεταρρύθμιση και αναβάθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης

Η σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης βασίζεται στην ανάπτυξη του νέου προφίλ του Αστυνομικού, έτσι όπως αυτό θα διαμορφωθεί μέσα από τις απαιτήσεις των νέων οργανικών μονάδων και του επιχειρησιακού σχεδιασμού. Βασίζεται κυρίως στην ανάγκη κατάρτισης, μετεκπαίδευσης και δια βίου επιμόρφωσης για την κάλυψη απαιτήσεων στις εξειδικευμένες νέες υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό η αστυνομική εκπαίδευση στο σύνολό της θα γίνει πιο επαγγελματική και θα λειτουργήσει με μικρότερες δομές, επιτυγχάνοντας μείωση του κόστους, αξιοποίηση της έρευνας στην επιχειρησιακή δράση και ανάπτυξη του επαγγελματισμού των στελεχών της. Τέλος, προβλέπεται η διασύνδεση και συνεργασία με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα για την εξασφάλιση της βέλτιστης ποιοτικά θεωρητικής γνώσης.

3. Εκπόνηση δόγματος εσωτερικής ασφάλειας

Το δόγμα εσωτερικής ασφάλειας συνιστά το σημαντικότερο θεσμικό κείμενο στρατηγικού χαρακτήρα στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας. Σε αυτό αποτυπώνονται οι αξίες και η φιλοσοφία που καθορίζει την πολιτική εσωτερικής ασφάλειας, οι μεσοπρόθεσμοι και οι μακροπρόθεσμοι στόχοι, οι προκλήσεις και απειλές, αλλά και τα διαθέσιμα μέσα για την αντιμετώπισή τους. Η εκπόνηση θεσμικού κειμένου στρατηγικής για την εσωτερική ασφάλεια θα

συνεισφέρει καταλυτικά στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της αστυνομίας και της κοινωνίας, αλλά και στην εμπέδωση μιας κουλτούρας ασφάλειας και συνεργασίας μεταξύ των στελεχών των διαφόρων οργάνων και φορέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και άλλων συναρμόδιων Υπουργείων.

4. Αναβάθμιση υποδομών των Καταστημάτων Κράτησης

Με εμβληματικό έργο τη μετεγκατάσταση των φυλακών Κορυδαλλού, σε σύγχρονες και ασφαλείς νέες εγκαταστάσεις στον Ασπρόπυργο, το Υπουργείο προωθεί τη συνολικότερη αναβάθμιση των υποδομών των Καταστημάτων Κράτησης (Κ.Κ.). Στόχος αυτής της μεταρρύθμισης είναι η αποσυμφόρηση των Κ.Κ. και η ορθότερη κατανομή των κρατουμένων. Η αποσυμφόρηση των σωφρονιστικών καταστημάτων είναι η απαραίτητη συνθήκη τόσο για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης (εκπαίδευση, υγεία), όσο και για την ασφάλεια στα Κ.Κ. (έρευνες, διαχείριση του πληθυσμού).

5. Μετασωφρονιστική μέριμνα - επανένταξη

Η μέριμνα για την κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων είναι βασική μεταρρυθμιστική πολιτική του Υπουργείου. Οι υπάρχουσες δομές επανένταξης είναι περιορισμένες. Η μεταρρύθμιση θα υλοποιηθεί με την επέκταση του δικτύου της ΕΠΑΝΟΔΟΥ στην χώρα και με τη δημιουργία δομών επανένταξης εντός των Κ.Κ. (γραφεία μετασωφρονιστικής μέριμνας), προκειμένου να γίνεται η κατάλληλη προετοιμασία. Ο στόχος της ουσιαστικής επανένταξης εξυπηρετεί την αποσυμφόρηση των Κ.Κ., καθώς αποτρέπει την επιστροφή των αποφυλακισμένων σε παραβατικές συμπεριφορές. Συνδέεται ευρύτερα με τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και διευκολύνει την εργασιακή αποκατάσταση των αποφυλακισμένων.

6. Μεταρρύθμιση Πολιτικής Προστασίας και Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων

Η Πολιτική Προστασία επιδιώκει την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη διαχείριση κρίσεων, κινδύνων και εκτάκτων αναγκών καθώς και την αναβάθμιση του επιπέδου του συντονισμού υπηρεσιών πυρόσβεσης και εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας. Για την υλοποίηση των ανωτέρω συστάθηκε ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (ν.4662/2020) που εισάγει μια νέα επιχειρησιακή, κάθετη δομή της Πολιτικής Προστασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με έμφαση στην πρόληψη καταστροφών, στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, του φυσικού περιβάλλοντος και της περιουσίας των πολιτών και του Δημοσίου. Παράλληλα στοχεύει στην εισαγωγή και επιχειρησιακή εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης έννοιας διαχείρισης έκτακτης ανάγκης μέσα από τη βελτίωση του διατομεακού και διαπεριφερειακού συντονισμού άμεσης αντίδρασης. Η υλοποίηση του σχεδίου αναμόρφωσης, έχει ήδη ξεκινήσει και πρόκειται να ολοκληρωθεί το 2021 με την έκδοση του συνόλου των κανονιστικών διοικητικών πράξεων με στόχο τη διαμόρφωση νέων, αλλά και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων μηχανισμών και δομών σύμφωνα με τις νέες προβλέψεις.

7. Νέος Τρόπος Διαχείρισης των Ανοικτών Δημόσιων Συναθροίσεων

Με το νόμο 4703/2020 για τις δημόσιες συναθροίσεις, ο οποίος ψηφίστηκε στις 10 Ιουλίου 2020, η Ελλάδα απέκτησε για πρώτη φορά ένα σύγχρονο και καθορισμένο πλαίσιο για τη διοργάνωση συναθροίσεων και τη διαχείριση τους από τους αρμόδιους φορείς του δημοσίου. Η πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή του νέου νόμου προϋποθέτει αλλαγές νοοτροπίας αλλά κυρίως επιχειρησιακής λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ψηφιακός μετασχηματισμός, βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, ενίσχυση του ρόλου των ενόπλων δυνάμεων στο κοινωνικό σύνολο και παρεμβάσεις θεσμικού και οργανωτικού χαρακτήρα διατρέχουν τις προτεραιότητες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Γνώμονας όλων παραμένει η προάσπιση των εθνικών συμφερόντων και η απαίτηση εδραίωσης του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών.

1. Δημιουργία ενιαίου φορέα σχεδιασμού και διαχείρισης των ευρωπαϊκών και ερευνητικών πόρων στο τομέα της άμυνας

Ο τομέας προμήθειας υλικών, μέσων και υπηρεσιών του ΥΠΕΘΑ αναλώνει ένα μεγάλο μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται, αφενός, η αύξηση της εγχώριας συμμετοχής σε όλα τα στάδια μέχρι την τελική παράδοση (έρευνα – προτυποποίηση - παραγωγή) και αφετέρου, η ανάδειξη του αναπτυξιακού χαρακτήρα της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής. Για το σκοπό αυτό, με απώτερο στόχο την επίτευξη της βέλτιστης διαχείρισης των χρηματοδοτικών εργαλείων, προβλέπεται κατά το προσεχές χρονικό διάστημα η ίδρυση ενιαίου φορέα σχεδιασμού και διαχείρισης των ευρωπαϊκών και ερευνητικών πόρων, ο οποίος θα προβαίνει στο συγκερασμό των επιχειρησιακών απαιτήσεων και των διαθέσιμων λύσεων, καθώς και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων.

2. Εκσυγχρονισμός επιχειρησιακών δυνατοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων

Με στόχο την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων καθώς και την απαίτηση εδραίωσης του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών και προσεγγίζοντας ολιστικά τον τομέα της εθνικής άμυνας εισάγονται μεταρρυθμίσεις θεσμικού και οργανωτικού χαρακτήρα. Εξέχουσα θέση κατέχει η έκδοση της νέας Πολιτικής Εθνικής Άμυνας, η οποία σε συνδυασμό με τη νέα δομή, έχουν ως σκοπό την δημιουργία ενός πλαισίου λειτουργίας το οποίο θα ανταποκρίνεται επαρκώς στο σύγχρονο περιβάλλον (οργάνωση, στοχοθεσία, αξιολόγηση, εκπαίδευση). Επιπρόσθετα, μέσω σταδιακών προσλήψεων επιδιώκεται η αύξηση της στελέχωσης με επαγγελματικό προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης (ΕΠΟΠ – ΟΒΑ), ενώ παράλληλα προγραμματίζεται η υλοποίηση μιας σειράς καίριων προγραμμάτων βελτίωσης, αντικατάστασης και πρόσκτησης νέου αμυντικού εξοπλισμού.

3. Επαύξηση δυνατοτήτων συνδρομής των Ενόπλων Δυνάμεων στο κοινωνικό σύνολο

Οι δομές των Ενόπλων Δυνάμεων καλούνται σε καθημερινή βάση να συνδράμουν άλλες κρατικές δομές σε εκτέλεση αποστολών, οι οποίες βρίσκονται εκτός της επιχειρησιακής αποστολής του ΥΠΕΘΑ. Η διαρκής εμπλοκή των ΕΔ σε αποστολές αεροδιακομιδών, αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και υγειονομικής υποστήριξης, έχουν δημιουργήσει αυξημένες απαιτήσεις σε προσωπικό και μέσα. Προκειμένου να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις αυτές, το Υπουργείο

σχεδιάζει και υλοποιεί μία σειρά δράσεων, όπως η αξιοποίηση της δωρεάς εναέριων μέσων του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, η ενίσχυση του συστήματος φύλαξης και επιτήρησης των συνόρων, αλλά και εν γένει οι προμήθειες μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από τις φυσικές καταστροφές.

4. Μείωση του λειτουργικού κόστους των υποδομών των Ενόπλων Δυνάμεων

Η τεράστια έκταση και ποικιλομορφία των υποδομών των Ενόπλων Δυνάμεων (αεροδρόμια, λιμάνια, νοσοκομεία, εργοστάσια, κτίρια διοίκησης και ενδιαίτησης) καθιστά το ΥΠΕΘΑ έναν από τους μεγαλύτερους φορείς ιδιοκτησίας ακινήτων του δημοσίου. Ο προγραμματισμός του ΥΠΕΘΑ στοχεύει στη μείωση της προκαλούμενης δαπάνης μέσω της εκμετάλλευσης των διατιθέμενων χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενεργειακή αναβάθμιση, εστιάζοντας αρχικά στα πλέον ενεργοβόρα κτίρια. Παράλληλα και με στόχο την μέγιστη εκμετάλλευση των χρηματοδοτικών εργαλείων εκτός εθνικού Π/Υ, επιδιώκεται η επαύξηση της ωριμότητας των προτεινόμενων έργων μέσω εκπόνησης σχετικών μελετών, ενώ η δρομολογούμενη επικαιροποίηση του Γενικού Κανονισμού Διαχείρισης Εγκαταστάσεων Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθιστά ένα θεσμικό κείμενο δεκαετιών με ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης υποδομών μέσω ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών).

5. Ψηφιακός μετασχηματισμός των φορέων του ΥΠΕΘΑ και μείωση της γραφειοκρατίας

Στο πλαίσιο βελτιστοποίησης της λειτουργίας των φορέων του ΥΠΕΘΑ, σχεδιάζονται και υλοποιούνται εμβληματικά έργα τα οποία αλλάζουν τον τρόπο λειτουργίας του Υπουργείου τόσο εσωτερικά, όσο και στη διεπαφή του με τον πολίτη και τον υπόλοιπο δημόσιο Τομέα. Πέρα από πρωτοβουλίες μείωσης της εσωτερικής γραφειοκρατίας, οι μελέτες των οποίων ολοκληρώθηκαν και ήδη τίθενται σε εφαρμογή, σχεδιάστηκαν και εκτελούνται στοχευόμενα έργα για τη δημιουργία υποδομών με στόχο την εύκολη και άμεση διάθεση υπηρεσιών προς τους πολίτες, όπως η δημιουργία ψηφιακής υποδομής της ΕΜΥ και η δημιουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας. Επιπρόσθετα, σε στάδιο σχεδιασμού βρίσκεται και ο ψηφιακός χάρτης των Ενόπλων Δυνάμεων, μέσω του οποίου επιδιώκεται η επιτάχυνση της διαδικασίας γνωμοδοτήσεων επί κατασκευών και επενδύσεων.

6. Θητεία με προστιθεμένη αξία για το κράτος και τον πολίτη

Σκοπός της προωθούμενης μεταρρύθμισης είναι ο συνδυασμός της θητείας με απόκτηση πιστοποιημένων δεξιοτήτων ώστε να βελτιώνεται η πρόσβαση των υπηρετούντων στην αγορά εργασίας μετά τη λήξη της θητείας. Θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με το ΥΠΑΙΘκαι θα επιτρέπει την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης εντός στρατιωτικών μονάδων. Η νομοθετική πρωτοβουλία θα έχει ολοκληρωθεί εντός του 2020 και η σταδιακή εφαρμογή θα ξεκινήσει μέσα στο 2021.

Με τις εισαγόμενες μεταρρυθμίσεις, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων επενδύει στην καινοτομία, την αυτονομία, την εξωστρέφεια και την αξιολόγηση, σύμφωνα με τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής. Διαμορφώνονται νέες μορφές διακυβέρνησης και έμφαση δίνεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ουσιαστική διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

1. Νέα προγράμματα Σπουδών για τη Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η εν λόγω μεταρρυθμιστική δράση του Υπουργείου αφορά στην εκπόνηση 453 νέων προγραμμάτων σπουδών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, με το νόμο για την «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» (Ν.4692/2020) θεσμοθετήθηκε η ανάπτυξη των ήπιων δεξιοτήτων, του ψηφιακού γραμματισμού και της γλωσσολογικής αντίληψης των μαθητών (π.χ. Αγγλικά στο Νηπιαγωγείο με στόχο τη διεύρυνση της γλωσσικής αντίληψης των νηπίων). Από το σχολικό έτος 2020-21 ξεκινά η πιλοτική εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και των Αγγλικών στο νηπιαγωγείο. Θα λάβει χώρα επίσης πιλοτική εφαρμογή της διαβαθμισμένης τράπεζας θεμάτων στην Α΄ Λυκείου. Εκατό χιλιάδες επιμορφώσεις εκπαιδευτικών θα πραγματοποιηθούν για νέα προγράμματα σπουδών, βασικούς γραμματισμούς, εργαστήρια δεξιοτήτων, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Τέλος, εισάγεται για πρώτη φορά πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας για ειδικά πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα.

2. Ενίσχυση Ολοήμερου Νηπιαγωγείου και Δημοτικού

Το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο και Δημοτικό υποστηρίζει τους μαθητές μαθησιακά, ώστε να παραμένουν στις σχολικές μονάδες έως τις 4μμ. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται ήδη στο 1/3 των μαθητών της χώρας. Η Κυβέρνηση εξασφάλισε κονδύλι άνω των 100 εκατ. ευρώ για την επέκταση του προγράμματος, ώστε να αποφευχθεί η επαφή παιδιών με ευάλωτες στην πανδημία κοινωνικές ομάδες. Με το μέτρο αυτό προστατεύονται οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και οι γονείς των παιδιών μπορούν να εργαστούν στο ωράριό τους. Στο πλαίσιο του προγράμματος θα διεξάγονται συμπληρωματικές δραστηριότητες, που θα εμπλουτίζουν το πρόγραμμα σπουδών και που προωθούν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, των γνώσεων και συνολικά της προσωπικότητας των μαθητών όπως οι αθλητικές δραστηριότητες, και οι τέχνες.

3. Αξιολόγηση σχολικών μονάδων και του έργου τους - Αξιολόγηση διδασκόντων

Σύμφωνα με τον Ν. 4692/2020, θεσμοθετήθηκε η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου, η οποία είναι βασισμένη στο τρίπτυχο «Προγραμματισμός - Αυτοαξιολόγηση - Εξωτερική Αξιολόγηση». Η εφαρμογή ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2020, ενώ οι πρώτες συγκρίσιμες εκθέσεις αξιολόγησης θα αναρτηθούν διαδικτυακά σε ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) τον Ιούνιο του 2021. Εντός του 2021 αναμένεται νομοθέτηση για την αξιολόγηση των

εκπαιδευτικών. Την εκπόνηση πλαισίου για την εν λόγω αξιολόγηση έχει αναλάβει η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΑΔΙΠΠΔΕ), σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες πανεπιστημιακούς, στελέχη εκπαίδευσης και εκπαιδευτικούς.

4. Ενίσχυση Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων

Ήδη με το νόμο 4692/2020 «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» ενισχύθηκε ο θεσμός των πρότυπων και πειραματικών σχολείων, καθώς διαχωρίστηκαν οι δύο τύποι σχολείων. Από το Σεπτέμβριο 2020, λειτουργούν 28 Πρότυπα και 34 Πειραματικά Σχολεία. Δέσμευση αποτελεί η δημιουργία ενός τουλάχιστον Πρότυπου και ενός Πειραματικού σχολείου σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Επίκειται η έκδοση ανοιχτής πρόσκλησης εντός του 2020 για τη μετατροπή και άλλων δημοσίων σχολείων σε πρότυπα και πειραματικά, βάσει κριτηρίων που θα εξειδικευτούν.

5. Νέο πλαίσιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Η Ελλάδα αποκτά νέο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό η επαγγελματική εκπαίδευση να καταστεί από λύση ανάγκης για λίγους, σε συνειδητή επιλογή και εργαλείο απασχόλησης για πολλούς. Οι αναμενόμενες επιπτώσεις της μεταρρύθμισης της ΕΕΚ είναι πολύ σημαντικές για την απασχολησιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και τη διευκόλυνση αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων, καθώς θα επικαιροποιηθούν οι οδηγίες κατάρτισης αλλά και τα επαγγελματικά περιγράμματα, με ουσιαστική διασύνδεση με την αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, είναι αναγκαίο να βεβαιωθούμε ότι το σύστημα εκπαίδευσης θα λειτουργεί τελικά χωρίς κενά, αστοχίες και αλληλοεπικαλύψεις.

Στο πλαίσιο αυτό, προκρίνεται και η αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας, αλλά και η ίδρυση νέων δομών, όπως Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης, Πρότυπων ΕΠΑΛ, Πειραματικών και Θεματικών ΙΕΚ. Καθιερώνεται έτσι σύστημα, το οποίο αναπτύσσεται στα επίπεδα 3, 4 και 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, κατ' αντιστοιχία με αυτά του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Ειδικότερα, στο επίπεδο 3 εντάσσονται οι Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης και οι Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., στο επίπεδο 4 τα Επαγγελματικά Λύκεια και στο επίπεδο 5 τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και το Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. Το Σύστημα δεν θα έχει στεγανά αλλά θα παρέχει διεξόδους σπουδών από όλα τα επίπεδα (αριθμός σπουδαστών: 200.000).

6. Σύνδεση των Πανεπιστημίων με την αγορά εργασίας και με ενίσχυση του τεχνολογικού τομέα στην ανώτατη εκπαίδευση

Η χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια υποστεί σημαντικότερες απώλειες εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού που αναζητά ένα καλύτερο εργασιακό μέλλον στο εξωτερικό, ενώ την ίδια στιγμή καταγράφεται ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας νέων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού των ΑΕΙ και με στόχο την διασύνδεση με την κοινωνία και την αγορά εργασίας, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ίδρυση γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας,

ίδρυση Κέντρων Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης και ενίσχυση του ρόλου τους, ανάπτυξη διεπιστημονικότητας σε έρευνα και εκπαίδευση, ανάδειξη και υποστήριξη επιλεγμένων τομέων έρευνας κρίσιμων για την ανάπτυξη και ερευνητικών ομάδων που πληρούν υψηλά κριτήρια αριστείας. Επίσης, προβλέπεται σχεδιασμός και έναρξη υλοποίησης μηχανισμού απορρόφησης των αποφοίτων ανώτατης εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας και προγραμματίζεται η ενίσχυση του τεχνολογικού τομέα με πολιτικές όπως:

- Εισαγωγή νέων προγραμμάτων σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης (επιπέδου 6) Ζετούς διάρκειας, με προσανατολισμό τις εφαρμογές των επιστημών και τις τεχνολογίες, σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις και έμφαση στους κλάδους ενέργειας, νέων τεχνολογιών, «μπλε» και «ασημί» οικονομίας,
- Υποχρεωτική (αμειβόμενη) πρακτική άσκηση στις επιχειρήσεις για τους φοιτητές των νέων Ζετών προγραμμάτων,
- Στήριξη ελκυστικότητας Ζετών προγραμμάτων (κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών εργοδοτών που προσλαμβάνουν τους αποφοίτους Ζετών προγραμμάτων, δάνεια/επιδότηση ενοικίου, υποτροφίες, κλπ).

7. Καλή και επαρκής φοιτητική στέγη

Η κάλυψη των στεγαστικών αναγκών φοιτητών των ΑΕΙ προχωρά με σχήματα ΣΔΙΤ. Σε μια περίοδο που η ελληνική οικογένεια εξακολουθεί να υφίσταται τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, η με κάθε τρόπο ενίσχυση των σπουδών των φοιτητών που δεν διαμένουν πλέον στον τόπο κατοικίας τους είναι ένα απαραίτητο κοινωνικό μέτρο ανακούφισης των πολιτών. Η κατασκευή νέων ή η βελτίωση των υφιστάμενων φοιτητικών εστιών μέσω ΣΔΙΤ, όχι μόνο θα εξυπηρετήσει τους πιο αδύναμους οικονομικά φοιτητές, αλλά και τις ανάγκες φιλοξενίας εισερχόμενων φοιτητών και ακαδημαϊκού προσωπικού από το εξωτερικό, μέσα σε ένα περιβάλλον σεβασμού και ασφάλειας για τον περιβάλλοντα χώρο. Εντάσσονται περισσότερα έργα ανέγερσης φοιτητικών εστιών και αξιοποιούνται διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση των Ιδρυμάτων σε όρους κτιριακών υποδομών και μοντέρνου εξοπλισμού. Τα πρώτα τρία έργα (Πανεπιστήμια Κρήτης, Θεσσαλίας και Δημοκρίτειο Θράκης) που θα υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ, υπολογίζεται ότι θα δημιουργήσουν εστίες συνολικής δυναμικότητας περίπου 5.000 ατόμων.

8. Ενίσχυση της αξιολόγησης των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης και ενιαίος στρατηγικός σχεδιασμός

Η νέα νομοθεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ν.4653/2020, εισάγει διαδικασία διερεύνησης/πιστοποίησης του βαθμού, στον οποίο οι ακαδημαϊκές μονάδες των ΑΕΙ διαθέτουν τις απαιτούμενες ποιοτικές προϋποθέσεις για να οργανώνουν και να παρέχουν και τους τρεις κύκλους σπουδών. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής από την ΕΘΑΑΕ αναμένεται να καταλήξει σε ένα σχέδιο για να διαμορφωθεί η εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Η χρηματοδότηση των ΑΕΙ θα γίνει με βάση αντικειμενικά και ενιαία κριτήρια. Απώτερος στόχος για το 2022, είναι η διασύνδεση της χρηματοδότησης με την αξιολόγηση και τους στόχους των ιδρυμάτων, γεγονός που φέρει χαρακτηριστικά «επανάστασης» για το ελληνικό δημόσιο

(performance-based funding). Επίσης, στο πλαίσιο ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού για την ανώτατη εκπαίδευση που θα εισηγηθεί η ΕΘΑΑΕ, θα καταρτιστούν αντίστοιχες προγραμματικές συμφωνίες σε κάθε ΑΕΙ.

9. Ενίσχυση του αυτοδιοίκητου των ΑΕΙ

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο για τα ΑΕΙ, αναμένεται πλήθος μεταρρυθμιστικών ενεργειών που μεταξύ άλλων θα συμβάλουν στην ενίσχυση του αυτοδιοίκητου των ΑΕΙ. Πιο συγκεκριμένα, αναμένεται ολοκλήρωση θεσμικών αλλαγών για την αποτελεσματικότερη διοίκηση των ΑΕΙ, μεταφέροντας αρμοδιότητες από το Υπουργείο Παιδείας στα ΑΕΙ. Όλα αυτά σε ένα πλαίσιο στο οποίο διασφαλίζονται τα απαραίτητα εχέγγυα λογοδοσίας και διαφάνειας των οργάνων διοίκησής τους με τη δημιουργία θεσμικού αντίβαρου. Στην ίδια κατεύθυνση προτείνεται και η σύσταση μονάδας εσωτερικού ελέγχου ανά ίδρυμα με στόχο την εξασφάλιση της χρηστής διοίκησης και δημοσιονομικής διαχείρισης και την ενίσχυση της αξιοπιστίας των ΑΕΙ. Ο νέος νόμος-πλαίσιο αναμένεται επίσης να φέρει αλλαγές ως προς τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ΑΕΙ. Ταυτόχρονα, θα περιλαμβάνονται καινοτόμες πολιτικές, όπως:

Εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου των ΑΕΙ, προκειμένου να ανταποκρίνονται πληρέστερα τις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής και της αγοράς εργασίας ενόψει της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, ενίσχυση του διεπιστημονικού τους χαρακτήρα, του θεσμού της πρακτικής άσκησης, αλλά και της συνεργασίας με άλλους φορείς, όπως άλλα ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια της αλλοδαπής για την αναβάθμιση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών τους. Ενίσχυση του ρόλου της δια βίου μάθησης μέσω των ΑΕΙ για την περαιτέρω ενίσχυση και συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων των αποφοίτων.

Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ΑΕΙ με στόχο την προσέλκυση νέων πόρων και την ενίσχυση των συμπράξεών τους με τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρηματικών δράσεων. Παροχή κινήτρων για τη δυνατότητα ίδρυσης Γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας με στόχο τόσο την κατοχύρωση και προστασία των ερευνητικών αποτελεσμάτων των Ιδρυμάτων, όσο την εμπορική αξιοποίηση αυτών. Αναθεώρηση του πλαισίου σύστασης spinoff εταιριών και startups σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης. Παροχή διευκολύνσεων για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων των ΑΕΙ με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της έρευνας στα Πανεπιστήμια.

10. Εξωστρέφεια και διεθνοποίηση ΑΕΙ

Είναι προτεραιότητα η υλοποίηση του νόμου 4692/2020 «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» ως προς την δυνατότητα ίδρυσης ξενόγλωσσων προγραμμάτων από κάθε ΑΕΙ, χωρίς υπογραφή Υπουργού, την θεσμοθέτηση κοινών ή διπλών πτυχίων μεταξύ ελληνικών ΑΕΙ για ξενόγλωσσα προγράμματα σπουδών και μεταξύ ελληνικών και ξένων ΑΕΙ, καθώς επίσης περιλαμβάνει διευκολύνσεις για την προσέλκυση και την διαμονή αλλοδαπών φοιτητών. Αναμένεται ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών και αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για

την υποστήριξη δράσεων παροχής κινήτρων διεθνοποίησης των ΑΕΙ ενώ ταυτόχρονα θα εκπονηθεί σχέδιο για την αξιοποίηση του νέου περιβάλλοντος που δημιουργεί το BREXIT.

11.Στήριξη Πανεπιστημίων Αριστείας

Ολοκληρωμένη στρατηγική ενίσχυσης της αριστείας στην έρευνα, την εκπαίδευση, και την καινοτομία για τη βελτίωση της θέσης των ελληνικών πανεπιστημίων στον ευρωπαϊκό και διεθνή χάρτη κέντρων έρευνας και εκπαίδευσης, με:

- Ενίσχυση ερευνητικής αριστείας με συνεργασία ερευνητικών ομάδων πανεπιστημίων & ερευνητικών κέντρων
- Ενίσχυση εκπαιδευτικής αριστείας στα πανεπιστήμια
- Ενίσχυση «Πανεπιστημίων Αριστείας»
- Επισκέπτες Καθηγητές
- Κέντρα Υποστήριξης της Ποιότητας της Εκπαίδευσης
- Μονάδες Στρατηγικού Σχεδιασμού στα πανεπιστήμια
- Στήριξη συνεργασίας πανεπιστημίων και επιχειρήσεων: IndustrialPhDs

12. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιοποίηση των ΑΕΙ

Η συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι κομβικής σημασίας, κυρίως σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του ηλεκτρονικού φοιτητολογίου (καταγραφή και παρακολούθηση της συνολικής πορείας του φοιτητή μέσα από μια ενιαία πλατφόρμα και παροχή στοιχείων σε υποσυστήματα στατιστικών στοιχείων καθώς και βασικών δεικτών απόδοσης), την εφαρμογή εθνικού συστήματος καταγραφής ακαδημαϊκών τίτλων (eDiplomas), καθώς και την υποστήριξη και ανάπτυξη προηγμένων υποδομών και υπηρεσιών για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και για την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου. Επίσης, θα υποστηριχθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με την προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού για διδάσκοντες ΑΕΙ.

Οι μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Εργασίας επικεντρώνονται στον εκσυγχρονισμό του ασφαλιστικού συστήματος με χρήση νέων τεχνολογιών και υιοθέτηση μιας νέας προσέγγισης για την επικουρική ασφάλιση, τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας με βάση εισηγήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας αλλά και την προώθηση πολιτικών ισότητας και εξάλειψης του κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο αυτό, ψηφιοποιούνται διαδικασίες, καθιερώνονται νέα δικαιώματα που διασφαλίζουν το μέλλον της εργασίας, προωθούνται δράσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματικότερη διασύνδεση αγοράς και εργασίας, διευκολύνεται η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και επεκτείνονται τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας.

1. e- ΕΦΚΑ

Η δημιουργία του e-ΕΦΚΑ (ενοποίηση ηλεκτρονικών συστημάτων ενταχθέντων φορέων, ηλεκτρονική έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών, ψηφιοποίηση ασφαλιστικής ιστορίας) οδηγεί σε μια απλοποιημένη και ταυτόχρονα φιλική παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες μέσω της καλύτερης αξιοποίησης νέων τεχνολογιών. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει:

- Έναρξη της πιλοτικής λειτουργίας της νέας διαδικασίας απονομής κύριας σύνταξης «ΑΤΛΑΣ» στον e-ΕΦΚΑ, μια πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία σε όλα της τα στάδια (Φάση Β': Συντάξεις Αναπηρίας και Γήρατος υγειονομικών από το Μάρτιο του 2021, Φάση Γ': Συντάξεις Γήρατος μισθωτών, δημοσίου και μηχανικών από τον Ιούλιο του 2021, Φάση Δ': Συντάξεις Γήρατος ελεύθερων επαγγελματιών, νομικών και εργαζομένων στον τύπο από τον Νοέμβριο του 2021).
- Ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας πριν το 2002 (ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ) και καταχώριση των δεδομένων του χρόνου ασφάλισης στη βάση δεδομένων του συστήματος «ΑΤΛΑΣ».
- Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας του νέου e-ΕΦΚΑ με τη μορφή μακροχρόνιων μισθώσεων εκμετάλλευσης και στόχο τα κέρδη από την αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας των ΦΚΑ να επενδύονται στο ασφαλιστικό σύστημα ώστε να ενισχύεται η βιωσιμότητά του.
- Ενιαίος κανονισμός ασφάλισης και παροχών για το σύνολο των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων. Μια σημαντική μεταρρύθμιση για την ενιαία αντιμετώπιση των ασφαλισμένων, πεδίο ομαλής διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών του φορέα και σύγχρονο εργαλείο άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

2. Θέσπιση και εφαρμογή νέας επικουρικής ασφάλισης

Η παρούσα μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη μετατροπή του συστήματος της υποχρεωτικής επικουρικής ασφάλισης από διανεμητικό σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης καθορισμένων εισφορών σε κεφαλαιοποιητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών για όλους τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Οι ασφαλισμένοι αυτοί θα τηρούν ατομικούς λογαριασμούς εισφορών, τα σωρευμένα ποσά των οποίων θα επενδύονται σε ειδικά επενδυτικά προϊόντα που θα αναπτυχθούν. Με το νέο σύστημα και με βάση τη διεθνή εμπειρία εκτιμάται ότι οι ασφαλισμένοι θα επιτύχουν μεγαλύτερες αποδόσεις κεφαλαίων σε σχέση με τη νοητή κεφαλαιοποίηση που ακολουθείται αυτή τη στιγμή στην επικουρική ασφάλιση. Επιπρόσθετα, στόχοι του νέου συστήματος επικουρικών συντάξεων είναι:

(α) η τόνωση της αποταμίευσης στη χώρα, η οποία κινείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ και δεν μπορεί να καλύψει τις επενδυτικές ανάγκες της οικονομίας

(β) η δημιουργία μεγάλου όγκου εγχώριων θεσμικών επενδυτικών κεφαλαίων

(γ) η δημιουργία κινήτρων για ενίσχυση της μισθωτής εργασίας, ώστε να υπάρξει μείωση του σχετικού μεγέθους της άτυπης οικονομίας

3. Αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος πολιτών μέσω κατάργησης εισφορών

Η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος θα επιτευχθεί μέσα από την μείωση ή κατάργηση εισφορών. Έτσι, καταργείται για το 2021 η εισφορά αλληλεγγύης για μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα, επαγγελματίες και αγρότες, ενώ παράλληλα μειώνονται οι ασφαλιστικές εισφορές με στόχο, αφενός, την αύξηση διαθέσιμου εισοδήματος για τους μισθωτούς (βλ. και σημείο 4), αφετέρου, την παροχή κινήτρου για προσλήψεις για τις επιχειρήσεις. Υπολογίζεται ότι η μείωση εισφορών θα ανέλθει σε 3% για το 2021, 3,9% σωρευτικά από το 2020 ή μείωση από 40,56% σε 36,66%, του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Η προγραμματιζόμενη μείωση των εισφορών εφαρμόζεται στις εισφορές υπέρ τρίτων και δεν θίγει τις ανταποδοτικές εισφορές κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

4. Δράσεις ενίσχυσης της μισθωτής εργασίας

Το μη μισθολογικό κόστος της μισθωτής εργασίας στη χώρα κρίνεται ιδιαίτερα υψηλό, εντείνει την παραοικονομία, ευνοεί τη στρόφη των εργαζομένων στο εξωτερικό ή στην αυτοαπασχόληση υπονομεύοντας την αύξηση της παραγωγικότητας, της εξωστρέφειας και της ευημερίας της χώρας. Η ενίσχυση της μισθωτής εργασίας θα επιτευχθεί συνδυαστικά από τρία επί μέρους μέτρα:

- ✓ Τη συνέχιση για το 2021 της πολιτικής μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ ανεργίας, λογαριασμών κοινωνικής πολιτικής και επικουρικής ασφάλισης ώστε σωρευτικά συνυπολογίζοντας τη μείωση που έχει ήδη εφαρμοστεί από το 2020, να επιτευχθεί έως το 2023 σωρευτική μείωση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες (π.μ.).

- ✓ Την εκπόνηση εντός του 2021 μελέτης για την αντικατάσταση από το 2022 και εφεξής, της ασφαλιστικής εισφοράς υγείας από ένα ειδικό φόρο υπέρ υγείας που θα εφαρμοστεί σε νομικά και φυσικά πρόσωπα σε διευρυμένη φορολογητέα βάση. Έτσι θα επιτευχθεί μεγάλη ελάφρυνση στη μισθωτή εργασία δεδομένου ότι το ασφάλιστρο υπέρ υγείας (εργοδότη και εργαζόμενου) θα αντικατασταθεί με ειδικό φόρο επί φορολογητέας βάσης ευρύτερης των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία.
- ✓ Τη μείωση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών επί του οποίου επιβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές στη μισθωτή εργασία ώστε να προσεγγίσει τους μέσους όρους της ΕΕ κατ' αναλογία προς το ανώτατο όριο σύνταξης.

5.Εκσυγχρονισμός νομοθετικού πλαισίου για την αγορά εργασίας

Καθώς απαιτούνται συνεπείς πολιτικές στον τομέα της αγοράς εργασίας που να ενισχύουν τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, να βελτιώνουν την ποιότητα και την ανθεκτικότητα των θέσεων εργασίας και να αναπτύσσουν αποτελεσματικές στρατηγικές ένταξης στην αγορά εργασίας, προωθείται άμεσα ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο:

- Είναι καινοτόμο και πρωτοποριακό στα ζητήματα που πραγματεύεται (π.χ.τηλεργασία, ψηφιακή ωρομέτρηση, θεσμοθέτηση δικαιώματος στην εργασία).
- Επιτελεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που συμβάλλουν στην αλλαγή νοοτροπίας, την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Ενσωματώνει την Οδηγία 2019/1158/ΕΚ περί ισορροπίας προσωπικής – επαγγελματικής ζωής, ιδίως θεσμοθετώντας την άδεια πατρότητας και τη γονική άδεια και υποχρεώνοντας τους πατέρες να παραμένουν τουλάχιστον επί δίμηνο με τα νεογέννητα τέκνα τους.
  - Εμπλουτίζει το ευρωπαϊκό κεκτημένο, με τη νομοθέτηση αδειών που έχουν συμφωνηθεί από τους κοινωνικούς εταίρους σε παλαιότερες ΕΓΣΣΕ (πχ άδειες φροντίδας τέκνου, παρακολούθησης σχολικής επίδοσης, γονέων παιδιών με ασθένεια ή αναπηρία, μονογονεϊκών οικογενειών).
- Απελευθερώνει τη λειτουργία και την εργασία κατά ημέρα Κυριακή, με σεβασμό του 5ημέρου και του 8ώρου, εξαλείφοντας αιτία πελατειακών σχέσεων, αλλά και ψευδών δηλώσεων επιχειρήσεων.
- Καταργεί την αναχρονιστική διάκριση υπαλλήλου - εργάτη, η οποία προβλέπει πολύ μικρότερες αποζημιώσεις για χειρώνακτες εργάτες.
- Εκσυγχρονίζει τον ΟΜΕΔ στα πρότυπα του αγγλικού ACAS, υιοθετώντας τις συστάσεις του ILO, επιλύοντας τα προβλήματα που ανέδειξαν 30 χρόνια εμπειρίας και προάγοντας τον καλύτερο και τεκμηριωμένο διάλογο μεταξύ αληθινών κοινωνικών εταίρων.
- Παρεμβαίνει στον συνδικαλιστικό νόμο και καταπολεμά χρόνιες παθολογικές θεσμοθετώντας υποχρέωση της οργάνωσης που κηρύσσει απεργία να προστατεύει το δικαίωμα όσων θέλουν να εργαστούν, έναντι κάθε ψυχολογικής ή σωματικής βίας και ορίζοντας ότι σεσυγκεκριμένες επιχειρήσεις που πρέπει να διατηρούνται στοιχειωδώς σε λειτουργία χάριν του κοινωνικού συνόλου, η διατήρηση αυτή αφορά στο 33-80% της δραστηριότητάς τους, ανάλογα με τους

κινδύνους για τη ζωή, την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών. Επίσης, εκσυγχρονίζει και αυξάνει τις συνδικαλιστικές διευκολύνσεις.

6. Θέσπιση της τηλεργασίας

Πρώθηση νομοθετικού πλαισίου για την καθιέρωση της τηλεργασίας ως νέας ευέλικτης μορφής απασχόλησης προκειμένου να εξυπηρετούνται κοινωνικές και οικογενειακές ανάγκες χωρίς να διαταράσσεται η παραγωγικότητα.

7. Ενίσχυση και επέκταση προγράμματος ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το πρόγραμμα «Συνεργασία» ενισχύεται και επεκτείνεται, ως το τέλος του 2020, ώστε να συνεχίσουν να αναπληρώνονται οι αμοιβές όσων εργάζονται με μειωμένο ωράριο στους κλάδους που έπληξε η πανδημία. Επεκτείνεται, επίσης, η δυνατότητα προσωρινής αναστολής συμβάσεων στους κλάδους της εστίασης, του τουρισμού, των μεταφορών, του αθλητισμού, του πολιτισμού, λίστα στην οποία προστίθενται οι ξεναγοί και οι καλλιτέχνες.

8. Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας

Για την επίτευξη του στόχου της καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας προχωρά η αναβάθμιση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ με απλούστευση των διαδικασιών και διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και ολοκληρώνεται η μελέτη για την καθολική εφαρμογή της ανάλυσης ρίσκου στους ελέγχους του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, που θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη στόχευση των ελέγχων. Το σχέδιο περιλαμβάνει κώδικα δεοντολογίας για τη διαδικασία των ελέγχων, διεξαγωγή workshops για ανταλλαγή τεχνογνωσίας, ενέργειες για την αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση του ΣΕΠΕ, θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου εφαρμογής για το Λευκό Μητρώο, το οποίο θα επιβραβεύει με οικονομικά και άλλα κίνητρα την υγιή επιχειρηματικότητα και τους εργοδότες που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους απέναντι στην εργασιακή και ασφαλιστική νομοθεσία, την Ηλεκτρονική Κάρτα Εργασίας και το ψηφιακό ωράριο μέσω του "ΕΡΓΑΝΗ II".

9. Αναβάθμιση του συστήματος διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας

Μεταρρυθμιστικό στόχο και εργαλείο για τη βιώσιμη απασχόληση, αποτελεί η λήψη ολοκληρωμένης πληροφόρησης σχετικά με τις θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης που υπάρχουν σε πραγματικό χρόνο και σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς. Πρόκειται για αναβάθμιση του μηχανισμού διάγνωσης με μεγαλύτερη εξειδίκευση και αυτοματοποίηση της διαδικασίας αποστολής δεδομένων από τους φορείς και τους οργανισμούς που συμμετέχουν στο επιχειρησιακό δίκτυο του μηχανισμού και αξιοποίηση πρωτογενών στοιχείων από νέους φορείς με την εισαγωγή νέων πηγών άντλησης στοιχείων όπως η συνεργασία με δήμους και Τοπικά Συμβούλια Απασχόλησης για την καταγραφή των τοπικών αναγκών.

10. Προγράμματα Ενεργητικών Πολιτικών ένταξης ανέργων σε κλάδους αιχμής

Σημαντική αλλαγή για τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα είναι η στροφή προς ένα «ανοικτό πλαίσιο», με μετατόπιση του βάρους από τις παθητικές στις ενεργητικές πολιτικές, το οποίο αφορά σε στοχευμένες επιλογές εργασίας ανάλογα με το προφίλ των αναγκών των

ανέργων. Σε νέο πλαίσιο επιδότησης της απασχόλησης αντί της ανεργίας, τα προγράμματα θα ξεκινήσουν πιλοτικά σε 2 ή 3 περιοχές. Στόχοι είναι η αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας, της μακροχρόνιας ανεργίας, της ανεργίας των γυναικών, η επανένταξη αποφυλακισθέντων στην αγορά εργασίας, η έμφαση στους τομείς της κυκλικής, της ψηφιακής και της γαλάζιας οικονομίας καθώς και η αντιμετώπιση του brain drain.

11. Επιδότηση 100.000 νέων θέσεων εργασίας

Επιχειρώντας μια αλλαγή προσέγγισης και περνώντας από την επιδότηση ανεργίας στην ενίσχυση της εργασίας, θα υλοποιηθεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα επιδότησης 100.000 νέων θέσεων εργασίας δίνοντας κίνητρο στις επιχειρήσεις να δημιουργήσουν νέες θέσεις απασχόλησης. Με το πρόγραμμα θα καλύπτονται επί 6 μήνες οι εισφορές εργαζόμενου και εργοδότη για κάθε νέο υπάλληλο, ανεξαρτήτως του μισθού και της ειδικότητάς του, με προϋπόθεση τη διατήρηση του αριθμού προσωπικού της επιχείρησης. Σε περίπτωση πρόσληψης μακροχρόνια άνεργου, η θέση του θα επιδοτείται επιπλέον με 200 ευρώ μηνιαίως.

12. Προώθηση του θεσμού της μαθητείας - ΟΑΕΔ

Σκοπός της παρούσας μεταρρύθμισης είναι η καλύτερη αντιστοίχιση και συγχρονισμός των δεξιοτήτων εργαζομένων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Από τη μία πλευρά, στόχος είναι η ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων, η διασφάλιση της παροχής επαρκούς αριθμού ποιοτικών θέσεων μαθητείας από επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, η ορθή προετοιμασία των επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών τους για την ομαλή υποδοχή και την ποιοτική υποστήριξη των μαθητευόμενων, η κατάρτιση των στελεχών - μεντόρων των επιχειρήσεων και η υποστήριξη των επιχειρήσεων με στόχο την παροχή ποιοτικών θέσεων μαθητείας. Παράλληλα, προωθείται η πλήρης αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών των ΕΠΑΣ και ο σχεδιασμός πιλοτικής λειτουργίας πειραματικών ΕΠΑΣ με νέες ειδικότητες, όπως αγροδιατροφή, πληροφορική, ρομποτική, logistics, πράσινα επαγγέλματα (ΑΠΕ, ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων), τουρισμός αλλά και η υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος Μαθητείας για πρόσφυγες.

13. Ψηφιακή αναβάθμιση του Ο.Α.Ε.Δ. και την παροχή πάνω από 40 υπηρεσιών του Οργανισμού στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό τρόπο και χωρίς φυσική παρουσία

Συνέχιση και ολοκλήρωση της ψηφιακότητας των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, η οποία ξεκίνησε ως ανταπόκριση στις συνθήκες της πανδημίας, με προσθήκη νέων λειτουργιών και έμφαση στη διαλειτουργικότητα των συστημάτων.

14. Προώθηση πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των φύλων

Στόχος είναι η επέκταση και βελτίωση των παρεχόμενων διευκολύνσεων για συμφιλίωση των ευθυνών οικογένειας και εργασίας, η προώθηση της απασχόλησης και παράλληλα η ενσωμάτωση των γυναικών στην κοινωνικοοικονομική ζωή της χώρας. Βασικό όχημα είναι η δημιουργία μιας νέας πολιτικής που θα επιβραβεύει τις επιχειρήσεις μέσω της διαδικασίας χορήγησης του "Σήματος Ισότητας", καθώς και η Σύσταση Δημοτικών και Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας και η υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την ισότητα των φύλων στις τοπικές κοινωνίες από το σύνολο των Δήμων και Περιφερειών. Παράλληλα, στον άξονα

εξισορρόπησης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής των γονέων και διευκόλυνσης στην ανατροφή τέκνων θα προχωρήσει άμεσα η εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία με την καθιέρωση της άδειας πατρότητας.

15. Πρόγραμμα «Νταντάδες της γειτονιάς»

Φύλαξη βρεφών ηλικίας από 6 μηνών έως 2-2,5 ετών. Στόχος του προγράμματος είναι η υποστήριξη και διευκόλυνση των γυναικών μητέρων, μονογονέων και κηδεμόνων, προκειμένου μετά την απόκτηση ενός παιδιού να πετύχουν την πλήρη επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα το πρόγραμμα θα μειώσει την αδήλωτη εργασία γυναικών μέσω της ενθάρρυνσης άνεργων ή κεκαλυμμένα εργαζόμενων, κατόπιν πιστοποίησης, να εργασθούν ως παιδαγωγοί-φύλακες. Η έναρξη του σχεδιασμού και της πιλοτικής εφαρμογής του έργου «Νταντάδες της Γειτονιάς» προγραμματίζεται στις αρχές του 2021 με στόχο την καθολική εφαρμογή του στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027.

16.Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Πρόσβασης στην Κοινωνική Προστασία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΟΠΕΚΑ

Τα πληροφοριακά συστήματα μέσω των οποίων υποβάλλονται οι αιτήσεις για τα κοινωνικά επιδόματα εθνικής εμβέλειας (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, επίδομα στέγασης, επίδομα παιδιού, επίδομα γέννησης κλπ) θα ενοποιηθούν ενώ θα δημιουργηθεί ένα μητρώο ωφελούμενων στο οποίο θα καταχωρούνται τα στοιχεία των ωφελούμενων και θα προβλέπεται ενιαία φόρμα αίτησης για το σύνολο των προγραμμάτων. Η εφαρμογή της ενιαίας ψηφιακής πύλης θα έχει σαν αποτέλεσμα την απλοποίηση της πρόσβασης των πολιτών στις κοινωνικές παροχές και τηνάμεση και πλήρη ενημέρωσή τους για τις πολιτικές που εφαρμόζονται. Επίσης θα εξασφαλίζει την αυτόματη διασταύρωση των στοιχείων σε όλα τα προγράμματα, την εξοικονόμηση χρόνου και πόρων από τη συντήρηση διαφορετικών πληροφοριακών συστημάτων και την τήρηση ιστορικού όλων των παροχών που λαμβάνει κάθε ωφελούμενος.

Περαιτέρω, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΟΠΕΚΑ περιλαμβάνει την αναβάθμιση των ηλεκτρονικών πλατφορμών παροχής επιδομάτων (ιδίως του Επιδόματος Παιδιού) και τη δημιουργία frontface για όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, τη δημιουργία πλατφόρμας ψηφιακής-τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον πολίτη, με την πλήρη ψηφιοποίηση ανταπόκρισης στα αιτήματα των πολιτών, την ψηφιακή αναβάθμιση και ψηφιοποίηση του Αρχείου των δικαιούχων παροχών του ΟΠΕΚΑ, καθώς και τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε επιδοματικές πολιτικές, διεύρυνση σημείων πρόσβασης και πλήρης ψηφιοποίηση απόδοσης και καταβολής επιδομάτων και πληροφόρησης πολιτών ΑΜΕΑ.

17. Προστασία των ΑμεΑ και αποϊδρυματοποίηση μέσω της αυτόνομης διαβίωσης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων

Κεντρικός στόχος των μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων για τα ΑμεΑ είναι η δημιουργία αυτόνομων συνθηκών διαβίωσης των ΑμεΑ. Βασικό άξονα για την υλοποίηση των δράσεων αποτελεί η κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία, ενώ στο πλαίσιο αυτό προωθούνται οι ακόλουθες δράσεις:

- Εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης της αναπηρίας με κριτήρια λειτουργικότητας.
- Σχεδιασμός και χορήγηση κάρτας αναπηρίας που θα αντικαθιστά οποιοδήποτε πιστοποιητικό χρησιμοποιείται έως σήμερα και θα γίνεται ενιαία αποδεκτή από όλους τους φορείς, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία. Προβλέπεται πιλοτική εφαρμογή το 2021 και σταδιακή διεύρυνση.
- Ψηφιακή κατάρτιση ατόμων με αναπηρία και παροχή σχετικού εξοπλισμού.

18. Προσωπικός βοηθός για τα Άτομα με Αναπηρία

Μια από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις στον τομέα της Κοινωνικής Αλληλεγγύης αποτελεί η θεσμοθέτηση της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού για Άτομα με Αναπηρία. Ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο ενός συστήματος κοινωνικής υποστήριξης για τα άτομα με αναπηρία με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ίδιων και των οικογενειών τους, στη βάση των εξατομικευμένων αναγκών τους. Η προσωπική βοήθεια περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, όπως βοήθεια στην επικοινωνία, στην κοινωνική ένταξη, στην μετακίνηση, στη διαχείριση των οικονομικών. Στόχος του προγράμματος, που ξεκινά πιλοτικά στις αρχές του 2021, είναι η αποτροπή της ιδρυματοποίησης και η άρση σημαντικών εμποδίων προκειμένου να καταστούν ενεργοί πολίτες σε μια κοινωνία που διαπνέεται από τις αρχές της αλληλεγγύης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

19. Μεταρρύθμιση της διαδικασίας αναδοχής και υιοθεσίας

Εντός του 2020 θα ολοκληρωθεί η εκπόνηση του νέου θεσμικού πλαισίου για την αναδοχή και την υιοθεσία και στη συνέχεια θα υπάρξει η εξειδίκευση μέτρων που απορρέουν από το νέο πλαίσιο καθώς και παρακολούθηση της εφαρμογής του. Παράλληλα, θα πραγματοποιηθεί εκστρατεία ενημέρωσης για τον θεσμό της αναδοχής και τη διαφοροποίησή του από το θεσμό της υιοθεσίας.

20. Θέσπιση ενιαίου πλαισίου προδιαγραφών ίδρυσης και λειτουργίας των δομών παιδικής προστασίας

Για την ενίσχυση της παιδικής προστασίας και την πιο αποτελεσματική εποπτεία των δομών που φιλοξενούν παιδιά έχει προγραμματιστεί η θέσπιση ενιαίου πλαισίου ελάχιστων προδιαγραφών ίδρυσης και λειτουργίας, με εφαρμογή στο σύνολο των δομών, δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Σκοπός είναι η παροχή φροντίδας, φιλοξενίας, ψυχοκοινωνικής στήριξης καθώς και η εξασφάλιση της ομαλής ένταξης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης των παιδιών, που αποδεδειγμένα στερούνται κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος, έχουν εγκαταλειφθεί ή η φυσική οικογένειά τους αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς αυτά. Στόχος το προσεχές διάστημα είναι η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των ανωτέρω μονάδων, και η σύνδεση της άδειας λειτουργίας με τον έλεγχο της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, προκειμένου αυτές να έχουν παιδοκεντρικό χαρακτήρα, προασπίζοντας τα δικαιώματα των παιδιών που φιλοξενούνται και στοχεύοντας στην οικογενειακή αποκατάστασή τους.

21.Θεσμοθέτηση Προγράμματος Στέγαση & Εργασία

Με στόχο την κοινωνική επανένταξη ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες αστεγίας θεσμοθετείται εντός του έτους το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το πρόγραμμα προβλέπει την άμεση μετάβαση αστέγων σε αυτόνομη διαβίωση, την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και εργασιακής επανένταξης και την ορθολογικότερη διασύνδεση με τις υπάρχουσες πολιτικές επιδοματικής στήριξης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

α.Επιδότηση ενοικίου για διάστημα 24 μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.

β. Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και το επίδομα στέγασης.

γ. Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης, επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, μοριοδότηση για συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας και εργασιακή συμβουλευτική από τον ΟΑΕΔ, ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

22.Μετεγκατάσταση Ρομά

Το Πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση Ρομά» αποτελεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα ενδυνάμωσης και κοινωνικής ένταξης των κοινοτήτων Ρομά και υλοποιείται στη χώρα μας στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας ανάμεσα στην Ελλάδα και τις δωρήτριες χώρες του ΕΟΧ.Αφορά τη μετεγκατάσταση56 οικογενειών (330 άτομα περίπου) της κοινότητας Ρομά που διαμένει στις παρυφές της Κατερίνης σε νέους οικίσκους στα πρότυπα κοινωνικής κατοικίας που θα τοποθετηθούν στον οικισμό Πέλεκας, στα όρια της πόλης. Πέρα από την μετεγκατάσταση των οικογενειών το Πρόγραμμα περιλαμβάνει και άλλες δράσεις που θα συμβάλουν στην κοινωνική ένταξη των Ρομά, όπως παρεμβάσεις για την ενδυνάμωση νέων και γυναικών Ρομά που θα δημιουργήσουν θετικές συνθήκες για την κοινωνική τους χειραφέτηση με στόχο να ενισχύσουν την κοινωνική τους συμμετοχή.

Οι μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις του Υπουργείου Υγείας εντάσσονται σε 3 άξονες, την αναβάθμιση της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών δημόσιας και πρωτοβάθμιας υγείας και ψηφιοποίησή τους, την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος πρόληψης, την κατάρτιση και υλοποίηση, για πρώτη φορά, στρατηγικής για την ψυχική υγεία. Παράλληλα, προχωρά ο εκσυγχρονισμός της φαρμακευτικής πολιτικής και πραγματοποιείται μια συντεταγμένη προσπάθεια για τον εξορθολογισμό νοσοκομειακής και φαρμακευτικής δαπάνης.

1. Αναβάθμιση Υπηρεσιών Υγείας

Περιλαμβάνει μέτρα και επιλογές πολιτικής όπως:

- Η αναδιοργάνωση των Υγειονομικών Περιφερειών.
- Η δημιουργία Ομάδων/Συστάδων Νοσοκομείων και η διερεύνηση του βέλτιστου θεσμικού και νομικού πλαισίου λειτουργίας τους. Σε αυτό το πλαίσιο, κάθε Νοσοκομείο μπορεί να συμμετάσχει σε μία ενιαία Ομάδα/Συστάδα, με παρόμοια μορφή όπως αυτή συναντάται στα HospitalTrusts ή HospitalNetworks.
- Οι αλλαγές χρήσης νοσοκομείων με την δημιουργία σύγχρονων μονάδων όπως κέντρα αποκατάστασης, γηριατρικές μονάδες, μονάδες ανακουφιστικής φροντίδας, ογκολογικά κέντρα, μονάδες αντιμετώπισης αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων, κλπ.
- Η διασύνδεση των νέων μορφών οργάνωσης με τις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Μετανοσοκομειακής – Μακροχρόνιας Φροντίδας και Επείγουσας Προνοσοκομειακή Φροντίδας.
- Η τεχνοκρατική στελέχωση των διοικήσεων των νοσοκομείων.
- Η πλήρης λογιστική και διοικητική μηχανοργάνωση των νοσοκομείων όσο και η λειτουργία ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος προμηθειών του τομέα υγείας.
- Κίνητρα σε Ιατρικό Προσωπικό – Αντιμετώπιση ελλείψεων στο ΕΣΥ: Η δυσκολία κάλυψης θέσεων ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων σε άγονες, νησιωτικές και παραμεθόριες περιοχές αποτελεί κορυφαίο ζήτημα το οποίο πρέπει να ρυθμιστεί. Προς αυτή την κατεύθυνση αναμένεται πόρισμα μελέτης του Εργαστηρίου Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, το οποίο σε συνδυασμό με τις εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας θα μας οδηγήσει στην σύνταξη τελικής πρότασης για την διαμόρφωση νέων κινήτρων που θα δημιουργούν θετικές προϋποθέσεις μετακίνησης των γιατρών.

2. Νέο Μοντέλο Διοίκησης στα Νοσοκομεία

Η εφαρμογή ενός νέου μοντέλου διοίκησης στα νοσοκομεία κινείται σε δύο άξονες. Αφενός, τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων διοίκησης με την εισαγωγή διαδικασιών και λειτουργιών της επιστήμης της σύγχρονης Διοίκησης, οι οποίες περιλαμβάνουν KPIs, ρήτρες αξιολόγησης, αποδοτικότητα, ελέγχου, μείωσης ελλειμμάτων κλπ στα πρότυπα του ιδιωτικού

τομέα αφετέρου, έναν συνολικό σχεδιασμό αναβάθμισης και διαχείρισης υποδομών και εξοπλισμού μέσω ΣΔΙΤ.

3. Διασφάλιση Ποιότητας στην Υγεία - ΟΔΙΠΥ

Η σύσταση του *Οργανισμού Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία ΟΔΙΠΥ:Ν. 4715/2020 (ΦΕΚ 149Α/2020-01/08/2020)* πραγματοποιήθηκε και στα επόμενα βήματα τίθεται σε λειτουργία ώστε να εγγυάται την αποδοτικότητα των διαδικασιών υπηρεσιών υγείας, την τεχνική τους αρτιότητα, τη λειτουργικότητα των υποδομών και του εξοπλισμού, την ασφάλεια για προσωπικό και ασθενείς. Αυτό συντελείται με την επικείμενη υιοθέτηση ενός «*Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης*» (ΚΠΑ) του ΟΔΙΠΥ όπου περιγράφονται, αναλύονται και τυποποιούνται τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας από τους φορείς υγείας και την επιλογή και κατάρτιση καταλόγου φορέων προς αξιολόγηση, σύμφωνα με ανωτέρω μεθοδολογικό εργαλείο. Εκτιμάται ότι έως το τέλος του 2022 θα έχουν αξιολογηθεί τουλάχιστον 50 νοσοκομεία και ως το τέλος του 2021 περί τα 5 πιλοτικά για την πρώτη εφαρμογή του ΚΠΑ.

4. Ψηφιακή Υγεία

Για την ενίσχυση της Ψηφιακής Υγείας προχωρά η ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών, η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, η αναβάθμιση της δυνατότητας του κράτους να παρακολουθεί την φαρμακευτική δαπάνη μέσα από το Εθνικό Μητρώο Φαρμάκων, ενώ θα πραγματοποιηθεί αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου. Παράλληλα, προχωρούν τρεις βασικές δράσεις ψηφιοποίησης της υγείας, ο Ατομικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας, το νέο Ενιαίο Σύστημα Ηλεκτρονικού και Τηλεφωνικού Ραντεβού για ΠΦΥ και Νοσοκομεία και η ενίσχυση της τηλεϊατρικής. Ο Ατομικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας θα ενσωματώσει σταδιακά πλήθος πληροφοριών υγείας του πολίτη (συνοπτικό ιστορικό, αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων, εξιτήρια Νοσοκομείων, αποτελέσματα απεικονιστικών εξετάσεων κλπ).

5. Ανάπτυξη Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Η μεταρρύθμιση του συστήματος της ΠΦΥ στοχεύει στη δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος παροχής υπηρεσιών προσβάσιμων ισότιμα από όλους τους πολίτες, τροποποιώντας το ισχύον σύστημα που δεν εξυπηρετεί επαρκώς και ανακατευθύνει τους ασθενείς χωρίς λόγο στα νοσοκομεία του ΕΣΥ με αποτέλεσμα την επιβάρυνσή τους. Βασικές στοχεύσεις της νέας ΠΦΥ αποτελούν :

1. Η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
2. Οργανωτική αναδιάρθρωση με εφαρμογή ενιαίου διοικητικού μοντέλου με μετρήσιμους στόχους
3. Η ολιστική αντιμετώπιση της φροντίδας του πληθυσμού και η διαχείριση των χρόνιων ασθενειών
4. Η εφαρμογή περισσότερων δράσεων στον τομέα της πρόληψης και προαγωγής της υγείας, ώστε να πλησιάσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο

5. Η άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων στην υγεία (ανασφάλιστοι πολίτες, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κάτοικοι απομακρυσμένων/νησιωτικών περιοχών) και στην ισότιμη πρόσβαση των πολιτών
6. Η αύξηση της ανθεκτικότητας του συστήματος και ενεργότερη συμμετοχή στην αντιμετώπιση υγειονομικών κρίσεων (π.χ.COVID-19).

6. Προμήθειες Εθνικού Συστήματος Υγείας

Η ΕΚΑΠΥ αναδιοργανώνεται σε ΑΕ προκειμένου να έχει μεγαλύτερη ευελιξία και να μπορεί να επιταχύνει τις διαγωνιστικές διαδικασίες. Στόχος είναι ένα ποσοστό 30% της δαπάνης για τέσσερις βασικές κατηγορίες νοσοκομειακών υλικών (φάρμακα εκτός πατέντας, υγειονομικό υλικό, ορθοπεδικό και χημικά αντιδραστήρια), ενώ βαθμιαία θα εμπλακούν στην κεντροποίηση των προμηθειών και οι επτά υγειονομικές περιφέρειες. Οι προμήθειες θα εκτελούνται βάσει της υπό κατάρτιση Στρατηγικής Κεντρικών Προμηθειών (ΣΚΠ) 2021-2023 και του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κεντροποίησης Προμηθειών (ΕΣΚΠ) το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εφαρμογή σύγχρονου συστήματος κεντρικών προμηθειών με χρήση νέων τεχνολογιών και συνεργασίες ΣΔΙΤ, τον ανασχεδιασμό της εφοδιαστικής αλυσίδας και την επένδυση στα «πράσινα» logistics.

7. Νέος ΕΟΠΥΥ

Μεταρρύθμιση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας έτσι ώστε να μετατραπεί από παθητικός αγοραστής υπηρεσιών Υγείας σε στρατηγικό αγοραστή. Προς αυτή την κατεύθυνση:

- Προωθούνται οι διαρθρωτικές αλλαγές για την μετατροπή του ΕΟΠΥΥ σε ενιαίο μοναδικό πληρωτή, πράγμα που σημαίνει την αποκλειστική διαχείριση, αγορά και κατανομή του συνόλου των εθνικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών εσόδων.
- Ενισχύεται ο ρόλος του ΕΟΠΥΥ ως καθολικού αγοραστή καθώς μπορεί να επιτύχει οικονομικά οφέλη και αύξηση της αποδοτικότητας, σε περίπτωση κοινών παρεμβάσεων στη ζήτηση (συνολική αγοραστική πολιτική), λόγω της σχεδόν καθολικής αντιπροσώπευσης του πληθυσμού.
- Ενισχύονται οι συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στους τομείς των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας που είτε διατίθενται από το δημόσιο σύστημα είτε δεν υπάρχει επαρκής διαθεσιμότητα για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών και όπου αυτό μπορεί να γίνει αποδοτικότερα και με χαμηλότερο κόστος από τον ιδιωτικό τομέα.
- Αλλαγή του τρόπου διοίκησης του ΕΟΠΥΥ, βάσει των διεθνών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων και διακριτούς ρόλους στους ασκούντες τη διοίκηση του οργανισμού.
- Στελέχωση των υπηρεσιών του ΕΟΠΥΥ με εξειδικευμένο προσωπικό είτε μέσω της συμμετοχής του στα προγράμματα κινητικότητας είτε μέσω προσλήψεων, καθώς η απουσία οργανισμού οδήγησε στη δραματική μείωση του προσωπικού σε σημαντικούς

επιχειρησιακούς τομείς.

8. Εκσυγχρονισμός της φαρμακευτικής πολιτικής

Η δράση περιλαμβάνει την ολοκλήρωση προσδιορισμού του ύψους του clawback και τον εκσυγχρονισμό του μέτρου, καθώς και την ολοκλήρωση διαδικασιών για την είσπραξη των ανεξόφλητων ποσών από το 2012. Πέραν όμως αυτού, αξιοποιούνται μαζικά δεδομένα και πραγματοποιείται ανάλυσή τους για έλεγχο στη συνταγογράφηση. Επιπλέον, αξιοποιούνται ψηφιακά εργαλεία προκειμένου να καθιερωθεί ένα σύστημα πολλαπλών διασταυρώσεων που θα μειώσει την συνταγογράφηση μη αναγκαίων εργαστηριακών εξετάσεων, συμπεριλαμβάνοντας την αυτόματη αποστολή των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των εργαστηριακών τιμών που εισάγονται στα θεραπευτικά πρωτόκολλα και να μην υπάρχει δυνατότητα παράκαμψης αλλά και η ψηφιοποίηση των διαγνωστικών πρωτοκόλλων, ενώ προωθείται η διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών συστημάτων κατά τη συνταγογράφηση.

9. Πρόληψη Υγείας

Η υλοποίηση εφαρμογής του Ν. 4675/2020 «*Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις*» αποτελεί κεντρικό μέλημα του Υπουργείου Υγείας και δρομολογείται η εφαρμογή του Εθνικού προγράμματος πρόληψης «Σπύρος Δοξιάδης», το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει προγράμματα για την προαγωγή της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής, την αντιμετώπιση του αλκοόλ, τον εμβολιασμό, τον προσυμπτωματικό έλεγχο για την πρώιμη ανίχνευση νοσημάτων υψηλού επιπολασμού, τον προγεννητικό και περι-γεννητικό έλεγχο, την ψυχοκοινωνική ένταξη και αποκατάσταση για άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, την πρόληψη ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στα παιδιά και προαγωγή της ψυχικής υγείας τους και την ανακουφιστική φροντίδα για ασθενείς με καρκίνο. Επίσης, προχωρά η αναδιοργάνωση του συστήματος παρακολούθησης της Υγείας του πληθυσμού και επιδημιολογικής παρατήρησης και η οργανωτική και λειτουργική αναβάθμιση των δομών δημόσιας υγείας.

10. Ενίσχυση της Ψυχικής Υγείας στην κατεύθυνση της πρόληψης-πρώιμης διάγνωσης, θεραπείας & αποκατάστασης

Η Ψυχική Υγεία διέπεται από νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο που απαιτεί εκσυγχρονισμό, ρύθμιση νέων αναγκών που ανακύπτουν από την εξέλιξη του πολιτισμού μας και τον σύγχρονο τρόπο ζωής, με στόχο την βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών για την πρόληψη, θεραπεία, κοινωνική & επαγγελματική επανένταξη των πασχόντων, και την υποστήριξη των οικογενειών τους. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ψυχική Υγεία περιλαμβάνει ένα πλέγμα δράσεων και δομών όπως η δημιουργία 10 κινητών μονάδων στήριξης παιδιών και εφήβων, η ενίσχυση των Κέντρων Ψυχικής Υγείας ενηλίκων με παιδοψυχιατρική ομάδα, όπου δεν υφίσταται, η δημιουργία 5 ξενώνων βραχείας νοσηλείας παιδιών με αυτισμό αλλά και η δημιουργία Προγραμμάτων Έγκαιρης Παρέμβασης στην Ψύχωση που θα παρέχουν υπηρεσίες έγκαιρης διάγνωσης σε άτομα με πρώτο επεισόδιο ψυχωτικής διαταραχής, θεραπευτικής παρέμβασης, παρακολούθησης,

ατομικής υποστήριξης, αποκατάστασης, οικογενειακής στήριξης και πρόληψης των ψυχωτικών διαταραχών, ή ειδικής φροντίδας ψυχικής υγείας στην κοινότητα ή κατ'οίκον.

Πρωθούνται επίσης, ως αναγκαίες:

Η εισαγωγή ρυθμιστικού πλαισίου για τους πάσης φύσεως ιδιώτες και φορείς που παρέχουν υπηρεσίες ψυχικής ευεξίας και συμβουλευτικής. Η εισαγωγή κατάλληλου ρυθμιστικού-νομοθετικού πλαισίου θα επιτρέψει την «συνταγογράφηση» τέτοιων δράσεων στους έχοντες ανάγκη, ώστε να διασφαλίζονται οι κατάλληλες προδιαγραφές στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Η καταγραφή τοξικοεξαρτημένων. Καταγραφή σε ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, των τοξικοεξαρτημένων στους φορείς εποπτείας του Υπουργείου Υγείας (ΚΕΘΕΑ, ΟΚΑΝΑ) με στόχο τη δυνατότητα άμεσης αξιοποίησης εξατομικευμένης πληροφορίας των χρηστών, εποπτείας των παρεχομένων προγραμμάτων και παρακολούθησης των υποκατάστατων (π.χ. μεθαδόνη), όπου αυτά παρέχονται.

11. Ψυχική Υγεία & Τέχνη

Η καλή ψυχική υγεία του ατόμου δεν αποτελεί απλά απουσία νόσου αλλά εμπεριέχει το θετικό στοιχείο της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας. Η περίοδος της πανδημίας και του περιορισμού της κοινωνικής δράσης ανέδειξε ζητήματα ψυχικής υγείας που συσχετίστηκαν με την επιτέλεση των καθημερινών ρόλων των ατόμων καθώς και με την προσωπική τους ασφάλεια. Η «θεραπευτική» μέσω της τέχνης, μπορεί να συνεισφέρει στην προστασία από μια ποικιλία συνθηκών αρνητικών για την ψυχική υγεία, να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της άσχημης ψυχικής κατάστασης και να υποστηρίξει την ανάκαμψη της. Στόχος είναι η ανάπτυξη συμμετοχικών προγραμμάτων τέχνης, δημιουργικότητας και καλλιτεχνικής συμμετοχής στην καθημερινή ζωή: στον χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας συνολικά, στον εργασιακό χώρο, στα σχολεία, πανεπιστήμια στηνοικογένεια κ.α.

12. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Άνοια και τη νόσο Alzheimer

Η επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Άνοια και τη νόσο Alzheimer πλαισιώνεται από την ολοκλήρωση νέων δομών (όπως οικοτροφεία ψυχικά ασθενών, οικοτροφεία τελικού σταδίου άνοιας), τη δημιουργία 10 κέντρων ημέρας για ασθενείς με άνοια και Alzheimer, τη δημιουργία 10 ιατρείων μνήμης εντός των Γενικών Νοσοκομείων ή/και Κέντρων Υγείας.

Μέσα από ένα πλέγμα νομοθετικών παρεμβάσεων επιχειρείται να διαμορφωθεί ένα ελκυστικό πεδίο για επενδύσεις με ταυτόχρονη μέριμνα για την προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και τη δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη. Αίρονται γραφειοκρατικοί περιορισμοί και απλοποιούνται και ψηφιοποιούνται διαδικασίες προς όφελος του πολίτη και των επιχειρήσεων. Αντιμετωπίζεται το χρόνιο ζήτημα των χρήσεων γης και προωθείται η κυκλική οικονομία και η μείωση εκπομπών ρύπων στις μεταφορές.

1. Απλοποίηση αδειοδότησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Με το νόμο 4685/2020 πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση της απλοποίησης και της επιτάχυνσης της αδειοδοτικής διαδικασίας για τα έργα ΑΠΕ, καταργώντας την Άδεια Παραγωγής και αντικαθιστώντας την με τη Βεβαίωση Παραγωγού που θα εκδίδεται ψηφιακά και αυτοματοποιημένα. Επιπλέον, με Υπουργική Απόφαση (11/08/2020) απλοποιήθηκε η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, μέσα από την κατάταξη περισσότερων έργων σε χαμηλότερες περιβαλλοντικές κατηγορίες.

Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει νέα νομοθετική παρέμβαση στο τέλος του 2020. Στο πλαίσιο αυτό επανεξετάζονται οι διαδικασίες έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας, και όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούν οι αδειοδοτικές υπηρεσίες και οι αρμόδιοι φορείς. Επιδίωξη είναι η ευθυγράμμιση με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001, ώστε κατά την έναρξη εφαρμογής της (07.2021) ο απαιτούμενος χρόνος αδειοδότησης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής να έχει μειωθεί στα δύο έτη (και σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε τρία έτη), σε σχέση με πέντε-επτά έτη που διαρκεί η διαδικασία σήμερα. Με την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης απλοποίησης του αδειοδοτικού πλαισίου, ακολουθεί η ανάπτυξη των απαραίτητων πλαισίων για νέες τεχνολογίες ΑΠΕ (αποθήκευση ενέργειας, υβριδικά έργα, θαλάσσια αιολικά κ.α.).

2. Αναμόρφωση Δασικών Χαρτών

Ανάρτηση όλων των αναμορφωμένων δασικών χαρτών, σύμφωνα με τον πρόσφατα ψηφισθέντα Νόμο 4685/2020 και κύρωση του 80% των δασικών χαρτών έως το τέλος του 2021. Στις διατάξεις του ίδιου Νόμου προβλέπεται λεπτομερώς η διαδικασία συμμόρφωσης με το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας σε ό,τι αφορά τις ρυθμίσεις σχετικά με τις «οικιστικές πυκνώσεις».

3. Ολοκλήρωση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) στις περιοχές Natura 2000

Μέχρι τον Ιούνιο του 2021 θα έχουν ολοκληρωθεί 11 από τις 23 Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που προβλέπονται από την Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, οι οποίες είχαν καθυστερήσει αδικαιολόγητα τα προηγούμενα χρόνια.

4. Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας.

Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη μεταρρυθμιστική παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, που έρχεται να διορθώσει ατέλειες και αναποτελεσματικότητες που το καθιστούσαν εμπόδιο στην ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Αντίθετα, η πρωτοβουλία μας έρχεται να στηρίξει την εθνική προσπάθεια για ανάπτυξη και επενδύσεις, να βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος και να δώσει αξία στην ακίνητη ιδιοκτησία των πολιτών.

Μεταξύ άλλων,

- Επιταχύνεται ο χωρικός σχεδιασμός και η κατάρτιση τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, με απλούστευση διαδικασιών.
- Τίθενται οι βάσεις για απλοποίηση των χρήσεων γης, με στόχο την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την ενίσχυση της ανάπτυξης. Οι χρήσεις γης κατανέμονται σε 4 κατηγορίες και συνδέονται με τους κωδικούς οικονομικής δραστηριότητας (ΚΑΔ) καθώς και με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την έκδοση αδειών δόμησης.
- Περιορίζεται η εκτός σχεδίου δόμηση με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος του φυσικού τοπίου. Συγκεκριμένα, μειώνονται οι συντελεστές δόμησης κατά 10% στην εκτός σχεδίου δόμηση, και ειδικά για τη βιομηχανία κατά 33%, και προβλέπεται ότι για κάθε άδεια σε περιοχή εκτός σχεδίου ένα 5% του κόστους θα καταβάλλεται στο Πράσινο Ταμείο και θα χρηματοδοτεί παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των παρενεργειών της άναρχης δόμησης.
- Εισάγονται καινοτόμα πολεοδομικά εργαλεία στο πλαίσιο του νέου Οικοδομικού Κανονισμού, όπως τα κίνητρα για «απόσυρση» κτιρίων με στόχο την ανανέωση του κτιριακού δυναμικού, καθώς και απόσυρση ορόφων σε ευαίσθητες περιοχές, χωρίς κόστος για το δημόσιο και με δίκαιη αποζημίωση των ιδιοκτητών.
- Μεταφέρεται συντελεστής δόμησης, με συγκεκριμένους κανόνες και σε συγκεκριμένες Ζώνες, και όχι άναρχα και σε βάρος ολόκληρων περιοχών. Δημιουργείται η Ψηφιακή Τράπεζα Γης, ένα εργαλείο για την ψηφιακή, γρήγορη και απρόσωπη προσφορά και αποδοχή συντελεστή δόμησης, και προβλέπεται η αξιοποίηση πόρων από τις προσφορές και την αγορά συντελεστή δόμησης για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων προς όφελος του αστικού περιβάλλοντος και των πολιτών.
- Εξορθολογίζεται το σύστημα ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων, προβλέποντας την αυτοδίκαιη άρση τους εάν παρέλθει μεγάλο διάστημα από την υποβολή τους, και πως μια ρυμοτομική απαλλοτρίωση μπορεί να επανεπιβληθεί μόνο μία φορά.
- Ολοκληρώνεται η κτηματογράφηση, με επιβολή δίκαιων προστίμων σε όσους από αμέλεια παρεμποδίζουν την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου.
- Επιταχύνεται η έκδοση οικοδομικών αδειών, με ψηφιοποίηση των διαδικασιών και απλοποίηση των ελέγχων. Πρόκειται για μια ψηφιακή τομή που εξοικονομεί στους πολίτες χρόνο και χρήματα, και διασφαλίζει τη διαφάνεια.
- Δίνεται ως κίνητρο επιπλέον συντελεστής δόμησης για κτίρια με υψηλές προδιαγραφές ενεργειακής απόδοσης, ώστε η πολεοδομική νομοθεσία να είναι σε συμφωνία με την πολιτική για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού δυναμικού της χώρας.

- Καθιερώνονται κίνητρα για την ενίσχυση της προσβασιμότητας των κτιρίων για τους συνανθρώπους μας με αναπηρίες, όπως η δυνατότητα εγκατάστασης ειδικών ραμπών και ανελκυστήρων σε κτίρια που δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη στην αρχική οικοδομική άδεια.

3. Επιτάχυνση των διαδικασιών για την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης – Μετεξέλιξη των υποθηκοφυλακείων σε κτηματολογικά γραφεία

Με τον Ν. 4685/2020 θεσπίστηκαν διατάξεις για την επίλυση θεμάτων προσωπικού της Κτηματολόγιο Α.Ε. καθώς και ρυθμίσεις για τις οικιστικές πυκνώσεις. Αναμένονται διατάξεις που θα προβλέπουν την επιβολή προστίμων για καθυστερημένη υποβολή αρχικών δηλώσεων με σκοπό την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης της κτηματογράφησης. Μερική κύρωση των δασικών χαρτών της χώρας. Σε εξέλιξη βρίσκεται διαδικασία αναμόρφωσης και ανάρτησης των δασικών χαρτών.

4. Νέο θεσμικό πλαίσιο για τις αστικές αναπλάσεις

Βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι η ενθάρρυνση των ολοκληρωμένων αστικών αναπλάσεων, που βελτιώνουν την όψη και λειτουργικότητα πόλεων και συνοικιών και δημιουργούν προστιθέμενη αξία για αυτές, για τους κατοίκους και τους επισκέπτες τους. Μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2021 θα παρουσιαστεί νομοσχέδιο που θα εκσυγχρονίσει το πλαίσιο για τις αστικές αναπλάσεις, ώστε αυτές να μην περιορίζονται σε πεζοδρομήσεις και διαμορφώσεις ελεύθερων χώρων, όπως μέχρι σήμερα, αλλά να ενθαρρύνει ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης, που θα περιλαμβάνουν και την ανανέωση ιδιωτικών κτιρίων.

Στόχος είναι μια νέα προσέγγιση στις αστικές αναπλάσεις, συμβατή με τις ευρωπαϊκές πρακτικές των τελευταίων δύο δεκαετιών, όπου ο δημόσιος χώρος θα ανασχεδιάζεται λαμβάνοντας υπ' όψιν κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές προτεραιότητες, όπως αυτές αποτυπώνονται στις Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΚ) των Δήμων. Ακόμα, το νέο θεσμικό πλαίσιο θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των ιδιωτών για την ανανέωση – ή ακόμα και απόσυρση – του γηρασμένου κτιριακού δυναμικού, και για τη χρηματοδότηση των απαραίτητων παρεμβάσεων. Παράλληλα, αξιοποιώντας πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης θα προωθηθούν εκτεταμένες αστικές αναπλάσεις, με στόχο την αναζωογόνηση αστικών περιοχών σε όλη τη χώρα, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή, και την ανάδειξη του αστικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής και ιστορικής αξίας των αστικών περιοχών.

Το Υπουργείο αλλάζει το μοντέλο λειτουργίας των μεγάλων μουσείων της χώρας, ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν περισσότερες δράσεις και πρωτοβουλίες. Αναμορφώνει το θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας, προωθεί σημαντικές τομές στο θεσμικό πλαίσιο της οπτικοακουστικής και κινηματογραφικής παραγωγής, στην ενίσχυση του χώρου του βιβλίου και της βιβλιοπαραγωγής. Στον τομέα του Αθλητισμού, οι κύριοι άξονες είναι η δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών και πλατφόρμων όπως ο «ΠΕΛΟΠΑΣ», η ψηφιακή αθλητική κάρτα και το μητρώο αθλητικών φορέων, προπονητών και αθλητών.

1. Ενίσχυση της νέας δημιουργίας

Απλούστευση του εργασιακού και ασφαλιστικού συστήματος στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα με στόχο την θωράκιση του κλάδου και την ενδυνάμωση των επαγγελματιών, τον περιορισμό της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, και την ανάδειξη του τομέα του Πολιτισμού ως αναπτυξιακού εργαλείου και φορέα κοινωνικής συνοχής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και το Μητρώο Εργαζομένων στον Πολιτιστικό και Δημιουργικό Τομέα που υλοποιείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, καθώς και η επικαιροποίηση των επαγγελματικών περιγραμμάτων του κλάδου.

2. Χρηματοδότηση

Ανάπτυξη χρηματοδοτικών εργαλείων και νέων πηγών εσόδων ανά αλυσίδα αξίας στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα με στόχο την πάταξη της γκρίζας και μαύρης οικονομίας. Απλούστευση διαδικασιών που θα επιτρέψουν την προσέλκυση πολιτιστικών επενδύσεων και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Την ενθάρρυνση νέων/εναλλακτικών επιχειρηματικών μοντέλων πολιτιστικής παραγωγής, διανομής, προβολής και διάχυσης με στόχο την ανάπτυξη νέων πολιτιστικών κοινών και την ενδυνάμωση της πολιτιστικής εξωστρέφειας της χώρας.

3. Αλλαγή θεσμικού πλαισίου και μοντέλου λειτουργίας των μουσείων

Το νέο πλαίσιο προορίζεται να εκσυγχρονίσει τη συνολική λειτουργία των μεγάλων κρατικών μουσείων παρέχοντας τα εργαλεία να σταθούν ισότιμα στο διεθνές ανταγωνιστικό μουσειακό γίγνεσθαι. Τα μεγάλα δημόσια αρχαιολογικά μουσεία με τη μετατροπή τους σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αποκτούν την αναγκαία διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια: Θα εκτελούν δικό τους προϋπολογισμό, θα προσελκύουν ίδιους πόρους μέσα από την διαμόρφωση πολιτικών προσαρμοσμένων στην φυσιογνωμία κάθε μουσειακού ιδρύματος, τους οποίους θα διαχειρίζονται και θα αξιοποιήσουν προς υλοποίηση των σκοπών τους, θα χαράσσουν το δικό τους στρατηγικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό και πολιτικές εξωστρέφειας.

4. Ψηφιακός μετασχηματισμός

Ενίσχυση της ψηφιακότητας των πολιτιστικών δομών και οργανισμών τόσο στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και της σύγχρονης δημιουργίας. Ψηφιακές δράσεις ανάδειξης και αξιοποίησης του μνημειακού πλούτου της χώρας. Ενίσχυση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος με την συστηματική και στοχευμένη ψηφιακή προβολή αρχαιολογικών χώρων και μουσείων με τη χρήση τεχνολογιών εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας.

5. Νέο θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας

Αναπροσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, ώστε να επιτευχθεί, αφενός, ένα πιο αποτελεσματικό οργανωτικό σχήμα των συναρμοδίων Υπηρεσιών και αφετέρου, να υπάρξει πληρέστερη νομοθετική πρόνοια για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης.

6. Δημιουργία ενός σύγχρονου Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων

Με το διάδοχο σχήμα του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα της αναποτελεσματικής οργάνωσης και λειτουργίας του. Το θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει τη δομή, την οργάνωση και την λειτουργία του ΤΑΠ χρονολογείται από το 1977 και είναι απολύτως ξεπερασμένο. Οι στόχοι είναι: i) η οργάνωση και λειτουργία ενός σύγχρονου οργανισμού δημοσίου δικαίου, ο οποίος θα διασφαλίσει την αποτελεσματική, διαφανή και αναπτυξιακή διαχείριση των πολιτιστικών πόρων της χώρας, ii) η προβολή του ελληνικού πολιτισμού και η μέσω αυτής αύξηση των επισκεπτών των πολιτιστικών υποδομών και δράσεων, καθώς και η συνακόλουθη αύξηση των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, iii) η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων, ιστορικών τόπων και μουσείων (διαδικτυακή εξυπηρέτηση για την έκδοση εισιτηρίων, λειτουργία ηλεκτρονικού πωλητηρίου και επέκταση δικτύου πωλητηρίων, παροχή ποιοτικών υπηρεσιών εστίασης, διάθεση ψηφιακών εφαρμογών κ.α.), iv) η ορθολογική διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του ΥΠ.ΠΟ.Α., προς όφελος της τοπικής και περιφερειακής οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

7. Η αναμόρφωση του Ν. 3905/2010 για τον Κινηματογράφο

Ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τον κινηματογράφο αποτελεί κοινή νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ενα θεσμικό πλαίσιο το οποίο θα προστατεύει και θα αναπτύσσει την τέχνη της κινηματογραφίας, ενώ συγχρόνως θα δημιουργεί τις προοπτικές της ανάπτυξης της βιομηχανίας του κινηματογράφου καθίσταται απολύτως επιτακτικό. Με το νέο νόμο δημιουργείται ένα φιλόξενο περιβάλλον για τις κινηματογραφικές παραγωγές, εγχώριες και ξένες, ιδιαίτερα σήμερα που οι νέες διαμορφούμενες συνθήκες (και λόγω covid-19) καθιστούν την Ελλάδα ιδανική για την φιλοξενία μεγάλων ξένων κινηματογραφικών παραγωγών

8. Νέο θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση της ελληνικής βιβλιοπαραγωγής

Αναμόρφωση και ολιστική προσέγγιση του πλαισίου που διέπει το ελληνικό βιβλίο προκειμένου να αναπτυχθεί ο κλάδος, να αυξηθεί το ενδιαφέρον των Ελλήνων για το βιβλίο και να προβληθούν τα ελληνικά γράμματα στο εξωτερικό.

9. Πλατφόρμα «Πέλοπας»

Σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), συστήνεται ο «ΠΕΛΟΠΑΣ», η ψηφιακή πλατφόρμα καταγραφής κάθε αθλητικής εγκατάστασης που υπάρχει στην χώρα για να μπορεί να εκπονηθεί στοχευμένα και αποτελεσματικά ο εκάστοτε σχεδιασμός αλλά και η ανάπτυξη αθλημάτων.

10. Ψηφιακή Αθλητική Κάρτα

Μέσω της τεχνολογίας και των εφαρμογών ο αθλητισμός θα διοχετευθεί στην κοινωνία, αφού ο χρήστης θα μπορεί να συμμετέχει από το κινητό του τηλέφωνο σε εικονικά αθλητικά γεγονότα και θα έχει πρόσβαση σε πληροφορίες.

11. Μητρώο Αθλητικών Φορέων

Πλήρης ψηφιακή καταγραφή του συνόλου των αθλητικών φορέων και των δραστηριοτήτων τους. Επίσης, δημιουργείται το Μητρώο Προπονητών και Αθλητών.

Οι μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης συγκροτούν ένα συνεκτικό πλέγμα δράσεων που υπηρετεί την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης μέσα από την ψηφιοποίηση υπηρεσιών, την ταχύτητα και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, την αναβάθμιση της λειτουργίας των δικαστηρίων και των τεχνολογικών υποδομών τους, την ενίσχυση του κύρους και της αξιοπιστίας της δικαιοσύνης μέσα από τον εκσυγχρονισμό του κώδικα των δικαστικών λειτουργιών και της εκπαίδευσης που παρέχεται από την ΕΣΔΙ καθώς και της μεταρρύθμισης στην αξιολόγηση και το σύστημα προαγωγής των δικαστών. Περαιτέρω, επιδιώκεται η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ενίσχυση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από το Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, την ολοκληρωμένη στρατηγική κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους και την επαναλειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

1. Ψηφιακή Στρατηγική για τη Δικαιοσύνη

Στην στρατηγική αυτή που υλοποιείται σταδιακά από το Υπουργείο Δικαιοσύνης περιλαμβάνεται η ψηφιακή αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης με ορίζοντα εκκίνησης του προγράμματος το 2021. Στο ίδιο διάστημα, προγραμματίζεται και η έναρξη της υλοποίησης της β' φάσης του Ολοκληρωμένου Συστήματος για την Πολιτική και Ποινική Δικαιοσύνη. Παράλληλα, μέσα στο επόμενο 12μηνο δρομολογείται η δημιουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αφερεγγυότητας και η διασύνδεσή του με το ΓΕΜΗ και με άλλα μητρώα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το έργο για την ψηφιακή καταγραφή, αποθήκευση και διάθεση πρακτικών συνεδριάσεων καθώς και σειρά άλλων ψηφιακών έργων με τα οποία αυξάνεται η ταχύτητα και βελτιώνεται η ποιότητα της δικαιοσύνης. Ταυτόχρονα, εξυπηρετούνται άμεσα οι πολίτες και ενισχύεται η διαφάνεια και η λογοδοσία. Η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης θα επικεντρωθεί στην υποχρεωτική ηλεκτρονική κατάθεση όλων των δικογράφων και στην καθιέρωση ψηφιακού φακέλου υπόθεσης, με ηλεκτρονική ασφαλή πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία της δικογραφίας, μόνον από τους διαδίκους

Πέρα από την ψηφιακή έκδοση των πιστοποιητικών κληρονομιάς, στα δικαστήρια με το μεγαλύτερο όγκο εργασίας, προς άμεση υλοποίηση βρίσκεται η Προγραμματική Συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης & Ψηφιακής Διακυβέρνησης για 27 δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού των δικαστηρίων, μέσα από την ένταξή τους στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (ΕΠΑΔ).

2. Πιλοτική δίκη και διαδικασίες επιτάχυνσης της δίκης

Υπο επεξεργασία νέος θεσμός που προσδοκείται να συμβάλει στον εξορθολογισμό απονομής της αστικής και ποινικής δικαιοσύνης μέσα από τον υπερκερασμό των δυσχερειών που έχουν

διαπιστωθεί από τη διαδικασία υποβολής προδικαστικού ερωτήματος προς τον Άρειο Πάγο, σε περίπτωση διχογνωμίας ή έκδοσης διαφορετικών αποφάσεων για το ίδιο ζήτημα. Ταυτόχρονα, εξετάζεται πλαίσιο για την καθιέρωση συστήματος προκατάθεσης φακέλου και συζήτησης εντός συγκεκριμένου χρόνου και στα διοικητικά δικαστήρια (κατά το πρότυπο των '100 ημερών' της πολιτικής δικαιοσύνης). Έλεγχος και συνέπειες σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης στην έκδοση των αποφάσεων.

3. Δικαιοσύνη και ανάπτυξη

Μετά την ψήφιση του ν. 4700/2020 επίκειται η σύσταση Ειδικών Τμημάτων στα Πρωτοδικεία και Εφετεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στα οποία θα εκδικάζονται υποθέσεις για διαφορές σε τομείς της οικονομικής δραστηριότητας με έντονο αναπτυξιακό αποτύπωμα, όπως διαφορές στον τομέα της ενέργειας, των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στο πεδίο της προστασίας προσωπικών δεδομένων.

4. Αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους

Η συμμετοχή του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους μέσα από την προώθηση διατάξεων νόμου υπερχρεωμένων νοικοκυριών (ν.3869/2010) με στόχο την εκκαθάριση της εκκρεμότητας στα Ειρηνοδικεία, θεωρείται σημαντική. Δρομολογείται παράλληλη ανάπτυξη της νομοθεσίας περί προσωπικής πτώχευσης με δράσεις όπως η εκπαίδευση διαχειριστών αφερεγγυότητας, η σύσταση ηλεκτρονικού μητρώου αφερεγγυότητας για τη μείωση των εκκρεμών υποθέσεων και ρυθμίσεις για τους ηλ. πλειστηριασμούς.

5. Ενίσχυση του θεσμού της Διαμεσολάβησης

Η υποχρεωτική εφαρμογή αφορά ήδη σε πολλές κατηγορίες υποθέσεων με ενθαρρυντικά για την πορεία του θεσμού αποτελέσματα. Σχεδιάζεται η συνεχής ενδυνάμωση του θεσμού και προώθηση του σε υποθέσεις όπου η διαμεσολάβηση δεν είναι υποχρεωτική. Είναι κομβικής σημασίας μεταρρύθμιση για την αποτελεσματική επίλυση διαφορών μέσω της προαγωγής εναλλακτικών μεθόδων για τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

6. Γραφείο Στατιστικών της Δικαιοσύνης

Με την ίδρυση του Γραφείου Επεξεργασίας Στατιστικών της Δικαιοσύνης επιχειρείται, για πρώτη φορά, η αντικειμενική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και η αξιοποίησή της προς τον σκοπό της βελτίωσης του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης. Ειδικότερα, με την υλοποίηση του έργου το επόμενο 12μηνο θα καταστεί δυνατή η ετήσια αξιολόγηση του δικαιοδοτικού συστήματος και η υποβολή προτάσεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα με σκοπό την ομαλή ροή των υποθέσεων, την βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, την αντιμετώπιση των δομικών και λειτουργικών στρεβλώσεων του συστήματος και, γενικότερα, την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης.

7. Εκσυγχρονισμός του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Με τις τροποποιήσεις του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων επιχειρείται η βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος απονομής της Δικαιοσύνης μέσω της διεύρυνσης, της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού της διοικητικής υποστήριξης των δικαστηρίων (πολιτικών, ποινικών και διοικητικών). Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαστικοί υπάλληλοι αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερη κατηγορία υπαλλήλων, λόγω της θεσμικής τους ιδιότητας ως αρωγών της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης και των ειδικών συνταγματικών εγγυήσεων με τις οποίες αυτοί περιβάλλονται. Επίσης, επιχειρείται η υποστήριξη των δικαστηρίων μέσω της εξειδίκευσης των δικαστικών υπαλλήλων σε νέα, ιδιαίτερης σημασίας πεδία, όπως η νομική τεκμηρίωση, η επικοινωνία και οι διεθνείς σχέσεις. Παράλληλα, θεσπίζονται ρυθμίσεις με σκοπό την ενίσχυση της αίσθησης καθήκοντος των δικαστικών υπαλλήλων, την ουσιαστική αξιολόγηση και την αξιοκρατική εξέλιξή τους. Τέλος, λαμβάνονται ειδικές πρόνοιες για την διαρκή επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων σε τομείς που είναι αναγκαίοι για την άσκηση των καθηκόντων τους.

8. Αλλαγές στην οργάνωση των δικαστηρίων

Αντικείμενο του νέου, υπό επεξεργασία, Κώδικα Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών είναι αφενός ο εκσυγχρονισμός και η εναρμόνιση των διατάξεών του με τις βέλτιστες ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές στο χώρο της οργάνωσης και της λειτουργίας Δικαιοσύνης αφετέρου η εξάλειψη των δυσλειτουργιών που καθυστερούν την απονομή της δικαιοσύνης και περιορίζουν την αποτελεσματικότητά της. Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνονται πρόνοιες προκειμένου να ενισχυθεί το θεσμικό κύρος των δικαστικών λειτουργιών και η ανεξαρτησία τους, επανεξετάζονται οι διαδικασίες αξιολόγησης και προαγωγής τους, εκσυγχρονίζονται οι δικαστικοί οργανωτικοί σχηματισμοί τόσο ως προς τη δομή όσο και ως προς τη λειτουργία τους, προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικότεροι, και προωθείται η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης τόσο της οργάνωσης της δικαιοσύνης όσο και της διαδικασίας απονομής της. Στο ίδιο πλαίσιο θα εξεταστούν και προτάσεις που αφορούν τη δημιουργία εξειδικευμένης δικαστικής αστυνομίας, για την υποστήριξη εισαγγελιών και πρωτοδικείων στη διαδικασία της ανάκρισης, την κατάρτιση Ειρηνοδικείων και ένταξή τους στα Πρωτοδικεία, την αναμόρφωση εσωτερικής λειτουργίας των «μεγάλων» δικαστηρίων και την καθιέρωση θέσης manager για την διοικητική οργάνωση του δικαστηρίου και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών υποδομών των δικαστηρίων, ώστε να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργικότητας, αλλά και να εξασφαλίζεται η δυνατότητα ενσωμάτωσης των αναγκαίων για την ψηφιοποίηση τεχνολογιών.

10. Εκσυγχρονισμός της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών και συνεχής εκπαίδευση δικαστικών λειτουργιών

Η κατάρτιση και η επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργιών αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας αλλά και για την ταχεία, ποιοτική και αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο αυτό, ακολουθώντας τις προτροπές των καθ' ύλην αρμοδίων οργάνων διοίκησης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, επανεξετάζονται τα κριτήρια εισαγωγής των υποψηφίων στην Σχολή και εκσυγχρονίζεται το πρόγραμμα σπουδών της προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του πρακτικού χαρακτήρα της κατάρτισης. Παράλληλα, όμως, για την ολοκληρωμένη κατάρτιση των

σπουδαστών προωθείται η εισαγωγή νέων μαθημάτων στη δεοντολογία, στη διαχείριση χρόνου, στην ψυχολογία, στην οικονομική θεωρία και ανάλυση, στην κοινωνιολογία, στη διοίκηση δικαστηρίων και στις νέες τεχνολογίες στο χώρο της δικαιοσύνης. Επιπλέον, επανεκτιμάται ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών στα δικαστήρια, μετά την αποφοίτησή τους από την Σχολή, ενώ ενισχύεται η δια βίου επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών (ιδίως σε τομείς με ειδικά και τεχνικά ζητήματα) Τέλος, εξετάζεται η δυνατότητα κατάρτισης των διδασκόντων και των επιμορφωτών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και η διεύρυνση της αξιολόγησής τους από τους σπουδαστές και τους καταρτιζόμενους.

9. Αξιολόγηση Δικαστών και Μεταρρύθμιση συστήματος Προαγωγών

Καθιέρωση υποχρεωτικής παρακολούθησης σεμιναρίων της Εθνικής Σχολής Δικαστών από τους εν ενεργεία δικαστές, ως προϋπόθεση προαγωγής ή άσκησης ειδικών καθηκόντων. Ταυτόχρονα, προωθείται μεταρρύθμιση του θεσμού της επιθεώρησης με:

- αντικειμενικά, τυποποιημένα – ποσοτικοποιημένα κριτήρια στις εκθέσεις αξιολόγησης,
- αύξηση της θητείας των επιθεωρητών ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για ουσιαστική και αποτελεσματική επιθεώρηση
- ενίσχυση του ρόλου του προϊσταμένου της επιθεώρησης
- επέκταση επιθεώρησης σε όλους τους βαθμούς (και σε εκείνους που σήμερα δεν επιθεωρούνται)

Η μεταρρύθμιση του συστήματος προαγωγών θα έχει ως βασικούς άξονες:

- Την υποχρεωτική σύνδεση με την επιμόρφωση
- Την προαγωγή στο βαθμό του Αρεοπαγίτη μετά από κρίση, χωρίς αίτηση του δικαστικού λειτουργού και δυνατότητα προαγωγής και από τον βαθμό του Εφέτη
- Την αύξηση των οργανικών θέσεων Παρέδρων στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τη συμμετοχή τους στις συνθέσεις με ψήφο

10. Ανθρώπινα Δικαιώματα & Επανασυγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού & της Μισαλλοδοξίας

Οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ενίσχυση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ολοκληρωμένη στρατηγική κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους και επαναλειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Χρηματοδοτικό πρόγραμμα για τους Δήμους και τις Περιφέρειες με έντονα αναπτυξιακό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόσημο σε συνδυασμό με την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων τους, εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων και ολοκληρωμένη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν μερικές από τις βασικές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Εσωτερικών. Σε όλες αυτές της κομβικής σημασίας δράσεις ο τεχνολογικός παράγοντας είναι παρών μέσα από διαδικασίες όπως η υιοθέτηση στοιχείων Artificial Intelligence στο ηλεκτρονικό σύστημα κινητικότητας καθώς και η προώθηση της τηλεργασίας ως σύγχρονος τρόπος εργασίας για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

1. Ενίσχυση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

Επιδιώκεται η πλήρης χαρτογράφηση, ο εξορθολογισμός και η ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Κυβέρνησης, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και Δήμων στη βάση των αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση των αρμοδιοτήτων Περιφερειών και Δήμων, παράλληλα με μεταφορά πόρων, για την χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών από τους ΟΤΑ.

2. Διαδικτυακό Μητρώο Δεδομένων Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η παραγωγική λειτουργία του «Μητρώου Δεδομένων Τοπικής Αυτοδιοίκησης» από το 2021 έχει ως σκοπό τη χάραξη αποτελεσματικών και στοχευμένων αναπτυξιακών πολιτικών τοπικής αυτοδιοίκησης, μέσα από την παρακολούθηση στοιχείων που αφορούν την οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ, τα στοιχεία του ενεργητικού τους, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία που αφορούν τα νομικά τους πρόσωπα.

3. Καθιέρωση νέου ενιαίου κώδικα αυτοδιοίκησης

Πρωθείται η καθιέρωση του νέου ενιαίου κώδικα αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση αντικρουόμενων διατάξεων και νομοθετικών παρεμβάσεων που αφορούν την Αυτοδιοίκηση. Στον νέο Κώδικα της Αυτοδιοίκησης θα εισαχθεί ένα νέο λειτουργικό εκλογικό σύστημα το οποίο σεβόμενο την ψήφο των πολιτών θα διευκολύνει, παράλληλα, τη λειτουργία των Δήμων και των Περιφερειών.

4. Εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα

Η λογική της μεταρρύθμισης εκκινεί από την αρχή «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση». Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων περιλαμβάνει τη σύνδεση του σχεδιασμού προσλήψεων με διαδικασίες που θα υπηρετούν την ανωτέρω αρχή παράλληλα με εξορθολογισμό της λειτουργίας του ΑΣΕΠ, ώστε να μειωθεί ο χρόνος ανάμεσα στο αίτημα πρόσληψης και την πρόσληψη.

5. Θεσμοθέτηση πλαισίου για την τηλεργασία

Η θεσμοθέτηση του πλαισίου για την τηλεργασία, η οποία αποτέλεσε καινοτομία για τη λειτουργία του Δημόσιου Τομέα στο διάστημα του κατ'οίκον περιορισμού λόγω πανδημίας, απαιτείται να υιοθετηθεί σε ευρύτερη και συστηματική βάση, προκειμένου να συμβάλει και στην εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

6. Ενιαίο σύστημα κινητικότητας

Μοντελοποίηση και παραμετροποίηση του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας προς την κατεύθυνση της ουσιαστικής συμβολής του στη στελέχωση των δημοσίων υπηρεσιών, μέσω της διασύνδεσης του ηλεκτρονικού συστήματος κινητικότητας, που θα ενσωματώνει στοιχεία Artificial Intelligence, με τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων.

7. Αναθεώρηση κλαδολογίου

Αφορά στον εξορθολογισμό του συστήματος των κλάδων (Π.Δ. 50/2001), μιας μεταρρύθμισης που θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ και κατ' επέκταση την στελέχωση και εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης προς όφελος του πολίτη και της οικονομίας.

8. Εθνικό Πλαίσιο Ακεραιότητας

Το Εθνικό Πλαίσιο Ακεραιότητας αποσκοπεί σε μία Δημόσια Διοίκηση που υπηρετεί και σέβεται τα δικαιώματα των πολιτών, με στάση ανοικτή και υπεύθυνη, ενεργώντας αμερόληπτα, δίκαια και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Πλήθος δράσεων αναπτύσσονται γύρω από τρεις άξονες: της Πρόληψης, της Καταστολής και της Ευαισθητοποίησης.

9. Ανασχεδιασμός του Συστήματος Στοχοθεσίας

Επαναπλαισίωση του ανενεργού έως σήμερα Συστήματος Διοίκησης μέσω Στόχων, ο μεταρρυθμιστικός χαρακτήρας της οποίας έγκειται στην εναρμόνιση με τα ετήσια σχέδια δράσης του ν.4622/2019 - που εκφράζουν τις προτεραιότητες πολιτικής κάθε Υπουργείου - και μετασχηματισμός τους σε συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους ανά οργανική μονάδα.

10. Καθιέρωση αντικειμενικού εξεταστικού συστήματος για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας

Μέσα από τη δημιουργία πλατφόρμας υποβολής αίτησης συμμετοχής στις εξετάσεις πολιτογράφησης και τη συγκρότηση Κεντρικής Επιτροπής εξετάσεων και θεμάτων (με τη μορφή τράπεζας θεμάτων) η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμης συμμετοχής και αξιολόγησης σε μία κοινή διαδικασία για όλους του υποψηφίους που αιτούνται την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας.

Ψηφιοποίηση δεδομένων και διαδικασιών, διαλειτουργικότητα και εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ασφάλειας και πληροφόρησης χαρακτηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις που εισάγει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Καινοτόμες κλειστές δομές, εθνικό μητρώο ασυνόδευτων ανηλίκων και δράσεις για την επιμόρφωση και εργασιακή ένταξη μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας αντανακλούν επιμέρους προτεραιότητες του Υπουργείου.

1. Ψηφιακός μετασχηματισμός των Υπηρεσιών Υποδοχής

Το πέρασμα της Υποδοχής στην ψηφιακή εποχή σηματοδοτείται από μία σειρά πρωτοβουλιών, όπως το σύστημα ΥΠΕΡΙΩΝ, το οποίο θα περιλαμβάνει αναλυτική καταγραφή των στοιχείων των αιτούντων άσυλο και θα διασφαλίζει διαλειτουργικότητα ως προς όλες τις βάσεις δεδομένων. Ταυτόχρονα, θα λειτουργήσει το ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα διαχείρισης Ηλεκτρονικής και Φυσικής Ασφάλειας περιμετρικά και εντός των εγκαταστάσεων, με χρήση καμερών και αλγορίθμων ανάλυσης κίνησης, ενώ το σύστημα ΡΕΑ θα δώσει τη δυνατότητα συνδέσεων υψηλής ταχύτητας σε όλες τις δομές. Με αυτό τον τρόπο θα διευκολύνεται, μεταξύ άλλων, η παροχή δυνατότητας μετάδοσης εικόνας και ήχου από τις εγκαταστάσεις στο νέο Θάλαμο Επιχειρήσεων του Υπουργείου, αλλά και σε συναρμόδιους φορείς (Ελληνική Αστυνομία, ΓΕΕΘΑ, Λιμενικό κλπ.) διασφαλίζοντας το συντονισμό μεταξύ τους.

2. Ψηφιακό σύστημα διαχείρισης Ασύλου και αυτόματης επίδοσης αποφάσεων: ΑΛΚΥΟΝΗ II

Εισάγονται τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στη διαδικασία Ασύλου από την αρχική καταγραφή του αιτούντα άσυλο έως και την έκδοση οριστικής απόφασης. Το σύστημα θα περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα τηλε-συνέντευξης και τηλε-διερμηνείας, την επίδοση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας απόφασης με ηλεκτρονικό τρόπο και τη διαχείριση των επιστροφών. Παράλληλα, προβλέπεται η διαλειτουργικότητα με τα υπόλοιπα συστήματα του Υπουργείου, καθώς και με την Εφαρμογή Χαρτογράφησης Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η ενιαία διαχείριση του συνόλου των διαδικασιών ασύλου, η παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, η εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων, καθώς και η μείωση του μέσου χρόνου εξέτασης των αιτημάτων.

3. Λειτουργία Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών

Μετά τη θεσμοθέτηση του συνόλου των Δομών της Ενδοχώρας και την τοποθέτηση κρατικής διοίκησης σε αυτές, η Κυβέρνηση προχωρά στην προτυποποίηση των διαδικασιών και στο μοντέλο των κλειστών ελεγχόμενων δομών. Στις καινοτόμες κλειστές ελεγχόμενες δομές που πρόκειται να λειτουργήσουν στα νησιά και την ενδοχώρα, προβλέπονται πολλαπλά επίπεδα ασφάλειας για την προστασία των φιλοξενουμένων αλλά και των κατοίκων των όμορων περιοχών. Σε όλες τις δομές θα εφαρμόζεται εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας, καθώς και

ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου εισόδου – εξόδου των φιλοξενουμένων και των πιστοποιημένων μελών των πιστοποιημένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Παράλληλα, ειδικά για τα νησιά, θα λειτουργήσουν διακριτοί χώροι φιλοξενίας, ανάλογα με το καθεστώς, καθώς και Υγειονομικοί Χώροι Πρωτοβάθμιας Περίθαλψης και Υγειονομικής Απομόνωσης.

4. Εθνικό Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων - ενοποίηση και διαλειτουργικότητα βάσεων δεδομένων

Στη χώρα μας οι διαδικασίες καταγραφής των στοιχείων που αφορούν στα ασυνόδευτα ανήλικα χαρακτηρίζονται από κατακερματισμό και αλληλοεπικάλυψη με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πλήρες εθνικό μητρώο με αξιοπιστία ως προς τα ποιοτικά αλλά και τα ποσοτικά δεδομένα του συγκεκριμένου πληθυσμού. Στόχος είναι η δημιουργία ενός εθνικού μητρώου για τους ασυνόδευτους ανήλικους που θα χαρακτηρίζεται από διαλειτουργικότητα και θα παρέχει πρόσβαση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις υπηρεσίες. Παράλληλα προβλέπει επέκταση του συστήματος καταγραφής EURODAC και στους ασυνόδευτους ανήλικους κάτω των 14 ετών καθώς και διαλειτουργικότητα με τις αντίστοιχες βάσεις των κρατών-μελών της Ε.Ε. προκειμένου να καθίσταται ευκολότερος τόσο ο έλεγχος ασφάλειας, όσο και ο έγκαιρος εντοπισμός των ανηλίκων σε περιπτώσεις άτυπης φυγής.

5. Επιμόρφωση και εργασιακή ένταξη μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη προωθούνται δράσεις που προσανατολίζονται στην καταγραφή, αναγνώριση και αξιολόγηση των δεξιοτήτων, στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Στην κατεύθυνση αυτή βρίσκεται η δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής για την παρακολούθηση του συνόλου των δράσεων ένταξης, η συνεργασία με τον ΟΑΕΔ για τη διερεύνηση και τη χαρτογράφηση του εκπαιδευτικού υπόβαθρου και της εργασιακής εμπειρίας των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας αλλά και η υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων ένταξης που στηρίζονται στη συνεργασία με τους ΟΤΑ και προωθούν ένα ολιστικό μοντέλο κοινωνικής ένταξης, στο οποίο η επιμόρφωση και η εργασιακή συμβουλευτική παίζουν πρωτεύοντα ρόλο.

Οι μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνδέονται πρωτίστως με την απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών με απώτερο στόχο την ταχύτερη και ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις καθώς και την εν γένει μείωση των διοικητικών βαρών στην χώρα. Επιπλέον, η ψηφιακή αναβάθμιση τίθεται υψηλά στην ατζέντα του Υπουργείου τόσο μέσω της μετακίνησης της θέσης της χώρας στον χάρτη των ευρυζωνικών συνδέσεων όσο και μέσω της υιοθέτησης προγραμμάτων ενίσχυσης των ψηφιακών δεξιοτήτων που βελτιώνουν την απόδοση της Ελλάδας στον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1. Νόμος για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Νομοθέτημα θεμελίωσης της Ψηφιακής Στρατηγικής της χώρας. Το μεταρρυθμιστικό του αποτύπωμα, ωστόσο, αναμένεται από την υλοποίηση των διατάξεών του, μεταξύ των οποίων εκείνες για τις ψηφιακές υπογραφές και την ταυτοποίηση από απόσταση αλλά, κυρίως, μέσω της διασφάλισης του δικαιώματος φυσικών και νομικών προσώπων να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσω τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

2. Εθνικό Πλαίσιο Απλούστευσης Διαδικασιών

Κρίσιμης σημασίας μεταρρύθμιση για το σύνολο της Δημόσιας Διοίκησης καθώς παρέχει τη δυνατότητα μέσω σύναψης Προγραμματικών Συμφωνιών ή Μνημονίων Συνεργασίας για παροχή εξειδικευμένης μεθοδολογίας απλούστευσης διαδικασιών – με σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία - του εκάστοτε Υπουργείου.

3. Εμπλουτισμός Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Δημόσιας Διοίκησης «gov.gr»

Μετά την παροχή κομβικών υπηρεσιών όπως η ψηφιακή υπεύθυνη δήλωση και εξουσιοδότηση καθώς και η άυλη συνταγογράφηση κάθε εβδομάδα θα προστίθενται νέες ψηφιακές υπηρεσίες με στόχο να ξεπερνούν τις 1.000 μέσα σε 12 μήνες, παράλληλα με την ανάπτυξη εφαρμογής για τα κινητά.

4. Ενιαίος Αριθμός Πολίτη – Νέες Ταυτότητες

Μέσω της διασύνδεσης των βασικών μητρώων του Πολίτη, ο Ενιαίος Αριθμός Πολίτη, που θα αποτυπώνεται στις νέες ταυτότητες, εξυπηρετεί τους σκοπούς της ταχύτερης και ορθότερης λειτουργίας του δημοσίου, απλουστεύοντας σημαντικά την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες (όπως η ταυτοποίηση για χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών στο gov.gr).

5. Μετάβαση στις γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις

Πέρα από δέσμευση της χώρας, στο πλαίσιο σχετικών στρατηγικών της ΕΕ, η μετάβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις των 100/200 Mbps (UltraFast Broadband) και η ενίσχυση της ζήτησης Superfast Broadband αποσκοπούν σε βελτίωση της θέσης της χώρας στην διεθνή κατάταξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και σε ενίσχυση των παρεχόμενων, μέσω αυτών, υπηρεσιών. Αντίστοιχα, ως στόχος για τη δημόσια διοίκηση, τίθεται η ολοκλήρωση του Σύζευξης II.

6. Μετάβαση στην τεχνολογία 5G

Μεταρρύθμιση σημαντικού αναπτυξιακού αντίκτυπου εφόσον επιτρέπει, πέρα από αυξημένες ταχύτητες, και καινοτόμες εξ αποστάσεως υπηρεσίες (τηλεϊατρική). Συνδέεται με την επιδίωξη για βέλτιστη αξιοποίηση του φάσματος (Ψηφιακό Μέρισμα II) και με τη σύσταση του «Ταμείου Φαιστός» με σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην έρευνα /ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που λειτουργούν σε υποδομές 5G.

7. Εθνική Πύλη Κωδικοποίησης

Δημιουργία ηλεκτρονικού κόμβου στον οποίο αναμένεται να συγκεντρωθεί το σύνολο της πληροφορίας για την αναμόρφωση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας στην Ελλάδα, με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση της κανονιστικής παραγωγής και την εφαρμογή αρχών καλής νομοθέτησης.

8. Ψηφιακές Δεξιότητες

Με αιχμή του δόρατος την Ψηφιακή Ακαδημία Πολιτών, ως ενός χώρου ελεύθερης πρόσβασης σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο που βελτιώνει τις ψηφιακές δεξιότητες, η κρίσιμη μεταρρύθμιση της ενίσχυσης των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών στοχεύει, περαιτέρω, στην ενίσχυση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού μέσω της πλατφόρμας elearn.gov.gr.

9. Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών

Κομβική μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση του κυρίαρχου φαινομένου εφαρμογής διαδικασιών που απορρέουν από τις ίδιες διατάξεις με διαφορετικό τρόπο ανά υπηρεσία, εις βάρος της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και της διαφάνειας. Μέσω της καταγραφής, αποτύπωσης και μοντελοποίησης ψηφιακών ή φυσικών διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα, αποδίδεται σε κάθε μία μοναδικός κωδικός αριθμός, που αποτελεί την ταυτότητά της στο Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών. Με την απόδοση του μοναδικού κωδικού αριθμού της διαδικασίας, οποιαδήποτε απόκλιση, κατά την εφαρμογή αυτής από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

10. Ανωθυμοποιημένα δεδομένα

Η πανδημία επιτάχυνε την ανάγκη για καθημερινή αξιοποίηση ανωθυμοποιημένων δεδομένα για τη λήψη αποφάσεων. Δεδομένα όπως η κίνηση στους δρόμους, οι διελεύσεις από τα διόδια, οι αφίξεις στα λιμάνια, η χρήση των μέσων μεταφοράς, η μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων, η ημερήσια συνταγογράφηση, παίζουν σημαντικό ρόλο στα κριτήρια με βάση τα οποία

επεξεργαζόμαστε πολιτικές και αποφασίζουμε. Τα δεδομένα όμως αυτά μπορούν να αποτελέσουν και σημαντική πηγή πλούτου για την οικονομία και να έχουν μεγάλη αξία για την έρευνα. Για το λόγο αυτό, σταδιακά θα δημοσιεύονται αυτά τα αποθετήρια ανωνυμοποιημένων δεδομένων στο gov.gr και θα διατίθενται δωρεάν: για τον επιχειρηματία, τον ερευνητή, τον κρατικό λειτουργό. Η αξία του ανοίγματος αυτών των βάσεων δεδομένων μπορεί να είναι πραγματικά μεγάλη για τη χώρα.

Κεντρικό μεταρρυθμιστικό στόχο για το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αποτελεί η διευκόλυνση της κατασκευής, διαχείρισης και συντήρησης υποδομών, μέσα από την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων και τη δημιουργία ενός μητρώου για τον έλεγχο και συντήρηση υποδομών. Παράλληλα, απλουστεύεται η διαδικασία αδειοδότησης και λειτουργίας υδατοδρομίων, τόσο για ιδιωτικούς φορείς όσο και μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

1. Δημιουργία «Εθνικού Μητρώου Υποδομών»

Το Μητρώο στοχεύει στον τακτικό έλεγχο και τη συντήρηση των υποδομών (ν.4635/2019). Η ολοκλήρωση του μητρώου θα υποστηρίζει τόσο τον ορθολογικό σχεδιασμό των έργων όσο και την προγραμματισμένη συντήρησή τους. Αυτό θα φέρει ως αποτέλεσμα να σταματήσει το ζημιογόνο φαινόμενο της απαξίωσης των δημόσιων υποδομών, καθώς θα είναι διαθέσιμη σε πραγματικό χρόνο η πληροφορία για την κατάσταση της υποδομής, ώστε εγκαίρως να προγραμματίζονται οι ανάλογες συντηρήσεις και, κατά περίπτωση, να προλαμβάνονται μεγάλης ή μικρής κλίμακας ατυχήματα. Πρόκειται για έργο που έχει ανατεθεί στο ΤΕΕ και αναμένεται να προκηρυχθεί άμεσα.

2. Αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τα δημόσια έργα και τις υπηρεσίες υποδομών και μεταφορών

Στόχος του νέου πλαισίου αποτελεί η αντιμετώπιση διαχρονικών παθογενειών οι οποίες καθυστερούν την υλοποίηση επενδύσεων. Η ενοποίηση, απλοποίηση και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων θα συμβάλει στην βελτιστοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών σύναψής τους καθώς και στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου.

2. Πρότυπες Προτάσεις

Θεσπίζεται η διαδικασία υποβολής και οι κανόνες αξιολόγησης και έγκρισης πρότυπων προτάσεων, καθώς και οι κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, συμβάσεων παραχώρησης και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που υλοποιούνται κατόπιν έγκρισης πρότυπων προτάσεων, με σκοπό την επιτάχυνση της ωρίμανσης, δημοπράτησης και υλοποίησης έργων υποδομών με τη συμβολή του ιδιωτικού τομέα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αξιοποίηση της ήδη ανεπτυγμένης τεχνογνωσίας του ιδιωτικού τομέα στη σύλληψη και κυρίως στην ωρίμανση νέων έργων με ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα και ο πολλαπλασιασμός της δυναμικότητας του υφιστάμενου συστήματος παραγωγής έργων υποδομής.

3. Νέο θεσμικό πλαίσιο για τη χορήγηση αδειών οδήγησης

Η χορήγηση αδειών οδήγησης αλλάζει, με ταχύτερη έκδοση αδειών οδήγησης, συνολική μείωση διοικητικού κόστους και αποσυμφόρηση των αρμόδιων υπηρεσιών. Επίσης, καθιερώνονται διαδικασίες διαφάνειας μέσω:

- Μηχανισμών αξιοπιστίας των θεωρητικών και πρακτικών εξετάσεων για τη χορήγηση: βιντεοσκόπηση εξετάσεων, κατάρτιση μητρώου εξεταστών και εποπτών, ορθολογική και επαγγελματική διοίκηση σώματος εξεταστών με μετεκπαίδευση, εποπτεία και αξιολόγηση εξεταστών και ανοικτά στατιστικά δεδομένα
- Ηλεκτρονικής υποβολής του συνόλου των δικαιολογητικών για τη χορήγηση
- Αξιολόγησης και ανασχεδιασμού του περιεχομένου των δοκιμασιών με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία και τις καλές πρακτικές

4. Νέο θεσμικό πλαίσιο για την προώθηση της ασφαλούς μετακίνησης και της οδικής ασφάλειας

Καταρτίζεται Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια 2021 -2030. Το Σχέδιο θα θεσμοθετηθεί και θα περιλαμβάνει μέτρα και δράσεις δεσμευτικού χαρακτήρα που πρέπει να αναληφθούν σε εθνικό επίπεδο από όλους τους αρμόδιους φορείς για την επίτευξη του στόχου της μείωσης των νεκρών και των σοβαρά τραυματιών κατά 50%, με έτος αναφοράς το 2020. Στην ίδια κατεύθυνση αναθεωρείται το υφιστάμενο κυρωτικό πλαίσιο που επηρεάζει και διαμορφώνει την οδηγική συμπεριφορά (Κ.Ο.Κ.) και εισάγονται διατάξεις για νέες κατηγορίες οχημάτων όπως της μικροκινητικότητας, ρυθμίζοντας το πλαίσιο για την ασφαλή κυκλοφορία τους.

5. Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός ελληνικών σιδηροδρόμων

Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που θα συμβάλει ώστε να επιτευχθεί η ομαλοποίηση και η αναδιάρθρωση των ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ, η εξειδίκευση του Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών για το σιδηρόδρομο, η Διαχείριση Τροχαίου υλικού της ΓΑΙΑΟΣΕ, η βελτιστοποίηση της απόδοσης της συνεργασίας με την ΤΡΑΙΝΟΣΕ και η μελετητική ωρίμανση και προετοιμασία των τευχών με τη συνεργασία ΟΣΕ - ΕΡΓΟΣΕ για τη νέα σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη – Αμφίπολη, καθώς και για άλλα τμήματα του δικτύου.

Οι βασικοί μεταρρυθμιστικοί άξονες του ΥΝΑΝΠ εστιάζουν στην στήριξη της ελληνικής ναυτιλίας και ναυτοσύνης, την ενίσχυση της ασφάλειας στο θαλάσσιο χώρο, την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής προοπτικής των ελληνικών λιμένων και την ανάδειξη του νησιωτικού και θαλάσσιου χώρου ως βασικό τμήμα του παραγωγικού ιστού της χώρας.

1. Εφαρμογή Πολιτικής «Flag-Gain» για την ενίσχυση της ελληνικής σημαίας

Η εν εξελίξει μεταρρύθμιση του e-Νηολογίου συμπληρώνεται από ένα πλέγμα δράσεων που στόχο έχουν την επέκταση του Ελληνικού Νηολογίου και την ενίσχυση της θέσης της ελληνικής ναυτιλίας στην παγκόσμια κατάταξη, όπως η ενίσχυση της εκπροσώπησης της χώρας στον Διεθνή Οργανισμό Ναυσιπλοΐας (ΔΟΝ) και στην ΕΕ σε θέματα ποντοπόρου ναυτιλίας αλλά και η ολοκλήρωση της στρατηγικής για την εφαρμογή συμβάσεων του ΔΟΝ περί Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας και Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος.

2. Λειτουργική και Επιχειρησιακή Αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης

Κεντρική επιδίωξη η αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, μέσα από βελτιωμένες δημόσιες σχολές που θα παρέχουν προγράμματα σπουδών υψηλής ποιότητας, αλλά και από ανταγωνιστικές ιδιωτικές σχολές. Σχεδιασμός ολοκληρωμένου συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης για τις προδιαγραφές, τη δομή, την οργάνωση, την πιστοποίηση και τον έλεγχο/αξιολόγηση των διοικητικών, οικονομικών και εκπαιδευτικών λειτουργιών των σχολών εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης.

Βασικοί άξονες της μεταρρυθμιστικής πρωτοβουλίας για τη «Ναυτική Εκπαίδευση» αφορούν την υιοθέτηση μέτρων οικονομικής βιωσιμότητας του Κεφαλαίου Ναυτικής Εκπαίδευσης (ΚΝΕ) που στηρίζει τη λειτουργία της ναυτικής εκπαίδευσης, την επίλυση ζητημάτων για τις ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό, την αξιολόγηση υφιστάμενων ανεπαρκών κτηριακών υποδομών και εγκαταστάσεων με σκοπό την βελτίωση τους, την απόκτηση ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την ναυτική εκπαίδευση, τη θεσμοθέτηση διαρκούς αξιολόγησης των προγραμμάτων σπουδών των Σχολών Εμπορικού Ναυτικού, με σκοπό την βελτίωση εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών όπως ισχύει.

3. Εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στον Νησιωτικό Χώρο και προώθηση της διάστασης της νησιωτικότητας στις ευρωπαϊκές πολιτικές

Μετά από εκτεταμένες διαβουλεύσεις με κοινωνικούς εταίρους και την οργάνωση των «Περιφερειακών Διαλόγων» το Υπουργείο προχώρησε στην κατάρτιση σχεδίου νόμου για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στο νησιωτικό χώρο. Το νέο πλαίσιο αναγνωρίζει τη σημαντική αναπτυξιακή δυναμική στην παραγωγή εθνικού και περιφερειακού εισοδήματος,

λόγω της ανάπτυξης κυρίως του τουρισμού και της ποιοτικής αγροτικής παραγωγής και περιλαμβάνει νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη έργων υποδομής και επιχειρηματικότητας στα νησιά καθώς και την αναβάθμιση και ενεργοποίηση των φορέων άσκησης δημόσιας πολιτικής. Οι νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας αποτελούν κρίσιμο μέγεθος του ελληνικού χώρου και στόχο αποτελεί η υιοθέτηση αυτής της προσέγγισης στη διαδικασία κατάρτισης όχι μόνο των εθνικών αλλά και ευρωπαϊκών πολιτικών.

4. Αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Θαλάσσιων Συγκοινωνιών και διασφάλιση Ποιοτικού Δικτύου Άγονων Γραμμών

Στόχος της παρούσας μεταρρύθμισης είναι η στήριξη του νησιωτικού χώρου, με εξορθολογισμό του συστήματος διαχείρισης άγονων γραμμών αλλά και την αναβάθμιση διαχείρισης του δικτύου θαλάσσιων συγκοινωνιών με νέα μέσα και τεχνολογίες. Προωθείται η δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης δικτύου θαλασσίων συγκοινωνιών και η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων παρακολούθησης απόπλου – κατάπλου πλοίων, παρακολούθησης και ενημέρωσης κίνησης επιβατών, ΙΧ κ.ά.

5. Αξιοποίηση λιμένων και ενίσχυση του αναπτυξιακού τους χαρακτήρα

Κεντρική επιδίωξη της μεταρρύθμισης είναι η διόρθωση χρόνιων δυσλειτουργιών του Εθνικού Λιμενικού Συστήματος και η δημιουργία νέας αναπτυξιακής δυναμικής στο πλαίσιο της κατάρτισης μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Δημόσιας Πολιτικής Λιμένων. Τους επόμενους μήνες δρομολογείται και θα παρουσιαστεί προς διαβούλευση ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των κρατικών και δημοτικών λιμενικών Ταμείων, εξορθολογίζοντας και αναθεωρώντας το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης. Αποτελεί μέρος του Μνημονίου Συνεργασίας με το Ίδρυμα Ευγενίδου (2020). Με τη μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά η πολυμορφία των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων και η πολυδιάσπαση της αρμοδιότητας της εποπτείας τους μεταξύ διαφορετικών υπουργείων. Επιπρόσθετα αναπτύσσονται συνέργειες μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τη σύνδεση των λιμένων, τόσο με το διευρωπαϊκό όσο και με το εγχώριο δίκτυο μεταφορών, παρακολουθούνται συστηματικά οι Φορείς Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων, αντιμετωπίζεται η υποστελέχωση και η έλλειψη πόρων καταπολεμάται η ανομία.

6. Αναπτυξιακή λειτουργία του ΥΠΝΑΝ

Η παρέμβαση θα αναβαθμίσει την επιχειρησιακή λειτουργία του Υπουργείου και θα αποδώσει συντονιστικό ρόλο στη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Παράλληλα δρομολογείται ο λειτουργικός συντονισμός όλων των Λιμενικών Επιτροπών για την αντιμετώπιση δυσλειτουργιών και επικαλύψεων που παρατηρούνται στην άσκηση λιμενικής πολιτικής στον κλάδο του τουρισμού.

7. Στρατηγική Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Θαλασίων Συνόρων και καταπολέμηση του εγκλήματος στη θάλασσα

Προχωρά η επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων στη βάση του νέου Κανονισμού Frontex, ενώ παράλληλα ενθαρρύνονται οι διεθνείς συνεργασίες για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την επιχειρησιακή συνεργασία σε ερευνητικά αντικείμενα. Είναι σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για την εγκατάσταση ενός Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ), ως δομική προϋπόθεση συμμόρφωσης με κατευθύνσεις της ΕΕ, στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, όπου η θαλάσσια επιτήρηση αποτελεί βασικό στρατηγικό στόχο της Ένωσης.

8. Εφαρμογή Εθνικού Σχεδίου Μείωσης Κινδύνου στη Θάλασσα και Αποτροπής Ατυχημάτων

Μέσα από στρατηγικές συνεργασίες και με την υποστήριξη της SafeWaterSports ενισχύεται η επιχειρησιακή επάρκεια της Λιμενικής Αστυνομίας με μέσα, εξοπλισμό αλλά και ψηφιοποίηση διαδικασιών. Παράλληλα, προγραμματίζεται ενημερωτική καμπάνια για την ασφάλεια των ανθρώπων της 3ης ηλικίας στη θάλασσα. Στόχος είναι να μειωθεί ο κίνδυνος στη θάλασσα και ο αριθμός πνιγμών λουόμενων ετησίως.

Προκρίνεται μια σειρά μεταρρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση του έλληνα αγρότη και την διευκόλυνση δραστηριοποίησης στο αγροτικό επάγγελμα. Περιλαμβάνεται η δημιουργία και αναβάθμιση οργάνων, όπως το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, το Αγροτικό Επιμελητήριο, το εθνικό σύστημα γεωργικών συμβούλων, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και ο ΕΛΓΑ, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για την ανάπτυξη της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και των υδατοκαλλιεργειών.

1. Νόμος για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς

Διαμορφώνεται το κατάλληλο πλαίσιο λειτουργίας τους ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχείρησης, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών με δικαίωμα ψήφου και ο ρόλος του κράτους περιορίζεται στον έλεγχο της νόμιμης λειτουργίας και στη μέριμνα για την ανάπτυξή τους.

2. Σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων βοσκήσιμων γαιών

Κατάρτιση σχεδίων για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και τη σύννομη, με βάση το υφιστάμενο πλαίσιο, καταβολή των ενωσιακών επιδοτήσεων.

3. Ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών της απάτης στα τρόφιμα και των ελληνοποιήσεων - Μεταρρύθμιση πλαισίου κυρώσεων

Οι ελληνοποιήσεις αποτελούν μάστιγα, γιατί υπονομεύουν το εισόδημα των παραγωγών και εξαπατούν τους καταναλωτές και διαμορφώνουν αθέμιτα ανταγωνιστικό εμπορικό περιβάλλον. Μετά την ψήφιση των κυρωτικών διατάξεων για την πάταξη των ελληνοποιήσεων, με τις οποίες για πρώτη φορά κατέστη αξιόποινη η ελληνοποίηση των ΠΟΠ και ΠΓΕ προϊόντων μας, θα ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων, η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών, καθώς και η διεθνής συνεργασία για την πάταξη των φαινομένων αυτών. Η δράση είναι διαρκής και θα εξελίσσεται μέχρι το τέλος του 2021. Ταυτόχρονα μεταρρυθμίζεται το πλαίσιο κυρώσεων και προωθείται η αυστηροποίηση αυτών για τις ελληνοποιήσεις για την αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού, της παραπλάνησης του καταναλωτή και της ενδεχόμενης νοθείας.

4. Απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης των σταβλικών εγκαταστάσεων

Αφορά σε τροποποίηση της δασικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, σε παρεκκλίσεις ως προς την τήρηση των ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων που χρήζουν προστασίας και τέλος, σε ορισμό των πρόχειρων καταλυμάτων ζώων.

5. Σύσταση Αγροτικού Επιμελητηρίου

Απώτερος στόχος του Επιμελητηρίου αποτελεί η θεσμοθετημένη εκπροσώπηση των αγροτών, η ένταξη στην επιχειρηματική κοινότητα, η δικτύωση και η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας.

6. Εκσυγχρονισμός του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)

Η μεταρρυθμιστική αυτή δράση συμβάλλει στη μείωση του χρόνου μεταξύ εκτιμήσεων και καταβολής αποζημιώσεων στους αγρότες και προβλέπει τη συμμετοχή ιδιωτικών εταιρειών στη γεωργική ασφάλιση. Η Κυβέρνηση με νομοθετικές ρυθμίσεις προχωρά στη δημοσιονομική εξυγίανση του ΕΛΓΑ και διασφαλίζει την οικονομική του ευστάθεια. Αναμένεται άμεσα η ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης στο τρέχον ΕΣΠΑ του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Οργανισμού, με το οποίο οι εκτιμητές, με τη χρήση της νέας τεχνολογίας, θα αξιολογούν τις ζημιές στο χωράφι, θα συντάσσουν έκθεση επί τόπου με τη σύμφωνη γνώμη του παραγωγού, ώστε να αποφεύγονται οι χρονοβόρες και ψυχοφθόρες διαδικασίες υποβολής ενστάσεων και επανεκτιμήσεων, θα υπολογίζεται αμέσως το κόστος της αποζημίωσης, με συνέπεια να μειωθεί δραστικά ο χρόνος μεταξύ εκτιμήσεων και καταβολής των αποζημιώσεων.

7. Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών

Απλούστευση του νομικού πλαισίου για την επιτάχυνση των διαδικασιών ίδρυσης, λειτουργίας και ελέγχου των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών.

8. Εθνικό σύστημα των γεωργικών συμβούλων

Ολοκλήρωση του εθνικού συστήματος των γεωργικών συμβούλων που θα λειτουργήσει ως αναπτυξιακός μοχλός για την υποστήριξη των αγροτών.

9. Ενσωμάτωση οδηγίας για την αντιμετώπιση των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στον Πρωτογενή Τομέα

Πλαίσιο για προστασία από αθέμιτες πρακτικές εκμεταλλεύσεως της ευάλωτης και ασθενούς οικονομικής θέσης των παραγωγών, που οδηγούν στη μείωση του εισοδήματός τους.

10. Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης Αγρο-περιβαλλοντικών υποδομών

Ο εθνικός σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός νέου καινοτόμου, στρατηγικού και οραματικού Σχεδίου για βιώσιμη γεωργία που απαντάει στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, αποτελεί μια εξαιρετικά σημαντική μεταρρύθμιση που για πρώτη φορά επιδιώκεται να πραγματοποιηθεί με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο και σε τέτοια κλίμακα. Ο Ολοκληρωμένος Εθνικός Σχεδιασμός, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προτεραιοποίηση των έργων σε κεντρικό επίπεδο και τερματισμό των αποσπασματικών έργων που δεν εντάσσονται στον γενικό σχεδιασμό, δημιουργία έξυπνων αρδευτικών δικτύων σε όλη

την Ελλάδα αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία διαχείρισης κοινών δικτύων και οικονομικό και λειτουργικό σχεδιασμό.

Στο κέντρο των επικείμενων μεταρρυθμίσεων του Υπουργείου Τουρισμού βρίσκεται η διαχείριση και προβολή σημαντικών προορισμών μέσω της νομοθετικής πρωτοβουλίας για την ίδρυση αντίστοιχων φορέων, η ενίσχυση των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η ανάδειξη του θαλάσσιου τουρισμού. Κρίσιμης σημασίας ζητήματα για τον τουριστικό κλάδο στην Ελλάδα είναι η ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και η δημιουργία δορυφόρου λογαριασμού τουρισμού για την πληρέστερη παροχή στατιστικών στοιχείων.

1. Δημιουργία Ελληνικού Δορυφόρου Λογαριασμού Τουρισμού

Αποτελεί την πλέον κρίσιμη μεταρρύθμιση για τον κλάδο του τουρισμού με ισχυρή επίδραση στο ΑΕΠ και τη σύνθεση αυτού. Θα παρέχει στατιστικά στοιχεία για το σύνολο των κλάδων που επηρεάζουν και επηρεάζονται, ώστε να είναι δυνατή η χάραξη πολιτικής.

2. Οργανισμοί Διαχείρισης Προορισμού

Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για Οργανισμούς Διαχείρισης Προορισμού (DMOs) με κύριο σκοπό τη διαχείριση προορισμών με τη βέλτιστη δυνατή ανάπτυξη συναίνεσης σε τοπικό επίπεδο. Για πρώτη φορά, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ευέλικτοι οργανισμοί προωθούν έναν προορισμό και χαρτογραφούν ανάγκες για την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας του. Μετρήσιμοι στόχοι των DMOs είναι για παράδειγμα η προσέλκυση επισκεπτών από το εξωτερικό, η τουριστική κίνηση και ο τουριστικός τζίρος της περιοχής, η περαιτέρω ανάδειξη τοπικής πολιτισμικής κληρονομιάς που μπορεί να προσελκύσει επισκέπτες (π.χ. μνημεία UNESCO) και γενικά η δημιουργία στρατηγικού πλεονεκτήματος σε σχέση με ανταγωνιστικούς τουριστικούς προορισμούς.

3. Επιτάχυνση διαδικασιών για διευκόλυνση των επενδύσεων

Απλουστεύουμε το πλαίσιο και τις διαδικασίες αδειοδότησης και συντομεύουμε το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση των επενδύσεων σε τουριστικούς λιμένες με σκοπό την προσέλκυση κεφαλαίων σε υφιστάμενες υποδομές αλλά και για την δημιουργία νέων. Η ίδια άσκηση εφαρμόζεται και στη διαδικασία αναγνώρισης και αδειοδότησης ιαματικών και φυσικών πόρων, ώστε να καταστούν ελκυστικότερες επενδυτικά.

4. Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης

Στον προγραμματισμό του Υπουργείου εντάσσεται η αναβάθμιση των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ), ή/και η ίδρυση Ακαδημίας Τουρισμού. Ο στρατηγικός στόχος της βελτίωσης του τουριστικού προϊόντος περνά μέσα από την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζόμενων στον τουρισμό. Μια διαδικασία που θα ενισχύσει και την αξία του ανθρώπινου

κεφαλαίου και συνεπώς και τα εισοδήματά του. Πρώτο βήμα, η μετατροπή των ΑΣΤΕ σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, η οποία όχι μόνο ρυθμίζει έναν χρονίζον ζήτημα που παρέμεινε σε εκκρεμότητα μετά την σχετική μετατροπή των ΤΕΙ αλλά παρέχει και τη δυνατότητα διασύνδεσης των σχολών με μεταπτυχιακά προγράμματα θωρακίζοντας παράλληλα τα εργασιακά δικαιώματα των νέων επιστημόνων του κλάδου. Παράλληλα, σχεδιάζονται σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς (ΟΑΕΔ) προγράμματα κατάρτισης για τους εποχικούς υπαλλήλους του τουρισμού ώστε να προστεθεί αξία στην απασχόληση, ενισχύοντας τις δεξιότητές τους κατά τη διάρκεια της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας. Ακόμη, αυξάνονται οι δυνατότητες τηλεεκπαίδευσης με μόνιμο και σύγχρονο τρόπο.

5. Θεσμικές μεταρρυθμίσεις για ειδικές μορφές τουρισμού

Συστηματική ανάδειξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως ο αναρριχητικός και ο θρησκευτικός. Σκοπός η διαφοροποίηση του ελληνικού τουριστικού χαρτοφυλακίου, η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση του τουριστικού εισοδήματος.

6. Ενίσχυση Θαλάσσιου Τουρισμού

Απλοποίηση της χωροθέτησης και αδειοδότησης των τουριστικών λιμένων (μαρίνων) που αποτελεί προνομιακό πεδίο της τουριστικής ανάπτυξης το οποίο, όμως, απαιτεί εκσυγχρονισμό.

7.Εγγυητικό κεφάλαιο οργανωμένων ταξιδιών

Η κρίση μας έφερε μπροστά σε νέα δεδομένα και στη διαπίστωση ότι οι πτώχευσεις ταξιδιωτικών γραφείων είναι πια συχνές και οι Έλληνες τουρίστες δεν προστατεύονται επαρκώς. Ένα λειτουργικό πλαίσιο κάλυψης αποτελεί εθνική αλλά και ευρωπαϊκή μας υποχρέωση. Η σημερινή εγγυητική επιστολή των €5000 είναι ανεπαρκέστατη στην πράξη. Για τον λόγο αυτό σχεδιάζεται και δημιουργείται, σε συνεργασία με την αγορά, εγγυητικό κεφάλαιο για την κάλυψη των προκαταβολών και των πληρωμών των οργανωμένων ταξιδιών και των αεροπορικών εισιτηρίων που αγοράζονται μέσω ταξιδιωτικών γραφείων. Για πρώτη φορά δημιουργείται εθνικός μηχανισμός κάλυψης έναντι της πτώχευσης ταξιδιωτικών γραφείων και αεροπορικών εταιρειών.